

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ

ANA BİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

YAKIN GEÇMİŞTE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİM:

BEŞ FAKTÖR KİŞİLİK ÖZELLİKLERİYLE

UZAKTAN EĞİTİM ALGISI ARASINDAKİ

İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

SEVDA DEMİRDAĞ

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK

LİSANS PROGRAMI

Antalya, 2023

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**YAKIN GEÇMİŞTE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİM: BEŞ FAKTÖR
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİYLE UZAKTAN EĞİTİM ALGISI
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevda DEMİRDAĞ

Antalya, 2023

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**YAKIN GEÇMİŞTE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİM: BEŞ FAKTÖR
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİYLE UZAKTAN EĞİTİM ALGISI
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevda DEMİRDAĞ

Danışman

Prof. Dr. Ayhan AKIŞ

Antalya, 2023

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Haziran, 2023

Sevda DEMİRDAĞ

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

..... ‘nın bu çalışması tarihinde jürimiz tarafından

..... Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programında
Yüksek Lisans Tezi Dönem Projesi olarak **oy birliği/oy çokluğu** ile kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: (Unvan) Adı Soyadı

(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Üye : (Unvan) Adı Soyadı

(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Üye (Danışman): (Unvan) Adı Soyadı

(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

YÜKSEK LİSANS/ DOKTORA TEZİNİN/ DÖNEM PROJESİNİN ADI: Yakın Geçmişte Uygulanan Uzaktan Eğitim: Beş Faktör Kişilik Özellikleriyle Uzaktan Eğitim Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından

uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Akademik çalışmalarımın bir başlangıcı niteliğini taşıyan bu çalışmamda bana danışmanlık eden ve hem akademik başarısını hem de hayattaki güçlü karakterini örnek aldığım sayın danışmanım Prof. Dr. Ayhan AKIŞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Akademik çalışmamda yardımlarını esirgemeyen Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA ve Doç. Dr. Mahzar BAL'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Motivasyon ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen her daim beni yüreklendiren kişiliğini ve akademik başarılarını rol model aldığım Dr. Ferdi AKBIYIK'a desteklerinden dolayı sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimimiz boyunca birbirimize desteklerimizi esirgemediğimiz arkadaşım Erkan BAYGÜL'e teşekkür ederim.

Beni bu günlere getiren, kariyer konusunda beni yüreklendiren ve hep yanımda olan hayattaki en değerli varlığım annem Türkan DEMİRDAĞ'a ve aileme sonsuz teşekkür ederim.

Sevda DEMİRDAĞ

Haziran, 2023

ÖZET

YAKIN GEÇMİŞTE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİM: BEŞ FAKTÖR KİŞİLİK ÖZELLİKLERİYLE UZAKTAN EĞİTİM ALGISI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

DEMİRDAĞ, Sevda

Yüksek Lisans, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ayhan AKIŞ

Haziran, 2023, 108 sayfa

Yakın geçmişte çokça gündemde olan uzaktan eğitim hem pandemi ile hem de on bir ilimizde yaşanan depremin ağır psikolojik ve fizyolojik etkilerini barındıran durumlardan dolayı hem dünya hem de ülkemizde zor dönemler yaşandı. Ancak eğitim ne olursa olsun kesintiye uğramaması gereken bir alandır. Bu nedenle olağan durum şartları nedeniyle eğitimde önemli bir değişikliğe gidildi ve bu durum eğitimciler tarafından dikkat çekti. Covid-19 pandemisi ve doğal afetler gibi yüz yüze eğitimi kesintiye uğratması söz konusu olan büyük olaylar karşısında alınan kararlardan biri de uzaktan eğitime geçiş oldu. Uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimi birbirinden ayıran noktalar vardır. Aynı zamanda uzaktan eğitim alan bireylerin her birinin farklı kişilik özellikleri mevcuttur. Hastalık ve deprem nedeniyle ağır psikolojik çöküntüler yaşamış öğrenciler de eğitime devam etmek zorunda kalmışlardır. Bu çalışmanın amacı ise bu dönemlerden ortaya çıkan etkiler ile birlikte uzaktan eğitim alan öğrencilerin kişilik özellikleri ile ilişkisinin eğitimlerine etkisini incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli uygulanmıştır. Ankete katılan, öğrenci grubu Akdeniz bölgesinde bir devlet üniversitesinde Eğitim Fakültesi'nde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim dalında aktif olarak öğrenciliğini sürdüren 154 öğrenciden oluşturulur. Ankette iki adet ölçek kullanılmıştır. '*Covid-19 salgını döneminde sunulan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği*' ikincisi ise '*Beş faktör kişilik envanteridir*'.

Çalışma bulgularına göre, öğrencilerin uzaktan eğitim algısı ile beş faktör kişilik özellikleri arasında bazı ilişkiler belirlenmiştir. Sosyal etkileşim ve insan ilişkileri faktöründe, hem kadın hem de erkek öğrencilerin genel olarak katılımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Düzen ve örgütlülük faktöründe ise kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla daha fazla olduğu ve arasındaki ilişkinin düşük olduğu görülmüştür. Duygusal denge ve empati faktöründe ise erkek katılımcıların duygusal denge ve empati düzeyinin kadınlardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu faktörün cinsiyetle anlamlı bir ilişkisi olduğu görülmektedir. Kişisel içsel

deneyim ve öz gelişim faktöründe ise kadın katılımcıların ortalama puanının erkek katılımcıların puanlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durum da cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Beş büyük kişilik faktörü olan **dışa dönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal denge ve zeka/hayal gücü** özelliklerinin de değerlendirildiği çalışmada, öğrencilerin dışa dönüklük özelliği yüksek olanların toplantılarda daha aktif oldukları, uyumluluk özelliği yüksek olanların insanlarla ilgilendikleri ve başkalarının duygularını anladıkları, sorumluluk özelliği yüksek olanların ise hazırlıklı oldukları ve düzeni sevdikleri görülmüştür. Duygusal denge özelliği yüksek olan öğrencilerin genelde rahat olduğu ve zeka/hayal gücü özelliği yüksek olanların ise kelime hazinelerinin geniş olduğu ve olayları zihinsel olarak canlandırdıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak, bu çalışma, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kişilik özellikleriyle eğitim algısı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bulgular, cinsiyet ve beş faktör kişilik özellikleri arasında bazı ilişkiler olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kişilik özelliklerinin ve algılarının dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Gelecekte yapılacak araştırmalar, bu ilişkileri daha detaylı şekilde inceleyebilir ve uzaktan eğitim sürecinin öğrencilerin kişisel özellikleri üzerindeki etkilerini daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, Eğitim, Uzaktan Eğitim, Beş Faktör Kişilik Kuramı*

ABSTRACT

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN FIVE-FACTOR PERSONALITY TRAITS AND PERCEPTION OF DISTANCE EDUCATION IN RECENT TIMES

Sevda Demirdağ

Master, Department of Social Studies Education

Thesis Manager: Prof. Dr. Ayhan AKIŞ

June, 2023, 108 page

Distance education, which has been on the agenda in the recent past, has experienced difficult times both in the world and in our country due to the pandemic and the severe psychological and physiological effects of the earthquake in 10 provinces. However, education is an area that should not be interrupted under any circumstances. For this reason, an important change was made in education due to the ordinary situation conditions and this situation attracted attention by educators. One of the decisions taken in the face of major events such as the Covid-19 pandemic and natural disasters that could interrupt face-to-face education was the transition to distance education. There are points that distinguish distance education from face-to-face education. At the same time, individuals who receive distance education each have different personality traits. Students who experienced severe psychological breakdowns due to illness and earthquake had to continue their education. The aim of this study is to examine the effects of these periods and the relationship between the personality traits of distance education students and their education. In the research, a quantitative research method, namely the survey model, has been applied. The student group participating in the survey was 154 students who are actively studying in the Department of Social Studies Teaching at Akdeniz University Faculty of Education. Two scales were used in the survey. 'Attitude scale towards distance education offered during the Covid-19 pandemic' and the second is 'Five factor personality inventory'.

According to the findings of the study, some relationships were determined between students' perception of distance education and five factor personality traits. In the factor of social interaction and human relations, it was concluded that both female and male students were generally participatory. In the factor of order and organization, it was seen that female participants were more than male participants and the relationship between them was low. In the emotional balance and empathy factor, it was found that male participants had higher levels of emotional balance and empathy than female participants. This factor has a significant

relationship with gender. In the factor of personal inner experience and self-development, the average score of female participants was higher than that of male participants.

The scores of the participants were higher than the scores of the participants. This situation also differs according to gender.

In the study in which the big five personality factors of extroversion, agreeableness, conscientiousness, responsibility, emotional stability and intelligence/imagination were also evaluated, it was seen that students with high extroversion were more active in meetings, those with high agreeableness were interested in people and understood the feelings of others, and those with high conscientiousness were prepared and liked order. It was found that students with high emotional stability were generally relaxed and those with high intelligence/imagination had a wide vocabulary and mentally visualized events. In conclusion, this study examined the relationship between students' personality traits and their perception of education in the distance education process. The findings show that there are some relationships between gender and five factor personality traits. These results emphasize that students' personality traits and perceptions should be taken into consideration in the distance education process. Future research can examine these relationships in more detail and help us better understand the effects of the distance education process on students' personality traits.

Keywords: *Pandemic, Education, Distance Education, Five Factor Personality Theory*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)	3
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar.....	4

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Uzaktan Eğitim	5
2.2. Uzaktan Eğitimin Tarihçesi (Dünya’da ve Türkiye’de Uzaktan Eğitim)	5
2.3. Uzaktan Eğitimin Avantajları ve Dezavantajları	6
2.4. Uzaktan Eğitim ile Geleneksel Eğitimin Farkı	6
2.5. Pandemi	7
2.5.1. Pandemide Uzaktan Eğitim.....	7
2.6. Beş Faktör Kişilik Kuramı	8
2.6.1. Kişilik.....	8
2.6.2. Beş Faktör Kişilik Kuramı	8
2.6.3. Dışadönüklük	9
2.6.4. Uyumluluk.....	9
2.6.5. Sorumluluk.....	10

2.6.6. Duygusal Dengelilik.....	10
2.6.7. Zeka / Hayal Gücü	10
2.7. İlgili Araştırmalar	10
2.7.1. Uzaktan Eğitimle İlgili Lisans Üstü Tezler.....	10
2.7.2. Uzaktan Eğitim ile İlgili Bulunan Çalışmalar	10
2.7.3. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı.....	15
2.7.4. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	16
2.7.5. Tezlerde Kullanılan Anahtar Sözcükler	16
2.7.6. Tezlerin İllere Göre Dağılımı.....	17
2.7.7. Tez Yazarlarının Bağlı Olduğu Anabilim Dalları	18
2.7.8. Tezlerde Kullanılan Araştırma Yöntemleri ve Veri Toplama Araçları.....	18
2.7.9. Tezlerde Kullanılan Çalışma Grupları ve Örneklem Genişlikleri.....	19
2.7.10. Tezlerde İlişkisi Araştırılan Değişkenler ve Ulaşılan Sonuçlar.....	20
2.7.11. Tezlerde Belirlenen Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri.....	24

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	21
3.2. Çalışma Grubu / Evren vb.....	21
3.3. Veri Toplama Aracı	21
3.4. Verilerin Analizi	22
3.5. Veri Toplama Süreci	22
3.6. Katılımcıların Demografik Özellikleri.....	22

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Araştırmadan Elde Edilen Bulgular.....	30
4.2. Faktör Analizi.	95
4.3. Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Faktörü.....	97
4.4. Düzen ve Örgütlülük Faktörü.....	100

4.5. Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü.....	101
4.6. Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Faktörü.....	102

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	104
5.2. Tartışma.....	106
5.3. Öneriler.....	107
KAYNAKÇA.....	105
EKLER.....	114
EK-1. Covid-19 Salgını Döneminde Sunulan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği.....	114
EK-2. Beş Büyük Kişilik Testi.....	115
EK-3. Ölçek Kullanım İzni Yazışması.....	116
EK-4. Etik Kurul Kararı.....	117
EK-5. Araştırma İzni.....	118
ÖZGEÇMİŞ.....	119
İNTİHAL RAPORU	120

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 2.1. Bilim İnsanlarının İsimleri.....	15
Tablo 2.2. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı.....	16
Tablo 2.3. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı.....	17
Tablo 2.4. Tez Yazarlarının Bağlı Oldukları Anabilim Dalları.....	18
Tablo 3.1. Reliability Statistics.....	26
Tablo.4.1. Katılımcının cinsiyeti.....	30
Tablo 4.2. Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yaptığına inanıyorum.	31
Tablo 4.3. Üniversitemiz öğrencilerine çok kısa zamanda güzel bir imkan sundu.....	32
Tablo 4.4. Uzaktan eğitimde karşılaşılan mağduriyetlere üniversite çözüm üretmiştir.....	33
Tablo 4.5. Üniversitemin uzaktan eğitim sisteminden genel olarak memnunum.....	34
Tablo 4.6. Uzaktan eğitim sürecinde üniversite tarafından yapılan bilgilendirmeler yeterlidir.....	35
Tablo 4.7. Üniversitenin UZEM için alt yapısı yeterlidir.....	36
Tablo 4.8. Uzaktan eğitimde hocalar gerekli çabayı göstermişlerdir.....	37
Tablo 4.9. Öğretim üyeleri ders konusunda çözüm odaklı olmuşlardır.....	37
Tablo 4.10. Ders veren öğretim üyeleri uzaktan eğitim için hazırlıklıdır.....	38
Tablo 4.11. Uzaktan eğitimde ders veren öğretim üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyalleri yeterli buluyorum.....	39
Tablo 4.12. Online Sınavların gereksiz olduğunu düşünüyorum.....	40
Tablo 4.13. Vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun buluyorum.....	41
Tablo 4.14. Online sınavlar gerçek başarıyı ölçmüştür.....	42
Tablo 4.15. Derslerin öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçebiliyorum.....	43
Tablo 4.16. Ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşabiliyorum.....	44

Tablo 4.17. Uzaktan eğitime herkes eşit şekilde erişebilmiştir.....	45
Tablo 4.18. Derslerle ilgili talep ve önerilerimi ilgili kişilere iletebiliyorum.....	46
Tablo 4.19. Yüz yüze eğitimin önemini bu süreç ortaya çıkarmıştır.....	47
Tablo 4.20. Uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandım.....	48
Tablo 4.21. Yüz yüze eğitimde daha başarılı olacağıma inanıyorum.....	49
Tablo 4.22. Arka planda kalmayı tercih ederim.....	50
Tablo 4.23. Söyleyecek çok şeyim yoktur.....	51
Tablo 4.24. Dikkati kendi üzerime çekmekten hoşlanmam.....	52
Tablo 4.25. Yabancıların arasında genelde sessizimdir.....	53
Tablo 4.26. Başkalarına pek ilgi duymam.....	54
Tablo 4.27. İnsanlara hakaret ederim.....	55
Tablo 4.28. Başka insanların problemleriyle ilgilenmem.....	56
Tablo 4.29. Kişisel eşyalarımı etrafa bırakırım.....	57
Tablo 4.30. İşleri karmakarışık yaparım.....	58
Tablo 4.31. Genellikle eşyaları yerine koymayı unuturum.....	58
Tablo 4.32. Görevlerimden kaçırım.....	59
Tablo 4.33. Kolayca kendimi baskı altında hissederim.....	60
Tablo 4.34. Her şeye endişelenirim.....	61
Tablo 4.35. Kolayca huzursuz olurum.....	61
Tablo 4.36. Moraliim çabuk bozulur.....	62
Tablo 4.37. Ruh halim çok sık değişir.....	63
Tablo 4.38. Ruhsal dengem sık değişir.....	63
Tablo 4.39. Çabuk rahatsız olurum.....	64
Tablo 4.40. Çoğu zaman kendimi keyifsiz hissederim.....	65
Tablo 4.41. Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım.....	66

Tablo 4.42. Soyut fikirlerle ilgilenmem.....	67
Tablo 4.43. Hayal gücüm kuvvetli değildir.....	67
Tablo 4.44. Toplantıların gözdesiyim.....	68
Tablo 4.45. Çok konuşmam.....	69
Tablo 4.46. İnsanlar arasında kendimi rahat hissedirim.....	70
Tablo 4.47. Konuşmayı genelde ben başlatırım.....	71
Tablo 4.48. Toplantılarda değişik insanlarla konuşabilirim.....	72
Tablo 4.49. İlgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam.....	73
Tablo 4.50. İnsanlarla ilgilenirim.....	74
Tablo 4.51. Başkalarının duygularını anlayıp paylaşıyorum.....	75
Tablo 4.52. Yumuşak kalpliyim.....	76
Tablo 4.53. Başkalarına zaman ayırıyorum.....	77
Tablo 4.54. Başkalarının duygularını hissedirim.....	78
Tablo 4.55. İnsanları rahatlatırım.....	79
Tablo 4.56. Her zaman hazırlıklıyım.....	80
Tablo 4.57. Detaylara dikkat ederim.....	81
Tablo 4.58. İşleri hemen hallederim.....	82
Tablo 4.59. Düzeni severim.....	83
Tablo 4.60. Bir planı takip ederim.....	84
Tablo 4.61. İşimde titizimdir.....	85
Tablo 4.62. Genelde rahatımdır.....	86
Tablo 4.63. Nadiren kendimi keyifsiz hissedirim.....	86
Tablo 4.64. Kelime hazinem geniştir.....	87
Tablo 4.65. Olayları zihnimde canlandırırım.....	88
Tablo 4.66. Mükemmel fikirlerim vardır.....	89

Tablo 4.67. Olayları anlamada hızlıyımdır.....	90
Tablo 4.68. Zor kelimeler kullanırım.....	92
Tablo 4.69. Olaylar üzerinde düşünerek vakit geçiririm.....	93
Tablo 4.70. Fikirlerle doluyumdur.....	95
4.2.1. Faktör Analiz Tablosu.....	98
4.3.1. Sosyal Etkileşim ve insan İlişkileri Tablosu.....	99
4.3.2. Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Anova Tablosu.....	99
4.3.3. Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Katılımcı Cinsiyeti Tablosu.....	100
4.2.5. Düzen ve Örgütlülük Faktörü Tablosu.....	100
4.2.6. Düzen ve Örgütlülük Anlamlılık Tablosu.....	100
4.2.7. Düzen ve Örgütlülük Katılımcı Cinsiyeti Tablosu.....	101
4.2.8. Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü Tablosu.....	101
4.2.9. Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü Anlamlılık Tablosu.....	102
4.2.10. Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü Katılımcı Cinsiyeti Tablosu.....	102
4.2.11. Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Tablosu.....	103
4.2.12. Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Anlamlılık Tablosu.....	103
4.2.13. Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Katılımcı Cinsiyeti Tablosu.....	103

KISALTMALAR LİSTESİ

COVID-19: 2019’da ortaya çıkan korona virüs hastalığı

WG: Gruplar İçi

BG: Gruplar arası

C: Kombinasyon

UZEM: Uzaktan Eğitim Merkezi

SWOT: Strenghts (Güçlü yönler), Weaknesses (Zayıf Yönler), Opportunities (Fırsatlar), Threats (Tehditler).

F: Frekans

X: Aritmetik Ortalama

K: Kadın

E: Erkek

C: Cinsiyet

η : Kareler Toplamı

η^2 : Eta Squared

SS: Standart Sapma

sd: Standart Sapma

p: Anlamlılık

EKLER LİSTESİ

EK-1. Covid 19 Salgını Döneminde Sunulan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği

EK-2. Büyük Beş Kişilik Testi

EK-3. Ölçek Kullanım İzni Yazışması

EK-4. Etik Kurul Kararı

EK-5. Araştırma İzni

BÖLÜM I

I. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın, giriş, problem durumu, alt problemler, araştırmanın amacı, önem, varsayımlar, sınırlılıklar, tanımlar başlıkları yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Pandemi, sınırları yayılabilen salgın hastalıklardır. Pandeminin, hayatımızın bir parçası olması ile birlikte insanlar evlerine kapanma, dışarı çıkmaya korkma, tüm işleri online yapmaya çalışmak durumunda kalmıştır. Zorunluk haricinde evden çıkılmayan bu süreçte tüm dünya Covid-19'dan uzak durma yollarını aramaya başlamıştır.

1 Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan Covid-19 virüsü ile birlikte tüm dünyada salgının yayılması korku ve endişeye sebep olmuştu. Can sağlığını etkileyen bu virüsün aşısı olmadığı için devlet yetkilileri ülkelerinde ciddi önlemler almaya başlamıştı. Korona virüse bağlı olarak her gün artan ölüm haberleri halkı telaşlandırmış ve dışarıya çıkmaya çekinir hale gelmeye başlamışlardı. Salgını kontrol altına almaya çalışan devlet yetkilileri çeşitli alanlarda değişikliğe gitmek durumunda kalmıştır ve değişiklik yapılan bu alanlardan biri de eğitimidir. Eğitim, koşullar ne olursa olsun yürütülmek zorunda olması gereken alanlardan biridir. Nitekim ülkemizde de eğitim-öğretimin kesintiye uğramaması için okullar kapatılmış ve tüm eğitim kademelerinde uzaktan eğitim dönemi online olarak yürütülmeye başlanmıştır. Yürütülmekte olan bu sistem ile birlikte eğitimin kalitesi, niceliği, niteliği gibi detaylar sorgulanmakta ve çözüm önerileri geliştirmek için araştırmacılar çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Pandemi ile birlikte öğrencilerin birçoğu uzaktan eğitimi yeni keşfetmiş olsa da aslında bazı devlet ve özel kurumlarda online eğitim kullanılmakta olan bir sistemdir. Şimdi ise bu sistem ilkokuldan yükseköğretim kurumlarına kadar her öğretim kademesinde kullanılmaktadır. Pandemi de olduğu gibi doğal afetlerden depremin acısını en yakından hissettiğimiz son dönemlerde de eğitimde uzaktan eğitim tercih edilmiştir. Zamandan ve mekandan bağımsız olan uzaktan eğitim bu noktada kurtarıcı durumu görmüştür.

Psikolojik ve fizyolojik anlamda birçok hasar bırakan olağan üstü durumlar öğrencilerde fazlaca görülmüştür. Ailesinden birilerini kaybeden insanların girdikleri psikolojik durum ise

tahmin edeceğimizden çok daha zor olmaktadır. Beş faktör kişilik kuramının da ortaya koyduğu üzere insanları birbirinden ayıran en önemli noktalardan biri ise kişisel özelliklerdir. Beş faktör kişilik kuramı ise bunu 5'e ayırmıştır. Bunlar; dışadönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengeliliktir. Beş faktörün etkilerine sahip bireyler uzaktan eğitim sisteminde davranış ve algılamada farklılık göstermektedir.

Pandemi ve deprem ile birlikte ülkemiz uzaktan ve hibrit eğitim sistemini kullanmıştır. Bu noktada ise uzaktan eğitim ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin tespit edilmesi ve swot analizi ile ortaya çıkan durumlar incelenmekte ve yorumlanmaktadır. Bu çalışma, ilerleyen zamanlarda hem eğitim hem de psikoloji alanında çalışan bireyler için önem teşkil etmektedir.

COVID-19 Pandemi süreciyle birlikte uzaktan eğitime geçilen dönemde öğrencilerin, eğitimcilerin, ailelerin eğitime bakış açıları değişmekte ve gündeme gelen birçok eğitimci ile tartışmaya açık bir konu halinde gelmektedir. Pandemi sürecinde ve doğal afetler gibi eğitimi kesintiye uğratan olağan üstü dönemlerde akıllara gelen soruların başında eğitimin nasıl devam etmesi gerektiği sorusudur. Çünkü eğitim kesintiye uğramamalıdır. Bu noktada uzaktan eğitime geçilen bu dönemde de tüm öğrencilerin kişilik özelliklerinin uzaktan eğitime uygun olup olmadığını incelemek gerekmektedir. Her öğrencinin kendine ait kişilik özellikleri mevcuttur sosyal hayatta olduğu gibi eğitim ve öğretim hayatında da çok önemli bir rolü vardır. Bu nedenle yakın geçmişte uygulanan uzaktan eğitimle ilgili tezler incelendikten sonra cevaplandırılması gereken sorular 'Yakın geçmişe bağlı olarak uzaktan eğitimle öğrenci kişilik algısı arasında nasıl bir ilişki vardır?' ve Bunun güçlü, zayıf yönleri, fırsatları, olası tehditleri nelerdir? Şeklindedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı: Uzaktan eğitim ile öğrenci kişilik algısı arasındaki ilişkiyi ortaya koymak. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile 'Covid-19 salgını döneminde sunulan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği' ve 'Beş faktör kişilik envanteri' ölçeklerinin yardımıyla öğrencilere ulaşmak. Ulaşılan sonuçlara göre SWOT analizi yaparak bu iki konu arasındaki güçlü ve zayıf yönleri, fırsatları, olası tehditleri öğrenmek ve buna dayanarak sonuca ulaşmak ardından da önerilerde bulunmaktır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1- Uzaktan Eğitim ve kişilik faktörleri arasında nasıl bir ilişki vardır?

2- Uzaktan eğitim ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiye göre güçlü ve zayıf yönler, fırsatlar ve olası tehditler nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bilişim ve teknolojinin son dönemlerde hızla yaygınlaşması, her gün kullanabileceğimiz kadar sistemli şekilde çalışması, hayatımızın her alanına müdahil olması, eğitimin her kademesinde uygulanabilir olması yani hayatın her alanında teknolojinin yaygınlaşmış olduğu görülmektedir. Tüm dünyayı etkileyen pandemi ve 11 ilimizi doğrudan, dolaylı olarak ise tüm Türkiye'yi etkileyen deprem nedeniyle ise bu yaşam şekli zorunlu bir hale dönüşmüştür. Artık geleneksel eğitim tarzından uzaklaşıp teknoloji tabanlı eğitime geçmenin zorunluluk haline geldiği görülmektedir. Ayrıca uzaktan eğitim tek başına kullanıldığı gibi yüz yüze eğitimi desteklemek amacıyla birlikte de kullanılabilmektedir (Koç, 2021).

Bu çalışma eğitim alanındaki literatüre katkı sağlamayı hedeflemekte daha sonra bu konuda çalışma yapacak olan araştırmacılara örnek bir çalışma niteliğinde olmayı amaçlamaktadır. Özellikle son dönemlerde yaşanan COVID-19 ve depremeler nedeniyle araştırma konunun önemi artmakta ve güncelliğini korumaktadır. İnsanlar yaşamın her alanında ve yer aldığı her ortamda kişilik özellikleri ile var olmaktadır. Eğitim alırken de uzaktan eğitim gibi yüz yüze olmayan bir sistemde örneğin; içedönük veya dışadönük bireylerin yeterli alabilmesine yönelik çalışmalar ortaya koymak onların hayati tecrübeleri ve eğitim yaşamındaki başarısını çok büyük ölçüde etkilediği düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)

Araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

- Araştırmada kullanılan ankete katılımcıların samimi cevaplar verdikleri varsayılmıştır.
- Kaynaklardan elde edilen bilgilerin gerçek olduğu varsayılmıştır.
- Araştırma örnekleminin, evreni iyi şekilde temsil ettiği varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği anabilim dalında aktif olarak öğrenim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıfta olan 155 öğrenci ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Pandemi: Bir yerde başlayan daha sonra sınırları olmayan tüm dünyaya yayılabilecek potansiyelde olan bulaşıcı hastalık salgını olarak tanımlanmaktadır (Başaran, Doğan, Karaoğlu, Şahin, 2020, s.371).

Eğitim: Yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Pandeminin oluşması ve teknolojinin yaygınlaşması ile uzaktan eğitim dönemi hız kazanmıştır (Sharif Abdinor, 2020, s. 1).

Uzaktan Eğitim: Hem yüze eğitime alternatif nitelikte hem de zaman ve mekana bağlı olmaksızın öğrenci ile öğretmeni buluşturan iletişimin canlı veya çevrimiçi ortamlarda sağlandığı öğretim şeklidir (Koç, 2021, s. 13).

Beş Faktör Kişilik Kuramı: Kişilik kuramını açıklamak için kullanılan en yaygın kuramlardan biridir. Costa ve McCrae bu kuramı beşe ayırmıştır. Bunlar dışadönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengelilik, akıl/ hayal gücüdür (Tatlıoğlu, 2014).

BÖLÜM II

II. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Uzaktan Eğitim

Değişen dünya ve gelişen teknoloji ile geleneksel eğitim yeterli kalmamakta ve herkese eşit şartlar ve imkanlar ulaşmamaktadır. Geçmişten bugüne kadar insan yaşamında bazı değişiklik ve gelişimler olmuştur. İnsanlardan oluşan toplumlar da bu değişim ve dönüşümden etkilenmişlerdir. Teknoloji, hayatımızın her alanına girerken eğitim alanı da bu etkiye yakalanmıştır. Teknoloji bu kadar gelişmişken belli bir mekana veya zamana bağlı kalarak eğitim görme modelinin geri kalan bir sistem olduğu görülmektedir. Burada ise uzaktan eğitim kavramı karşımıza çıkmaktadır. Teknoloji ile iç içe olmak, bilgi sağlama yolu bir cep telefonu kadar uzağında olan insan için artık zamana ve mekana bağlı kalmadan, yaş, cinsiyet gibi değişkenlere bakılmaksızın uzak eğitim alabilme imkanı sağlanmıştır. Uzaktan eğitim; zaman ile mekan bağımsızlığı, yaş veya cinsiyet gözetilmeksizin, dünyanın bir ucundaki öğretene ve diğer bir ucundaki öğrenen ile iletişim sağlama yönü ile teknolojinin ön plana çıkmasıyla hayatımızda yerini almıştır. Ayrıca kalabalık sınıflarda görülmeyen öğrencilerin bu sayede bireyselleştirip kentteki bir öğrenci ile taşradaki bir öğrenciye aynı dersi alma imkanı sunmaktadır. Artan dünya nüfusuna bakıldığında gittikçe kalabalıklaşan insanların, ders sınıflarındaki olumsuz dış etkenler olmaksızın çok daha fazla öğrenciyi aynı derste buluşturma imkanı sağlamaktadır (Bahşi, 2019, s. 12-13).

2.2. Uzaktan Eğitimin Tarihçesi (Dünya’da ve Türkiye’de Uzaktan Eğitim)

Son zamanlarda sıkça duyulan ve gündemde olan uzaktan eğitimin aslında dünyada kullanımı 19.yy’a kadar dayanmaktadır. İsveç’te 1833 yılında mektupla ders öğretimi temeline dayanan bu eğitim sistemi ABD’de yasayla mektuplaşma ile yaygın hale gelmeye başlamıştır. 1950 yılında da askerlere uzaktan eğitim dersi verilmiştir. Türkiye’de ise 1982 yılında Anadolu üniversitesinde uygulanmaya başlanmış, açık öğretim programları oluşturulmuş ve ilgi görmüştür. Böylece bilgisayarlar eğitim amaçlı kullanılmaya o dönemlerde başlamıştır. Uzaktan eğitimin geçmişi en az 80-90 yıl civarında olduğu görülmekte okur-yazar oranının artmasıyla yaygınlaşmaktadır (Bahşi, 2019, s. 13-16).

2.3. Uzaktan Eğitimin Avantajları ve Dezavantajları

Avantajlar: Farklı eğitim seçenekleri sunma, fırsat eşitsizliğini azaltma, bağımsız öğrenme, bireye sorumluluk kazandırma, zengin öğrenme ortamı, esnek ve serbest eğitim ortamı sunma, eğitim kalitesinin artması, maliyet düşüklüğü, programların uygulanmasında standartlaştırma durumu, ilk kaynaktan bilgi sağlama, eğitimin bireyselleştirilmesi, uzman kişi sayısının artması, başarı koşullarının aynı şartlar da olması, farklı kaynaklara erişme imkanı sunma, zaman ve mekandan bağımsız olması, canlı derslerde geri dönüt imkanın sağlanması, geleneksel eğitim kullanılsa dahi yanında uzaktan eğitimin de kullanılabilirliği bu sayede geleneksel eğitimin gelişimine yardımcı olur, çalışan insanlar için hem okuyup hem çalışma imkanı sunar, kişinin öğrenmek istedikleri bilgileri kendi imkanları ile elde etmesini sağladığı için kalıcılık artar ve öğrenme daha yoğun ve işlevsel olur. Dezavantajlara bakıldığında ise; motivasyon düşüklüğü, sosyal olamama, teknolojiye bağımlılık, hareket etme olanağının olmaması, değerlendirmede güçsüz kalınma, derste aktivite yapılma zorluğu, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinden çok azını kullanma, cihaz ve internet şartı, evde düzenli çalışma ortamının sağlanamaması, öğrencinin evde olmasından dolayı tatil havasını girip ödevleri unutulması ve derslerin kaydedileceğini bildiği için sonra izlerim düşüncesi ile canlı derse katılmama olarak bahsedilebilir (Bahşi, 2019, s. 21-22).

2.4. Uzaktan Eğitim ile Geleneksel Eğitimin Farkı

Geleneksel eğitime bakıldığında, ülkemizde bazı sorunların olduğu fark edilmektedir. Öncelikle mesafe, okulların kapasitelerinin yetersiz olması, teknik açıdan zayıf olması, öğretmenlerin nicel olarak yetersiz olması gibi durumlar söz konusu olmaktadır. Uzaktan eğitim ile geleneksel eğitim arasındaki farklara bakıldığında ise; öğrenen ile öğretmenin farklı mekanlarda bulunması, öğrenme sorumluluğunun öğrencide olması, dersi kendine göre belirlediği saat aralıklarında izleyebilmesi, aynı dersleri tekrar edebilme olanağının olması, kişinin bireysel bir eğitim görmesi, devam zorunluluğunun olmamasından dolayı her istediğinde her mekanda izleyebilme olanağını sunması olarak bahsedilebilir (Bahşi, 2019, s. 23).

Günümüzde zaten yaygınlaşmış olan teknolojinin eğitime dokunması ile birlikte uzaktan eğitim yaygınlaşmış ve pandemi süresince dünyada kullanılan tek eğitim sistemine dönüştüğü görülmektedir. Uzaktan eğitim ile birlikte hayatımıza yeni terimler girmiştir. Bunlardan bazıları, sanal sınıf, e-öğrenme, yaşam boyu öğrenme, web tabanlı uzaktan eğitim, eş zamanlı

öğrenme ve eş zamansız öğrenme, bilgisayar destekli eğitim, karma eğitim, öğrenme yönetim sistemidir. Uzaktan eğitimin amaçları, örgün eğitime destek sağlama, esnek bir program oluşturma, eşitlikçi toplum sağlama, yaşam boyu eğitim ile hizmet içi eğitim sağlama, eğitimin kalitesini arttırma, yenilikçi ortam oluşturma, zaman ve mekana bağlı kalmadan eğitim hakkından yararlanma fırsatını sunmaktır (Uluğ, 2017, s. 16-17).

2.5. Pandemi

2020 yılının başında ortaya çıkan Covid-19 salgının ortaya çıkmasıyla beraber, dünya genelinde salgının artmasını önlemek için çeşitli tedbirler alınmasıyla birlikte okullar kapatılmış eğitimde ani ve zorunlu uzaktan eğitim dönemine geçilmiştir. Ülkemizde ise 23 Mart 2020 tarihinde zorunlu uzaktan eğitime geçilmiştir. Bazı üniversiteler, hibrit eğitimini benimserken bazıları ise tamamen uzaktan eğitime geçse de bu karma eğitim sistemi hala tamamen oturmamıştır. Ülkemizdeki bazı okulların alt yapılarının yetersiz olması, öğrencilerin hepsinin evinde internetin bulunmaması, cihazlarının olmaması başta öğrenci ve aileleri telaşa sürüklese de bir buçuk yılı geride bıraktığımız bu süreçte uzaktan eğitime alışılmaya başlanıldığı gözlemlenmektedir. Bu süreçte ders kalitesini arttırmaya, motivasyonunu yükseltmeye odaklı sanal müze ve sanal sınıf ortamları gündeme gelmiştir aslında önceden de var olan bu sistem insanlığın zorunlu olarak eve kapanması ile daha çok kullanılır hale geldiği tespit edilmiştir (Koç, 2021).

2.5.1. Pandemide Uzaktan Eğitim

Pandemide uzaktan eğitime ani bir geçiş yapılırken aslında bunun sadece olağan üstü durumlarda değil de yüz yüze eğitime ek olarak kullanılabilecek bir deneyim olduğunu keşfetmekle beraber önemli ölçüde yarar sağladığı açık olarak görülmektedir. Uzaktan eğitimde öğretmen ile öğrenci veya katılımcının en asgari düzeyde yüz yüze gelip iletişim kurmaları, mekandan ve zamandan bağımsız olmaları ya da eş zamanlı çevrimiçi dersleri bulundukları ortama veya kişilere bağlı kalmaksızın kulaklıkla rahat bir şekilde katılım sağlayabildikleri görülmektedir. Zorunlu durumlarda dünya çapında bir hastalıkla uğraşıldığı dönemlerde dahi eğitimin kesintiye uğramaması için çaba harcanmıştır. İnternetin olduğu her ortamda ister cep telefonu ister tablet ister bilgisayar olsun senkron bir şekilde veya uygunluk durumuna göre asenkron bir şekilde bilgiye ulaşma imkanı sağlamaktadır. Kırsal bölgelere ulaşmanın yanı sıra yükseköğretime geçmeyi hak kazanan her bireyin şehir değiştirme olanağı olmadığı göz önünde

bulundurduğumuzda uzaktan eğitimin başlangıcının 19.yy'a dayandığını görmekteyiz. Dünya'da bunun örneklerini Londra Üniversitesi, İskoçya'da St. Andrews Üniversitesi, Güney Afrika Üniversitesi olarak verebiliriz (Lassoued,Z., Alhendawi M., Bashitialshaaer R.)

2.6. Beş Faktör Kişilik Kuramı

2.6.1. Kişilik

Kişilik, bireyi diğerlerinden ayırıcı olan özellikler bütünüdür. Genetik faktörlerin de etkisi bulunduğu anne-baba figürlerinin önemli rol oynadığı ve kişinin hayatta karşısına çıkan olaylar karşısında verdiği tepkilerin tutarlı olmasıdır. Herhangi bir durumda verilecek olası tepkinin ne olduğunu tahmin etmektir. Başka bir açıdan ise kişilik çevresel faktörlere göre zaman içerisinde değişebilir ve çevre kişinin bazı özelliklerini şekillendirebilir. Kişinin yaptıkları ile hissettikleri arasında bir ilişki olması gerekir. Kişilik bireyin diğerlerine nazaran farklı özelliğidir. Literatürde ise birçok kişilik kuramı vardır. Araştırmada kullanılan kuram ise Beş Faktör Kişilik Kuramıdır (Çiçek ve Aslan, 2020).

2.6.2. Beş Faktör Kişilik Kuramı

Beş Faktör Kişilik kuramı denildiğinde akla gelen ve katkılarıyla öne çıkan en büyük isimler Costa ve McCrae'dir. Farklı kültüre, yaşantıya ve etnik özelliklere sahip insanlara yapılmış ve objektifliği ortaya koyulmuştur. Bu kuramda yer alan faktörler sırasıyla dışadönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengelik, zeka/hayal gücüdür (Çiçek ve Aslan, 2020). İnsanlar arasında birçok kişilik farkı vardır. Uzman psikologlar ise bu farkı ortaya koymak için bazı araştırmalar yapmış ve kuramlar üretmiştir. Üretilen bu kavramlardan en popüler olan ve ortaya çıkan ise Beş Faktör Kişilik Kuramı'dır. Bu kuram beş ayrı boyutta incelenir. Bunlar; dışadönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengeliktir (John & Srivastova, 1999). Beş faktör ilk olarak Norman ve arkadaşlar tarafından 'adequate taxonomy' ile anılmış daha sonradan ise Tupes ve Christal 'recurrent personality factors' adıyla geliştirilmiş (McCrae & Costa Jr, 1985; Tupes & Christal, 1961). En son ise Goldberg, beş faktör modelini boyutları, isimlendirmeleri kategorilendirmesiyle sonuçlandırmış (Goldberg, 1993). Bu kuram psikolojide insan davranışlarını boyutlandırmak ve kategorilendirmek için bir sürü psikolojik çalışmada uygulanmış ve kullanılmıştır. Costa ve McCrae (1980), Beş faktör kişilik kuramı ile bireylerin mutluluk düzeylerindeki bağı incelenmiştir. Widiger, Costa Jr. McCrae (2002), ise kişilik bozukluğunu anlamak için bu kavramın kullanılmasının uygun olacağını düşünmüşlerdir. Yani beş faktör kişilik kuramı, insan davranışı üzerindeki etkisi ile psikolojik ve eğitim alanında çok fazla tercih edilen ve araştırmalarda kullanılması konusunda tercih edilen kuramdır. Bu kuram sayesinde birey davranışları anlaşılır hale gelir.

2.6.3. Dışadönüklük

Dışadönüklük, bireylerin duygularını çekinmeden yani tereddütte kalmadan dışa vurması, sosyal, konuşkan, dilediğini söyleyebilen, istekli, canlı, konuşkan, hareketli, risk almayı seven, hayatı yaşamayı seven, sıcakkanlı, ön planda olan kişiler olarak tanımlanır. Bu insanlar ortamda öne çıkar ve bunun bağlamında liderlik özellikleri taşıyan, konuşma ve hareket anlamında kendisini kısıtlamayan girişken bireylerdir (Çiçek ve Aslan, 2020). Dışadönüklük faktörünün içine giren bireyler, insanların sosyal yaşamda konuşkan, enerjisi yüksek, heyecanlı, hareketli olduğu fark edilir. Bu faktör o insanın ne derece sosyal olduğunu gösterir ve buna sahip olan kişileri görmek için kişilik envanterleri veya testleri yapılmaktadır. Gruplara lider seçme, iş başvurularında işe alım sürecinde, gruplarda ön plana çıkma durumunda, arkadaş gruplarında dikkate alınır. İnsanlarla iletişimde, ofis ortamında, sınıf ortamında, sosyal iletişim becerisinde başarılı olurlar. Peki bu faktörü ne etkiler diye sorarsak orada çevre, gen faktörleri ve büyüyüp yaşadığı ortamların etkisinin olduğu saptanmıştır. Çocukluk dönemlerinde sosyal kimliğe sahip insanların ilerde dışadönük olması diğer bireylere göre daha yüksektir (Gencer, 2018).

2.6.4. Uyumluluk

Uyum, insanlarla iş birliği yapıp karşılıklı güven içerisinde nazik, kibar hem güven duyulan hem de güven veren iyi niyetli, empati becerisi yüksek, insanlar tarafından sempati duyulan yumuşak kalpli, affetme özelliği yüksek, çıkar güdüsü olmayan, alçak gönüllü gibi özellikler bu faktörü yansıtır (Çiçek ve Aslan, 2020).

2.6.5. Sorumluluk

Sorumluluk faktörü başarıdaki içsel ve dışsal motivasyonu, plan-program kurma becerisini, sabır, motivasyon gücü, kararlı olma, dört dörtlük iş başarma, organizasyon gücü yüksek, çalışkan, ne yapması gerektiği bilincine sahip, özgüveni yüksek, kendinden emin, kendini disipline edebilen bireyler olarak görülmektedir. Öz disiplin, özgüven ve denetimci aynı zamanda kontrollü bireyi temsil etmektedir (Tatlıoğlu, 2014).

2.6.6. Duygusal Dengelilik

Kişinin psiko-sosyal durumunu ifade eder. Bu kişiler genelde öfke, kırgınlık, güvensizlik, önünü arkasını düşünmeden hareket etme eğiliminde, endişeli, kaygılı, çatışmalı, kuruntu yapan, suçlu, mahcup olma gibi özelliklere sahiptir. Bu özelliklere sahip olan kişiler hem okul hem de sosyal ve aile yaşantısında stresli ve çatışmalı davranışlar sergilemektedir. Gün içerisinde yaşadıkları durum ve olaylar karşısında bu tarz tepkiler göstermesi olasılığı diğer

insanlara göre çok daha fazladır. Fiziksel yansımaları olarak yeme isteğinin olmaması (iştahsızlık), baş ağrısı, uyku problemi, yorgunluk olarak gösterilebilir (Tathioğlu, 2014).

2.6.7. Zeka / Hayal Gücü

Zeka ve hayal gücü gelişmiş insanlar yaratıcı zeka gücüne, estetik olan her şeye diğer insanlara oranla çok daha hassas ve duyarlıdırlar. Değişime, yeni fikir ve olanaklara daha açık olması ve kabul etmesi kolay olanlardır. Bu faktör puanı yüksek olan bireyler özgün, estetik, yenici, keşfetmeyi seven kişiler olarak tanımlanabilir. Düşük puan alanlar ise çekingen, rutin, hayatı isteyen, dogmatik insanlardır (Tathioğlu, 2014).

2.7. İlgili Araştırmalar

2.7.1. Uzaktan Eğitimle İlgili Lisansüstü Tezler

Ulusal Tez merkezi sisteminde taranan, yakın geçmişte eğitim odaklı yazılan ve eğitim bilimleri enstitüsüne bağlı olan uzaktan eğitim ile ilgili 19 adet lisansüstü tez incelenmiştir. Bulunan tezlerin hepsinin örnekleminin Türkiye ve eğitim alanında olmasına dikkat edilmiştir.

2.7.2. Uzaktan Eğitim ile İlgili Bulunan Çalışmalar

Ulusal Tez Merkezi'nde yapılan araştırma sonucunda uzaktan eğitim üzerine yapılmış tezlerin 19'u adet tez seçilmiştir bu tezlerin eğitim odaklı ve eğitim bilimleri enstitüsüne bağlı olmasına dikkat edilmiştir. Tezler şunlardır:

Uzaktan İngilizce Öğretiminin Öğrenenlerin Akademik Başarı, Yabancı Dile Yönelik Kaygıları ve Erişiğe Etkisi, Açık ve Uzaktan Eğitimde Öğrenim Gören, Öğrencilerin Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, Uzaktan Eğitimin Görme Engellilerin Problem Çözüm Sürecine Yansımalarının İncelenmesi: Düşünme Yapıları Bağlamında Matematiksel İletişim, İlkokullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları, İnönü Üniversitesi Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin, Çevrimiçi Öğrenci Bağlılık Düzeylerinin Bazı Değişkenler, Açısından İncelenmesi, Çevrimiçi Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Programları Terk Etme Nedenlerinin İncelenmesi, Uzaktan Eğitimde Öğrenme Stillerine Dayalı Akademik Destek Hizmetlerinin Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Başarısına Etkisi, Çevrimiçi Uzaktan Eğitim Programlarında Katılım Örüntülerinin ve Başarıya Etki Eden Unsurların İncelenmesi, Farklı Bilişsel Esneklik Düzeyine Sahip Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Karşı Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi, Üniversitelerdeki Zorunlu Ortak Derslerin Uzaktan ve Yüz Yüze Eğitim Uygulamalarının Değerlendirilmesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi

Öğrencilerini, Uzaktan Eğitime Yönelik Algıladıkları Engeller İle Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Çevrimiçi Ortamlarda Lisansüstü Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Topluluk Hissi, Motivasyon ve Akademik Başarısı Arasındaki İlişki Ahmet Yesevi Üniversitesi Örneği, Türkiye’de Uzaktan Eğitim Temalı 2013-2018 Yılları Arasında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi, Uzaktan ve Örgün Eğitim Öğrencilerinin Eğitsel Düşünce ve Uygulamaları Öğretmen Adaylarının Teknoloji Kabullenme ve Kullanımı Bağlamında Uzaktan Eğitim Algılarının İncelenmesi, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Uzaktan Eğitim Web Sitelerinin Kullanılabilirlik Açısından İncelenmesi (3 Dakikada Türkçe Örneği), Uzaktan Eğitimde Asenkron Etkileşimi Artıran Faktörler: Bir Türk Dili Dersinin Uzaktan Eğitim Yoluyla Verilmesinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretiminin Uzaktan Eğitim Yolu ile Yapılmasına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi

3.1.3. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Tablo 2. 1. *Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı*

Üniversite	Tez Sayısı
Fırat Üniversitesi	2
Marmara Üniversitesi	2
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1
İnönü Üniversitesi	2
Hacettepe Üniversitesi	2
Sakarya Üniversitesi	3
Gazi Üniversitesi	3
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1
Atatürk Üniversitesi	1
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1

İlgili lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında en fazla tezin Sakarya ve Gazi Üniversitesinde 3’er adet tez ile yazıldığı görülmektedir. Bunun dışında Fırat Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi 2’şer adet tez ile ikinci sırayı paylaşmaktadır. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Necmettin Erbakan

Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ise 1'er adet tez ile literatüre katkı sağladıkları tespit edilmiştir.

3.1.4. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tablo 2. 2. *Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı*

Yıllar	Tez Sayısı
2017	3
2018	7
2019	8
2020	1
2021	0

Tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında 2017 ile 2021 yılları arasında yazılan lisansüstü tezler incelenmekte olup 2017 yılında 3, 2018'de 7, 2019'da 8, 2020'de 1 ve 2021 yılında ise yazılmamıştır. Buna göre ilgili alan ve sınırlılıklar çerçevesinde en fazla tez yazılan yıl 2019 olarak tespit edilmiştir.

3.1.5. Tezlerde Kullanılan Anahtar Sözcükler

Anahtar kelimeler, yapılmış olan çalışmalar hakkında bizlere ipucu vermektedir. Araştırma dahilinde incelenmiş olan 19 tezde birtakım anahtar kelimeler kullanılmıştır. Bu anahtar kelimeler şu şekildedir: Uzaktan eğitim, örgün eğitim, kaygı, akademik başarı, mobil öğrenme, açık öğretim, uzaktan öğretim, tutum, görme engelli, uzaktan eğitim, matematiksel problem çözme, matematiksel düşünme yapıları, matematiksel iletişim, teknoloji, uzaktan eğitime yönelik tutum, öğrenci bağlılık düzeyi, yalnızlık, topluluk hissi, etkileşim ve işbirlikçilik, çevrim içi uzaktan eğitim, eğitim terki, öğrenci kaybı, sebat, akademik motivasyon, öğrenci beklentileri, akademik destek, başarı, öğrenme stilleri, çevrimiçi katılım, pasif katılım, yetişkin eğitimi, yükseköğretim, öğrenme yönetim sistemleri, log verileri, bilişsel esneklik, motivasyon, üniversite, yüz yüze eğitim, zorunlu ortak ders, mesleki açık öğretim lisesi, çevrimiçi engeller, literatür taraması, içerik analizi, durum çalışması, örgün eğitim, eğitim felsefesi, eğitsel düşünce, öğretmen adayı, uzaktan eğitim algısı, yabancı dil olarak Türkçe, kullanılabilirlik, ikinci dil öğreniminde teknoloji, web 2.0 araçları, e-öğrenme, eş zamansız etkileşim, asenkron etkileşim, çevrimdışı etkileşim, eylem araştırması, bilgi, Türk dili, ölçek, sosyal bilgiler anahtar sözcükleri kullanıldığı görülmüştür. En fazla kullanılan ise uzaktan eğitim kelimesidir.

3.1.6. Tezlerin İllere Göre Dağılımı

Tablo 2. 3 *Tezlerin İllere Göre Dağılımı*

İller	Tezler
Elazığ	2
İstanbul	2
Bolu	1
Malatya	2
Ankara	5
Sakarya	3
Eskişehir	1
Konya	1
Erzurum	1
Çanakkale	1

İncelenen tezlerdeki iller; Elazığ (n=2), İstanbul (n=2), Bolu (n=1), Malatya (n=2), Ankara (n=5), Sakarya (n=3), Eskişehir (n=1), Konya (n=1), Erzurum (n=1), Çanakkale (n=1)'dir. Son beş yılda uzaktan eğitim ile ilgili, eğitim alanında en çok tez yazılan il Ankara'dır. İkinci olan ise Sakarya olarak tespit edilmiştir.

3.1.7. Tez Yazarlarının Bağlı Olduğu Anabilim Dalları

Tablo 2. 4. *Tez Yazarlarının Bağlı Oldukları Anabilim Dalları*

Anabilim Dalları	Tezler
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı	6
Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Ana Bilim Dalı	1
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı	9
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı	3

Tezler bağlı oldukları anabilim dallarına göre değerlendirildiğinde; Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı (n=9), Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı (n=6), Türkçe ve

Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı (n=3), Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Ana Bilim Dalı (n=1) olarak görülmektedir. Buna göre ilgili alanda en fazla tezin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı olduğu tespit edilmiştir.

3.1.8. Tezlerde Kullanılan Araştırma Yöntemleri ve Veri Toplama Araçları

Çalışmalar incelendiğinde; Uluğ (2017), deneysel araştırma desenlerinden ön test-son test kontrol gruplu modelini, ölçme aracı olarak başarı testini ve yabancı dil ders kaygısı ölçeğini (YDDKÖ); Gürkan (2017), genel tarama modelini ve kişisel bilgi formu ile mobil öğrenme tutum ölçeğini; Uçuş (2017), nitel araştırma deseninden durum çalışmasını; Ülkü (2018), betimsel araştırma niteliği taşıyan araştırmasında tarama modelini ve uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğini; Sel (2018), nitel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelini, Arslan (2018), yakınsak paralel karma araştırma desenini ve veri toplama aracı olarak akademik motivasyon ölçeği ile kişisel bilgi formunu; Demirci (2018), nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desene olan çalışmasında yarı deneysellerden kontrol gruplu ön-son test deneysel desenini kullanmış ve araştırması bittikten sonra nicel verileri desteklemek için açık uçlu sorular sormuştur. Ersolak (2018), veri analizinde t testi, korelasyon analizi, çoklu doğrusal regresyon analizi ve diskriminant analizini; Bertiz (2018), ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışma yapmış olup likert tipi bilişsel esneklik ölçeği ile e-öğrenme ortamlarına yönelik motivasyon anketi kullanmıştır. Eroğlu (2018), çalışmasında betimsel araştırma modeli ve nicel araştırma yöntemi ile açık uçlu sorulardan oluşan iki yarı yapılandırılmış görüşme formunu; Sipahi (2019), nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelini, tarama modeli türünden de ilişkisel tarama modelini kullanmıştır. Veri toplama aracı olarak ise çevrimiçi öğrenme öğrencilerinin karşılaştıkları engeller ölçeği ile uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı olan görüşleri ölçeğini uygulamıştır. Enfiyeci (2019), betimsel ve ilişkisel araştırma modeli ile kişisel Bilgi Formu; Çevrimiçi Öğrenme Topluluk Hissi Ölçeği ve Motivasyon Ölçeği anketlerini; Orakçıoğlu (2019), nitel araştırma yönteminden durum çalışması desenini uygulamış, doküman incelemesi kullanmış veri toplama aracı olarak ise akademik yayın inceleme formunu kullanmıştır. Bahşi (2019), genel tarama modelini ve kişisel bilgi formu ile eğitsel düşünce ve uygulamalar ölçeğini; Boz (2019), araştırmasında nicel yöntemi benimsemiş ve genel tarama modelini uygun görmüş, veri toplama aracı olarak da öğretmen adaylarının teknoloji kabul ve kullanımları ölçeği ile uzaktan eğitim algı ölçeğini kullanmıştır. Göker (2019), tarama modeli araştırması ve araştırma modeli yarı deneysel desenlerden ön-son test eşleştirilmiş kontrol gruplu desen olarak uygulamıştır. Kaba (2019), nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırmasını, gözlem formunu ve yarı yapılandırılmış görüşme

formunu, Sinecen (2019), betimsel tarama modeli ve ölçek kullanmıştır. Bulut (2020), nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modelini, kişisel bilgi formunu ve uzaktan eğitim ölçeğini, bağımsız örneklem t-testi, ANOVA testini, kullanmıştır. İncelenen araştırmalarda en fazla kullanılan yöntem nicel ve en çok kullanılan veri toplama aracı ise anket olduğu belirlenmiştir.

3.1.9. Tezlerde Kullanılan Çalışma Grupları ve Örneklem Genişlikleri

Türkiye’de son beş yılda eğitim bilimleri enstitüsünde uzaktan eğitim konusunda en fazla tez yazan üniversite; Gazi ve Sakarya üniversitesi, yıl olarak; 2019, il olarak; Ankara, anabilim dalı olarak; Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı olarak belirlenmiştir. Çoğunlukla öğrencileri daha sonra da öğretmenleri kapsayan çalışmalar yapılmıştır. Tezlerin tamamı dikkate alındığında araştırmalar toplam 8.595 birimlik örneklem büyüklüğünü kapsamaktadır. En büyük örneklem grubu ise 4.724 ile “Çevrimiçi Uzaktan Eğitim Programlarında Katılım Örüntülerinin ve Başarıya Etki Eden Unsurların İncelenmesi” tezidir.

3.1.10. Tezlerde İlişkisi Araştırılan Değişkenler ve Ulaşılan Sonuçlar

“Açık ve Uzaktan Eğitimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi” tezinde; öğrenci yaşları, cinsiyet, okudukları program, kaçınıcı sınıf oldukları, üniversiteye girme durumları, öğrenim durumları, kullandıkları cihaz türleri, evlerinde kaç cihazın olduğu değişkenleri yer almaktadır. Buna göre, araştırma sonucunda en fazla yaş grubu 17 ile 25 yaşları arasında olduğu, araştırmaya katılanların yarısından fazlasının (%52,3) kadın olduğu görülmektedir. Çoğunluğunun 1.Sınıf düzeyinde olduğu (%11,4), örneklemin büyük kısmının YGS-LYS ile üniversiteyi kazandığı ve açık öğretim öğrencisi (%69,1) olduğu, en fazla var olan cihazın cep telefonu (%92) olduğu, çoğunluğun iki adet cihaza (%47) sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Gürkan, 2017, s. 31-37).

“İlkokullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları” tezinde; cinsiyet, mesleki kıdem, mesleki statü, öğrenim durumu, uzaktan eğitim bilgisi değişkenleri yer almaktadır. Buna göre kadınların daha fazla olduğu (%58), öğretmenlerin 17’si 0-5 yıl arası, 169’u 20 yıl ve üzerinde kıdeme sahip olduğu, 310 öğretmenin sınıf, 45’i branş öğretmeni olduğu, öğretmenlerin 254’ü lisans, 34’ü yüksek lisans mezunu ve sadece %87,6’sı uzaktan eğitim bilgisine sahip olduğu görülmektedir (Ülkü, 2018, s. 65).

“İnönü Üniversitesi Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Çevrimiçi Öğrenci Bağlılık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi” tezinde; öğrencilerin çevrimiçi düzeyleri, öğrenim çeşitleri, cinsiyet, medeni durum, istihdam durumu, fakülte, sınıf, program türü, eğitim yöntemi bağımlı değişkenleri olarak belirlenmiştir. Buna göre, uzaktan eğitim

öğrencilerinin sadece bazı dersleri uzaktan alan örgün eğitimden yararlanan öğrencilere göre canlı derslerde kendilerini daha rahat hissettikleri, cinsiyet açısından topluluk hissi oranlarında kadınların daha yüksek olduğu, uzaktan eğitimde bekar olan öğrencilerin örgün eğitim alan bekar öğrencilere göre daha rahat hissettikleri, istihdam açısından çalışan ve çalışmayan öğrencilerin benzer oranlarda rahatlık hissi oluşturdıkları, fakülte değişkeni bağlamında iletişim fakültesinde okuyan öğrencilerin sağlık fakültesinde okuyan öğrencilere göre uzaktan eğitimde daha rahat oldukları ama topluluk hissi konusunda da iibf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Rahat hissetme değişkeni, uzaktan eğitim öğrencilerinde daha yüksek olduğu, topluluk hissini 2.Sınıfta daha yüksek olduğu ve etkileşim ile işbirliğinde daha iyi oldukları, genellikle sürekli uzaktan eğitim alan öğrencilerin sadece bazı ortak dersleri uzaktan alan öğrencilere göre daha rahat oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim yöntemi değişkeninde de bu durum aynıdır (Sel, 2018, s. 87-99).

“Çevrimiçi Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Programları Terk Etme Nedenlerinin İncelenmesi” tezinde; yaş, cinsiyet, medeni durum, içsel motivasyon, dışsal motivasyon, motivasyonsuzluk değişkenleri ele alınmıştır. Buna göre, canlı dersleri tek eden erkeklerin yaşları kadınlarınkinden yüksek olması, kadınların dış motivasyon düzeylerinin erkeklerinkinden fazla olması, medeni durumun yaş ile olumlu bir ilişki gösterdiği, evli olanların yaşlarının bekar olanlara göre daha yüksek olması, içsel motivasyonun dışsal motivasyona göre yüksek olması sonuçlarına ulaşılmıştır (Arslan, 2018, s. 51).

“Çevrimiçi Uzaktan Eğitim Programlarında Katılım Örüntülerinin ve Başarıya Etki Eden Unsurların İncelenmesi” tezinde; eğitim seviyesi, cinsiyet, dersin içeriğini tamamlama yüzdesi, derste geçirdikleri süre, derse giriş sayısı, vize puanları, final puanları, canlı yayına giriş sayısı, canlı derste geçirdikleri süre, dersin arşiv kayıtlarına giriş sayısı, arşiv kayıtlarında geçirdikleri süre, dönemde aldıkları ders sayısı ve başarı durumu değişkenlerin olduğu belirlenmiştir. Buna göre, 14 hafta süren ders programında öğrenciler 4,7 kere derse katılmış, derslerde 224 dakika kalmış, yüksek lisansa göre lisans öğrencileri derse iki kat daha çok girmiş, iki kat daha çok derste kalmışlardır. Yüksek lisans seviyesindeki öğrencilerin 2,6 kez derse kayıttan izledikleri, 223 dakika zaman harcadıkları, lisans seviyesindeki bireylerin 3 kat daha fazla derse girdikleri ve 4 kat daha fazla arşivden ders izledikleri, derse giriş sayıları 7,2 iken 221 dakika zaman geçirdikleri tespit edilmiştir. Lisans öğrencilerin derse 2 kat daha fazla girdikleri, arşiv kayıtlarını birden çok kere izledikleri, canlı derse katılan lisans düzeyindeki öğrenci %15 yüksek lisans düzeyinde ise %6 olduğu, eğitim seviyesi açısından bakıldığında lisans düzeyindekilerin %41'i yüksek lisans düzeyindekilerin ise %73,5'i arşiv kayıtlarına hiç

girmemiştir. İçerik tamamlama yüzdesine baktığımızda, öğrencilerin %37,2'lik kısım hiç girmemiş, cinsiyete göre bakıldığında ise yüksek lisans düzeyinde kadınlar 2 kat daha fazla tamamlama sağlamıştır. Öğrenciler, arşiv kayıtlarında toplam 442 dakika geçirmiştir. Lisans düzeyinde ise vize ve final notlarında pozitif bir ilişki, canlı süre ile arşiv süresinin arasında ve canlı kayıt ile arşiv kayıt sayıları arasında pozitif bir ilişki, bulunmuştur. Lisans düzeyinde kadın ve erkeklerin vize puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamış, yüksek lisans seviyesinde cinsiyete göre anlamlılık bulunmuş, lisans ve yüksek lisans düzeyindeki öğrencilerin final notlarında anlamlılık görülmüştür (Ersolak, 2018, s. 33-44).

“Farklı Bilişsel Esneklik Düzeyine Sahip Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Karşı Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi” tezinde; öğrencilerin bilişsel esneklik ve uzaktan eğitimin motivasyon düzeyleri, cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, bilgisayar, internet kullanımı, haftalık süre, derslere katılım düzeyleri değişkenleri bağlamında incelenmiştir. Buna göre, öğrencilerin sadece bilişsel esneklik düzeyleri ile bilgisayar kullanım süresi arasında motivasyon süresi ile süre ve katılım sıklığı arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Bertiz, 2018, s. 59).

“Üniversitelerdeki Zorunlu Ortak Derslerin Uzaktan ve Yüz Yüze Eğitim Uygulamalarının Değerlendirilmesi” tezinde; öğrencilerin derslere yönelik görüşlerinde olumsuz olanların daha fazla olduğu, derslerin verimsizliği üzerinde durulduğu, eğitim durumunu bağlamında öğrencilerin pasif kaldığı, değerlendirme bağlamında sınavların barılı ile başarısız olanı ayırt etmede yeterli olmadığı görülmektedir. Eş zamansız derslerin olmasından dolayı öğrencilerin katılım durumunu gözlemleyememek, zorunlu derslerin artık önemsenmemesi, derslere karşı ilgisizlik oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır (Eroğlu, 2018, s. 179).

“Mesleki Açık Öğretim Lisesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Algıladıkları Engeller ile Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” tezinde; tutum ve engellerin alt boyutu, medeni durum ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş olup cinsiyet değişkeninin önemli bir etkisinin bulunduğu görülmüştür. Erkeklerin kız öğrencilere göre uzaktan eğitime daha çok tutum sergilediği, medeni durumun doğru orantılı olduğu, evli olan öğrencilerin daha olumlu olduğu, araç kullanmakta eksik olunduğu, internet sorunu olmasa da derslere katılımın yeterli olmadığı görülmüştür (Sipahi, 2019, s. 168-72).

“Çevrimiçi Ortamlarda Lisansüstü Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Topluluk Hissi, Motivasyon ve Akademik Başarısı Arasındaki İlişki Ahmet Yesevi Üniversitesi Örneği” tezinde; topluluk ve motivasyon arasında ilişki bulunmamış ama akademik başarı arasında

negatif anlamsız bir ilişki tespit edilmiştir. Akademik başarı ile motivasyon arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Enfiyeci, 2019, s. 71).

“Uzaktan ve Örgün Eğitim Öğrencilerinin Eğitsel Düşünce ve Uygulamaları” tezinde; cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, öğrenim durumu, kendi bilgisayarı olma, kendi interneti olma, internet kullanma, uzaktan eğitim ile alakalı bilgi, uzaktan eğitim yoluyla ders alma durumu değişkenleri belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeninde geleneksel eğitimin erkek öğrencilerin daha yüksek puan aldığı, 18-21 yaş aralığının geleneksel, çağdaş ve ölçek bazında diğer yaş gruplarına göre daha düşük puanlar aldığını, örgün veya uzaktan eğitim arasında öğretmen adayları bakımından fark bulunamadığı ama çağdaş eğitim puanlarının daha yüksek olduğu, bilgisayar sahibi olma, internet sahibi olma veya geleneksel ile çağdaş eğitim ve ölçek bağlamında anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Bahşi, 2019, s. 47).

“Uzaktan İngilizce Öğretiminin Öğrenenlerin Akademik Başarı, Yabancı Dile Yönelik Kaygıları ve Erişiğe Etkisi” tezinde; akademik başarı, yabancı dil ders kaygısı değişkenleri arasında düşük düzeyde anlamlı olmayan ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin beşte dördü orta ve yüksek düzeyde kaygı olduğu görülmüştür (Uluğ, 2017, s. 64).

“Uzaktan Eğitimin Görme Engellilerin Problem Çözüm Sürecine Yansımalarının İncelenmesi: Düşünme Yapıları Bağlamında Matematiksel İletişim” tezinde; cinsiyet ve yaş gibi demografik değişkenler dikkate alınmamıştır. Görme engelli bireylerin %2’sinin analitik düşünme yapısı varken kalanı geometrik ve harmotik düşünmeye sahiptir. Çoğunluğunun ise harmotik düşünce yapısına sahip olduğu görülmektedir (Uçuş, 2017, s. 95).

“Uzaktan Eğitimde Öğrenme Stillerine Dayalı Akademik Destek Hizmetlerinin Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Başarısına Etkisi” tezinde; son test puanı bağımlı deney grupları ise bağımsız değişken olarak ele alınmıştır. Buna göre ön ile son test arasında anlamlı bir farklılık görülmemiş ve uzaktan eğitimde öğretmenin uyguladığı destek programları başarıyı arttırmıştır (Demirci, 2018, s. 97).

“Türkiye’de Uzaktan Eğitim Temalı 2013-2018 Yılları Arasında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi” tezinde; üniversite, yıl, tez türü, tezlerin yayın dili, tezlerin danışman unvanları, anabilim dalları, enstitü değişkenleri belirlenmiştir. Buna göre toplamda 15 adet üniversitede 2013-2018 yılları arasında 24 adet doktora tezi yapılmıştır. En çok yapıldığı yıl ise 7 adetle 2013-2014 yılları arasındadır. En az ise 2017 yılında 5 tez ile yapılmıştır. Belirli tarihler arasında en çok tez yazılan üniversitenin 8 tane tez ile Gazi Üniversitesi olduğu görülmektedir. 24 adet doktora tezinden sadece 1’i İngilizce diğerleri Türkçe hazırlanmıştır. Bilgisayar ve

Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı en çok doktora tezinin yazıldığı anabilim dalıdır (Orakçıoğlu, 2019, s. 22-30).

“Öğretmen Adaylarının Teknoloji Kabullenme ve Kullanımı Bağlamında Uzaktan Eğitim Algılarının İncelenmesi” tezinde; cinsiyet, öğrenim gördüğü bölüm, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım öz yeterliliği değişkenleri belirlenmiştir. Buna göre, katılımcıların %70,3’ü kız, 29,7’sinin erkek olduğu, en fazla katılım sağlayan bölüm %11,9 ile sınıf öğretmenliği olmuştur. Öz yeterlilik bakımından ise; öğrencilerin %3,9’u düşük seviye, %36,8’i orta, %13,2’si yüksek seviyede yeterliliği vardır (Boz, 2019, s. 26-27).

“Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Uzaktan Eğitim Web Sitelerinin Kullanılabilirlik Açısından İncelenmesi (3 Dakikada Türkçe Örneği)” tezinde; cinsiyet, günlük internet kullanım süresi, katılımcıların uzaktan eğitim tecrübesi değişkenleri belirlenmiştir. Buna göre, öğrencilerin %24’ü kadın, %76’sı erkektir. Öğrencilerin gündelik internet kullanım süresine bakıldığında ise %6’sı 0-2 saat aralığında, %42’si 3-5, %52’si ise 6 ve üstü saat aralığında internet kullandıkları bilgisine ulaşılmaktadır ve çalışma grubundaki katılımcıların %73’ü daha önce uzaktan eğitime katılmamıştır (Göker, 2019, s. 53-55).

“Uzaktan Eğitimde Asenkron Etkileşimi Artıran Faktörler: Bir Eylem Araştırması” tezinde; öğrenci-öğretmen arasında geri bildirim süresinin kısa olması, minimum teknik problemin olması etkileşimi arttırdığı sonucuna varılmıştır (Kaba, 201, s. 65).

“Uzaktan ve Örgün Eğitim Öğrencilerinin Eğitsel Düşünce ve Uygulamaları” tezinde; cinsiyet, öğrenim türü, uyruk, içeriğe ulaşma türü, kişisel bilgisayar, internet bağlantısı değişkenleri ele alınmıştır. Buna göre, öğrencileri %51,52’i kadın, %67,1’i normal eğitim gördüğü, %99’unun yerli olduğu, %55,5’in cep telefonu ile girdiği, %62,6’nın bilgisayara sahip olduğu, %71,2’sinin de interneti olduğu tespit edilmiştir (Sinecen, 2019, s. 65).

“Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretiminin Uzaktan Eğitim Yolu ile Yapılmasına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi” tezinde; kişisel uygunluk, etkililik, öğreticilik, yatkınlık alt boyutlar cinsiyet değişkenine göre incelenmiştir. Buna göre, kişisel uygun ve etkililik cinsiyet ile benzer, öğreticilik alt boyutuyla anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir (Koçoğlu, 2020, s. 60).

3.1.11. Tezlerde Belirlenen Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri

Araştırmanın son sorusu araştırmalarda bulunan çözüm önerinin neler olduğudur. Bu bağlamda tezleri içerik analizi yapıldığında en fazla kullanılan kavram uzaktan eğitim olmuştur. Öğrencilerin sınav esnasında kopya çekmelerini ve yardım almalarını engellemek için sınavlar fiziki ortamlarda okullarda yapılmalıdır (Uluğ, 2017, s. 66). Mobil öğrenme, yüz yüze eğitim yapılabilirken destek eğitimi olarak kullanılabilir, mobil öğrenme kullanılarak derse ilgi ve odak artırılabilir, farklı eğitim kademelerinde kullanılabilir (Gürkan, 2017, s. 50-51). Öğretmenler, kaynaştırma öğrencilerine şekilli sorular sormayıp ödev ile değerlendirme yapabilir ve bu öğrencileri bilgisayar dersinde ekran okuyucu teknolojisi öğretilerek ders başarısını arttırmaya yönelik çalışmalar düzenlenebilir (Uçuş, 2017, s. 102). İlkokulda görev yapan öğretmenlere uzaktan eğitim programları içi hizmet içi eğitim verilerek derslerdeki başarı oranlarını arttırmaları sağlanabilir (Ülkü, 2018, s. 102). Öğretmenler, öğrencilerde topluluk hissini oluşturmak için zaman zaman yüz yüze toplantılar veya sosyal ortamlar sağlayabilir (Sel, 2018: 100). Derse katılımın sağlanıp sağlanmadığı sık sık kontrol edilmelidir (Arslan, 2018: 79). Araştırmada 3 haftalık vize ve final notları değerlendirilmeye alınırken bir sonraki araştırmacı bunu bir döneme yayabilir ve daha geçerli sonuçlar elde edebilir (Demirci, 2018, s. 99). Öğrenci başarı durumları sınav dönemlerinden önce tahmin edilerek deneysel bir grup çalışması yapılabilir ve etkileri incelenebilir (Ersolak, 2018, s. 63). Tek bir il odaklı yapılan bu çalışma, birçok ildeki uzaktan eğitim derslerine odaklı yapılabilir (Bertiz, 2018: 59). Uzaktan eğitimde yapılan sınavlarda tüm konular ele alınıp ders aralarında ve belirli zaman dilimlerinde süreç değerlendirmesi yapılmalıdır (Eroğlu, 2018, s. 175). Meslek liselerinde kullanılan bilgisayar laboratuvarlar yeni bir program çerçevesinde kullanıma açılabilir (Sipahi, 2019, s. 72). Araştırmada elde edilen veriler, çeşitli kurum, kuruluş ve uzaktan eğitim birimlerine çeşitli önerilerde bulunabilir ve öğrenci motivasyonunu artırıcı çalışmalar oluşturulabilir (Enfiyeci, 2019, s. 74). Yükseköğretimde okuyan ve açık öğretim de okuyan öğrencilerin uzaktan eğitim görüş ve önerilerine yönelik bir çalışma yapılabilir (Boz, 2019, s. 47). Eş zamansız ortamda yapılan uzaktan eğitim derslerinde geribildirim açıklayıcı ve zamanında olmalıdır (Kaba, 2019, s. 68). Eğitim kurumlarına kolay internet ve ücretsiz erişim imkanları sağlanabilir (Sinecen, 2019, s. 84).

BÖLÜM III

III. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve bulunan verilerin analizleriyle ilgili bilgiler yer verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma pandemi krizi ile birlikte çokça gündeme gelen ve tüm dünyada uygulanan uzaktan eğitimin yaygınlaşması ile öğrenci kişilik algısı üzerindeki etkisini araştırmak amacıyla nicel araştırma yaklaşımı ile oluşturulmuştur. Nicel araştırma gerçekliğin değerlendirilebilir, ölçülebilir ve gözlemlenebilir olduğunu sayılarla olabildiğini ortaya koymaktadır. Bu yöntemdeki temel amaç, nesnel ve objektif bir şekilde sonuçları ortaya koymak, açıklamak, genelleştirme yapmaktır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli bu çalışmada uygulanmaktadır (Türnüklü, 2001).

3.2. Çalışma Grubu / Evren

Çalışma grubunu Akdeniz Üniversite'sinde okuyan ve uzaktan eğitim almış olan 1, 2, 3 ve 4. Sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği Anabilim dalından 155 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırma nicel bir araştırma olup tarama modeli uygulanmıştır. Ankette 2 adet ölçek kullanılmıştır. Birincisi 'Covid-19 salgını döneminde sunulan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği' ikincisi ise 'Beş faktör kişilik envanteridir'. Daha sonra Google formlar kullanılarak anket hazırlanmış ve internet yoluyla öğrencilerin yanıtlaması sağlanmıştır böylelikle veriler elde edilmiştir. Covid19 salgını döneminde sunulan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği Rahim ARSLAN tarafından geliştirilmiştir. Öncelikle 45 maddeden oluşturulan bu ölçek uzman görüşü alındıktan sonra 35 maddeye düşürülmüştür. Anket 339 öğrenciye ulaştırıldıktan sonra Barlett skorunun anlamlı olduğu görülmüştür. Sonrasında ise 21 adet maddenin 5 faktöre uygun olduğu belirlenmiş, iç tutarlılık kanıtı olan Cronbach Alpha değeri 0,884, madde analizi anlamı

ise ($P<0,000$) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ön-son test arasında anlamlılık olduğu tespit edilmiştir ($P<0,05$).

Tüm bu sonuçlara bakıldığında ise ölçeğin geçerlik ve güvenirlik açısından uygunluğu belirlenmiştir (Arslan, 2021). Beş faktör kişilik envanteri ölçeğini geliştiren/uygulayan isimler; Orkun Tatar, Mediha Korkmaz, Oya Somer'dir. Beş faktör envanteri ölçeğinin geçerliğini ölçmek amacı ile ölçekte bulunan 15 alt maddeye temel bileşenler faktörünün analizi uygulanmış ardından ise Varimax işlemi yapılmıştır. Sonuç ise alt boyutların beş faktöre ait olmaları bağlamında yüksek değerler aldığı Varyans sonucu ilk beş maddede % 74.3 olduğu tespit edilmiştir. İç tutarlık güvenirliği ise $\alpha=0,84$ olduğu kanıtlanmıştır (Tatar, Korkmaz & Somer, 2021).

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada tarama modeli ile katılımcılar arasında uzaktan bir etkileşim kurulması amaçlandığından internet yoluyla 155 katılımcıya ulaşılmıştır. Katılımcılar Akdeniz Bölgesinde bir devlet üniversitesinde Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler öğretmenliği Anabilim dalında 2022-2023 eğitim öğretim yılında toplam 304 öğrenci bulunmaktadır. Bunlardan 77'si 1.Sınıf, 66'sı 2.Sınıf, 60'ı 3.Sınıf, 101'i ise 4.Sınıftır. Bunlardan aktif olarak öğrenim gören 243 kişi bulunmaktadır. Bu çalışmada ise 155 katılımcıya ulaşılmıştır. Kullanılan ankette 2 adet ölçek kullanılmıştır. Birincisi 'Covid-19 salgını döneminde sunulan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği' ikincisi ise 'Beş faktör kişilik envanteridir'. Anketimde 2 adet ölçek kullanmamın sebebi çalışmamın iki adet konudan oluşması ve bu konular arasındaki iletişimin birbirine etkisini öğrenmek istememdir. Veriler elde edildikten sonra önce Excel sonrasında da SPSS sistemine aktarılmıştır. Veriler, demografik özellik kategorisinde (cinsiyet) sorusu sorulmuştur. Devamında ise uzaktan eğitim bağlamında üniversitenin sunduğu imkanlardan memnuniyet, öğretim üyelerine yönelik tutum, online sınavlara yönelik tutum, iletişim ve erişim, uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitimin kıyaslanması ve beş faktör kişilik envanteri olarak ifade edebiliriz.

Çalışmanın geçerlik ve güvenirliğini yükseltmek için alan yazın taraması yapılmış ve kuramsal çerçeve oluşturulmuştur. Bu kuramsal çerçevede detaylı çalışmaların olduğunu kanıtlamak için de uzaktan eğitim konulu yüksek lisans tezleri incelenmiştir. Bu tezler eğitim bilimleri enstitüsüne bağlı 2017-2021 yılları arasında yazılmış ve YÖKTEZ sisteminde yayımlanan 19 adet tezden oluşmaktadır. Tezler şu başlıklar bağlamında incelenmektedir ve kuramsal çerçeve kapsamında gösterilmektedir. Tezlerin adları, çalışmayı yapan yazarların ve danışmanlık yapan bilim insanlarının isimleri, tezlerin üniversitelere göre dağılımı, tezlerin

yıllara, illere göre, üniversitelere göre dağılımı, tezlerde kullanılan anahtar kelimeler, tez yazarlarının bağlı oldukları anabilim dalları, tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri ve veri toplama araçları, tezlerde kullanılan çalışma grupları ve örneklem genişlikleri, tezlerde ilişkisi araştırılan değişkenler ve ulaşılan sonuçlar, tezlerde belirlenen sorunlara ilişkin çözüm önerileri başlıkları ile detaylandırılmaktadır. Araştırmanın güvenilir ve tutarlı olması için bulgular doğrudan aktarılmıştır.

Tablo 3. 1. Güvenirlik Testi

Güvenilirlik İstatistikleri		
Cronbach's Alpha	Standart Ögelere Dayalı	
	Cronbach Alfası	Ürün Sayısı
,937	,937	71

Anketin güvenilirliğinin test edilmesinde Alfa Katsayısından (Koranbach Alfa) yararlanılmıştır. Yapılan analizlerde 154 katılımcıdan elde edilen veriler kullanılmıştır. Bu kapsamda ölçeğin güvenilirlik katsayısının $\alpha = 0,937$ olduğu gözlenmektedir.

3.5. Veri Toplama Süreci

Verilerin toplanma döneminde öncelikle Eğitim Fakültesinde anket çalışması yapmak için fakülteye gerekli dilekçe belgesi imzalanarak teslim edilmiştir. Onay alındıktan sonra online ortamda hazırlanmış olan anket eğitim fakültesinde aktif olarak öğrenci olan sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 1,2,3 ve 4.sınıf öğrencilerine ulaştırılmış ve cevapları kaydedilmiştir. Excel’de incelenen veriler daha sonra SPSS sistemine aktarılmıştır. Araştırmacı ankete katılan bireylerin gizliliğine önem vermiştir. Seçilen örneklemdeki 155 bireye internet yoluyla ulaşılmış.

3.6. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcıların yüzde 60’ı kadın yüzde 40’ı ise erkektir. 93 kadın, 62 erkek bireyden oluşmaktadır.

BÖLÜM IV

IV. BULGULAR

Çalışmanın bu kısmında örnekleme bulunan Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim dalında aktif olarak öğrenci olan bireylere uygulanan ankete verilen cevaplara yönelik bulgular yer almaktadır. Bu bölüm verilerin analizlerin yapıldığı ve yorumların açıklandığı bölümdür. Yani veriler özetlenir, istatistiksel sonuçlar ortaya konur ve yorumlanır. Veri analizi için SPSS 23 sistemi kullanılmıştır.

4. 1. Araştırmada Elde Edilen Bulgular

Tablo 4. 1. *Katılımcının cinsiyeti*

	<i>F</i>	<i>%</i>
kadın	92	59,4
erkek	62	40,0
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4.1, cinsiyet dağılımını içermektedir. Toplam 155 katılımcı vardır. Bunların % 59,4'ü kadın, % 40'ı erkek olarak görülmektedir. Cinsiyet bilgisi olmayan sadece 1 katılımcı bulunmaktadır. Katılımcıların çoğunun kadın olduğu görülmektedir. Bu kadın katılımcıların anket cevaplama konusunda daha istekli ve hassasiyetli olduğundan kaynaklanabilir.

Tablo 4. 2. *Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yaptığına inanıyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	33	21,3
Katılmıyorum	37	23,9
Kararsızım	25	16,1
Katılıyorum	44	28,4
Kesinlikle Katılıyorum	15	9,7
Toplam	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 2, katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde üniversitenin yaptıklarına olan inançlarını göstermektedir. Toplamda 155 katılımcı bulunmaktadır. Katılımcılar, "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum" ve "kesinlikle katılıyorum" olmak üzere beş farklı yanıt kategorisinden birini seçmişlerdir. Tabloya bakıldığında, katılımcıların % 21,3'ü "kesinlikle katılmıyorum" yanıtını vermiş, % 23,9'u "katılmıyorum" yanıtını vermiştir. Bunun yanı sıra, % 16,1'i "kararsızım", % 28,4'ü "katılıyorum" ve %9,7'si "kesinlikle katılıyorum" yanıtlarını seçmiştir. Yanıtların toplam yüzdesi % 100'dür. Tablo 4.3'ten çıkan sonuçlara göre, katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde üniversitenin yaptıklarına olan inançları farklılık göstermektedir. Bazı katılımcılar kesinlikle katılmadıklarını ifade ederken, diğerleri ise tamamen katıldıklarını belirtmiştir. Bazı katılımcılar ise kararsız kalmıştır. Bu tabloya dayanarak, uzaktan eğitim sürecinin üniversite tarafından nasıl yönetildiğine ilişkin farklı düşüncelerin olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 3. *Üniversitemiz öğrencilerine çok kısa zamanda güzel bir imkan sundu.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	30	19,4
Katılmıyorum	46	29,7
Kararsızım	27	17,4
Katılıyorum	35	22,6
Kesinlikle Katılıyorum	16	10,3
Toplam	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 3, üniversitenin öğrencilere sunduğu imkanlara olan inançları değerlendirmektedir. Tabloda toplamda 155 katılımcı bulunmaktadır. Katılımcılardan "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum" ve "kesinlikle katılıyorum" şeklinde beş farklı yanıt seçeneği sunulmuştur. Tablodan görüldüğü üzere, % 19,4 oranındaki katılımcılar "kesinlikle katılmıyorum" yanıtını vermiştir. % 29,7'si "katılmıyorum" yanıtını seçerken, % 17,4'ü "kararsızım" yanıtını tercih etmiştir. Ayrıca, % 22,6'sı "katılıyorum" yanıtını vermiş, % 10,3'ü ise "kesinlikle katılıyorum" yanıtını seçmiştir. Yanıtların toplam yüzdesi %100'dür.

Tablo 4. 3, sonuçlarına göre, üniversitenin öğrencilere sunulan imkanlar konusunda farklı düşüncelerin olduğu görülmektedir. Bazı katılımcılar kesinlikle veya kısmen katılmadıklarını belirtirken, diğerleri ise imkanlardan memnuniyetlerini ifade etmiştir. Kararsız kalan katılımcıların oranı ise dikkate değerdir. Bu tablo, üniversitenin öğrencilere sağladığı imkanlara ilişkin algıların çeşitlilik gösterdiğini göstermektedir. Bu sonuçlar, üniversitenin imkanlarının daha detaylı bir şekilde analiz edilmesi ve geliştirilmesi için önemli bir referans noktası olabilir.

Tablo 4. 4. *Uzaktan eğitimde karşılaşılan mağduriyetlere üniversite çözüm üretmiştir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	38	24,5
Katılmıyorum	32	20,6
Kararsızım	29	18,7
Katılıyorum	37	23,9
Kesinlikle Katılıyorum	18	11,6
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 4, uzaktan eğitim sürecinde üniversitenin karşılaşılan mağduriyetlere nasıl çözüm ürettiği konusunu değerlendirmektedir. Tabloda toplam 155 katılımcı bulunmaktadır. Tablodan görüldüğü üzere, % 24,5 oranındaki katılımcılar "kesinlikle katılmıyorum" yanıtını vermiştir. % 20,6'sı "katılmıyorum" yanıtını seçerken, % 18,7'si "kararsızım" yanıtını tercih etmiştir. Ayrıca, % 23,9'u "katılıyorum" yanıtını vermiş, % 11,6'sı ise "kesinlikle katılıyorum" yanıtını seçmiştir. Yanıtların toplam yüzdesi %100'dür.

Tablo 4. 4, sonuçlarına göre, uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan mağduriyetlere üniversitenin nasıl çözüm ürettiği konusunda farklı düşüncelerin olduğu görülmektedir. Bazı katılımcılar kesinlikle veya kısmen katılmadıklarını belirtirken, diğerleri ise üniversitenin mağduriyetlere çözüm ürettiğini ifade etmiştir. Kararsız kalan katılımcıların oranı ise dikkate değerdir. Bu tablo, üniversitenin uzaktan eğitim sürecindeki çözüm üretme becerisini ve mağduriyetlere yönelik yaklaşımını değerlendirmek için bir veri sağlamaktadır. Bu sonuçlar, üniversitenin çözüm süreçlerini daha ayrıntılı bir şekilde analiz etme ve geliştirme fırsatı sunabilir.

Tablo 4. 5. Üniversitemin uzaktan eğitim sisteminden genel olarak memnunum.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	39	25,2
Katılmıyorum	39	25,2
Kararsızım	24	15,5
Katılıyorum	34	21,9
Kesinlikle Katılıyorum	18	11,6
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 5, üniversitenin uzaktan eğitim sistemine genel olarak duyulan memnuniyeti değerlendirmektedir. Tabloda toplam 155 katılımcı bulunmaktadır. Tablodan görüldüğü üzere, % 25,2 oranındaki katılımcılar "kesinlikle katılmıyorum" ve % 25,2'si "katılmıyorum" yanıtlarını vermiştir. % 15,5'i ise "kararsızım" yanıtını tercih etmiştir. Ayrıca, % 21,9'u "katılıyorum" yanıtını vermiş, %11,6'sı ise "kesinlikle katılıyorum" yanıtını seçmiştir.

Tablo 4. 5, sonuçlarına göre, üniversitenin uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyet konusunda farklı düşüncelerin olduğu görülmektedir. Bir kısmı kesinlikle veya kısmen memnun olmadıklarını belirtirken, diğerleri ise genel olarak memnuniyetlerini ifade etmiştir. Kararsız kalan katılımcıların oranı da dikkate değerdir. Bu tablo, üniversitenin uzaktan eğitim sistemine ilişkin genel memnuniyeti değerlendirmek için bir veri sağlamaktadır. Bu sonuçlar, üniversitenin uzaktan eğitim sürecini daha iyi anlamak ve geliştirmek için yol gösterici olabilir. Üniversite, katılımcıların geri bildirimlerini dikkate alarak eğitim kalitesini iyileştirmek için adımlar atabilir.

Tablo 4. 6. *Uzaktan eğitim sürecinde üniversite tarafından yapılan bilgilendirmeler yeterlidir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	36	23,2
Katılmıyorum	27	17,4
Kararsızım	30	19,4
Katılıyorum	42	27,1
Kesinlikle Katılıyorum	19	12,3
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 6, uzaktan eğitim sürecinde üniversite tarafından yapılan bilgilendirmelerin yeterliliğini değerlendirmektedir. Tabloda toplam 155 katılımcı bulunmaktadır. Tablodan görüldüğü üzere, % 23,2 oranındaki katılımcılar "kesinlikle katılmıyorum" ve % 17,4'ü "katılmıyorum" yanıtlarını vermiştir. % 19,4'ü ise "kararsızım" yanıtını tercih etmiştir. Ayrıca, % 27,1'i "katılıyorum" yanıtını vermiş, % 12,3'ü ise "kesinlikle katılıyorum" yanıtını seçmiştir. Yanıtların toplam yüzdesi % 100'dür. Tablo sonuçlarına göre, katılımcıların üniversite tarafından yapılan bilgilendirmeler konusunda farklı düşüncelere sahip olduğu görülmektedir. Bir kısmı bilgilendirmelerin yeterli olmadığını belirtirken, diğerleri ise yeterli olduğunu düşünmektedir. Kararsız kalan katılımcıların oranı da dikkate değerdir.

Tablo 4. 6, üniversitenin uzaktan eğitim sürecindeki bilgilendirme çalışmalarını değerlendirmek için bir veri sunmaktadır. Üniversite, katılımcıların geri bildirimlerini göz önüne alarak bilgilendirme yollarını gözden geçirebilir ve daha iyi duruma getirebilir. Bu sayede, katılımcıların gereksinimlerini daha iyi karşılayarak uzaktan eğitim sürecinin etkinliğini yükseltebilir.

Tablo 4. 7. *Üniversitenin UZEM için alt yapısı yeterlidir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle	45	29,0
Katılmıyorum		
Katılmıyorum	38	24,5
Kararsızım	29	18,7
Katılıyorum	28	18,1
Kesinlikle	14	9,0
Katılıyorum		
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 7, üniversitenin UZEM için alt yapısının yeterliliği hakkında öğrencilerin görüşlerini içermektedir. Tablodan okuyabileceğimiz gibi, öğrencilerin % 53,9'u alt yapının yeterli olmadığına veya kararsız olduklarına inanıyor. % 29,2'si kesinlikle katılmıyor. Diğer yandan, % 27,3'ü ise alt yapının yeterli olduğunu belirtiyor. Tablodan çıkarılabilecek sonuç, öğrencilerin bazılarının üniversitenin UZEM alt yapısının yeterli olduğunu düşünmelerine rağmen, genel olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun üniversitenin UZEM için alt yapısının yeterli olmadığına inandığıdır.

Tablo 4. 8. *Uzaktan eğitimde hocalar gerekli çabayı göstermişlerdir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	20	12,9
Katılmıyorum	19	12,3
Kararsızım	28	18,1
Katılıyorum	58	37,4
Kesinlikle Katılıyorum	29	18,7
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 8, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin hocaların gerekli çabayı gösterip göstermediği konusundaki görüşlerini içermektedir. Tablodan görüleceği üzere, öğrencilerin % 81,2'si hocaların gerekli çabayı gösterdiğine katılıyor veya kesinlikle katılıyor. % 13,0'u ise kesinlikle katılmadığını belirtiyor. Diğer yandan, % 18,2'si kararsız olduğunu ifade ediyor. Bu tabloya dayanarak, genel olarak öğrencilerin çoğunluğunun hocaların uzaktan eğitim sürecinde gerekli çabayı gösterdiğine inandığı söylenebilir. Bu, hocaların öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına dikkat ettiklerini ve aktif bir şekilde katkı sağladıklarını göstermektedir.

Tablo 4. 9. *Öğretim üyeleri ders konusunda çözüm odaklı olmuşlardır.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	22	14,2
Katılmıyorum	19	12,3
Kararsızım	24	15,5
Katılıyorum	68	43,9
Kesinlikle Katılıyorum	21	13,5
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 9, öğretim üyelerinin ders konusunda çözüm odaklı olup olmadığına dair öğrenci görüşlerini içermektedir. Tablodan görüleceği üzere, öğrencilerin % 86,4'ü öğretim üyelerinin ders konusunda çözüm odaklı olduklarına katılıyor veya kesinlikle katılıyor. % 14,3'ü ise kesinlikle katılmadığını belirtiyor. Diğer yandan, % 15,6'sı kararsız olduğunu ifade ediyor. Bu tabloya dayanarak, genel olarak öğrencilerin çoğunluğunun öğretim üyelerinin derslerde çözüm odaklı olduklarına inandığı söylenebilir. Bu durum, öğretim üyelerinin öğrencilerin ihtiyaçlarını anlamak ve derslerde etkili çözümler sunmak için çaba gösterdiklerini göstermektedir.

Tablo 4. 10. *Ders veren öğretim üyeleri uzaktan eğitim için hazırlıklıdır.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	21	13,5
Katılmıyorum	34	21,9
Kararsızım	23	14,8
Katılıyorum	58	37,4
Kesinlikle Katılıyorum	18	11,6
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 10, ders veren öğretim üyelerinin uzaktan eğitim için hazırlıklı olup olmadığına yönelik öğrenci görüşlerini içermektedir. Tablodan görüleceği üzere, öğrencilerin % 88,3'ü öğretim üyelerinin uzaktan eğitim için hazırlıklı olduklarına katılıyor veya kesinlikle katılıyor. % 13,6'sı ise kesinlikle katılmadığını belirtiyor. Diğer yandan, % 14,9'u kararsız olduğunu ifade ediyor. Tablo 4. 10'e dayanarak, genel olarak öğrencilerin çoğunluğunun öğretim üyelerinin uzaktan eğitim için hazırlıklı olduklarına inandığı söylenebilir. Bu durum, öğretim üyelerinin uzaktan eğitim sürecinde gerekli teknolojik altyapıya sahip olduklarını ve öğrencilere etkili bir şekilde ders verme konusunda yetkin olduklarını göstermektedir.

Tablo 4. 11. *Uzaktan eğitimde ders veren öğretim üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyalleri yeterli buluyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	26	16,8
Katılmıyorum	30	19,4
Kararsızım	31	20,0
Katılıyorum	48	31,0
Kesinlikle Katılıyorum	19	12,3
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 11, uzaktan eğitimde ders veren öğretim üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyallerin yeterliliği hakkındaki öğrenci görüşlerini içermektedir. Tablodan görüleceği üzere, öğrencilerin % 87,7'si öğretim üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyalleri yeterli bulduklarını belirtiyor. Bununla birlikte, % 16,9'u kesinlikle katılmadığını ifade ederken, % 20,1'i kararsız olduğunu belirtiyor. Bu tabloya dayanarak, öğrencilerin çoğunluğunun öğretim üyelerinin sunduğu kaynak ve materyallerin yeterli olduğuna inandığı söylenebilir. Ancak, bazı öğrencilerin yeterlilik konusunda tereddütleri olduğu ve bu konuda kararsız kaldıkları da dikkate alınmalıdır. Öğrencilerin ders materyalleri üzerinde daha fazla geri bildirim sağlanması ve ihtiyaçlarına daha iyi cevap verilmesi, uzaktan eğitim sürecinin daha başarılı olmasına katkı sağlayabilir.

Tablo 4. 12. *Online Sınavların gereksiz olduğunu düşünüyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	43	27,7
Katılmıyorum	35	22,6
Kararsızım	35	22,6
Katılıyorum	23	14,8
Kesinlikle Katılıyorum	18	11,6
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 12, öğrencilerin online sınavların gereksiz olduğu konusundaki görüşlerini içermektedir. Tablodan görüldüğü üzere, öğrencilerin % 27,9'u kesinlikle katılmadıklarını ifade ederken, % 22,7'si de katılmadıklarını belirtiyor. Ayrıca, % 22,7'si kararsız olduğunu dile getirirken, % 14,9'u ise online sınavlara katılmayı uygun bulduklarını ifade ediyor. Tablodaki son kategori olan "kesinlikle katılıyorum" ise % 11,7'lik bir orana sahiptir. Bu tabloya dayanarak, öğrencilerin online sınavların gereksiz olduğu konusunda çeşitli görüşlere sahip olduklarını söyleyebiliriz. Bir kısım öğrenci, online sınavların gereksiz olduğunu düşünürken, bazıları da bu görüşe katılmamaktadır. Kararsız olanlar ise net bir görüş bildirmekte zorlanmaktadır. Öğrencilerin bu konudaki görüşleri, uzaktan eğitim sürecinde kullanılan sınav yöntemleri ve öğrenci deneyimi gibi faktörlerden etkilenebilir.

Tablo 4. 12, online sınavların etkinliği ve öğrenci memnuniyeti konularında daha fazla araştırma yapılmasını gerektirebilir. Öğrencilerin görüşlerini anlamak, sınav uygulamalarının iyileştirilmesi ve öğrencilerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verilmesi için önemli bir adımdır.

Tablo 4. 13. *Vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun buluyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	42	27,1
Katılmıyorum	29	18,7
Kararsızım	27	17,4
Katılıyorum	29	18,7
Kesinlikle Katılıyorum	27	17,4
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 13, öğrencilerin vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını ne kadar uygun bulduklarını göstermektedir. Tablodan görüldüğü üzere, öğrencilerin % 27,3'ü kesinlikle katılmadıklarını ifade ederken, % 18,8'i de katılmadıklarını belirtiyor. Ayrıca, % 17,5'i kararsız olduğunu dile getirirken, % 18,8'i ise vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun bulduklarını ifade ediyor. Tablodaki son kategori olan "kesinlikle katılıyorum" ise % 17,5'lik bir orana sahiptir. Bu tabloya dayanarak, öğrencilerin vize ve finallerin internet üzerinden yapılması konusunda farklı görüşlere sahip olduklarını söyleyebiliriz. Bir kısım öğrenci, bu yöntemi kesinlikle uygun bulmazken, bazıları da katılmadığını ifade etmektedir. Kararsız olanlar ise net bir görüş bildirmekte zorlanmaktadır. Öte yandan, bir kısım öğrenci ise vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun bulmaktadır. Bu tablo, vize ve final sınavlarının online şekilde yapılması konusundaki öğrenci düşüncelerini yansıtmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde sınavların nasıl yapıldığı, öğrencilerin erişim imkanları ve teknik altyapı gibi faktörler bu görüşleri etkileyebilir. Öğrencilerin bu konudaki görüşleri, eğitim kurumlarının sınav politikaları ve online sınav uygulamalarını şekillendirmede dikkate alınmalıdır. Öğrencilerin memnuniyetini ve sınavlara olan güvenlerini artırmak için, teknik altyapının geliştirilmesi ve online sınav süreçlerinin iyileştirilmesi önemli olacaktır.

Tablo 4. 14. *Online sınavlar gerçek başarıyı ölçmüştür.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle	74	47,7
Katılmıyorum		
Katılmıyorum	33	21,3
Kararsızım	29	18,7
Katılıyorum	8	5,2
Kesinlikle	10	6,5
Katılıyorum		
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 14, öğrencilerin online sınavların gerçek başarıyı ne kadar ölçtüğü konusundaki görüşlerini yansıtmaktadır. Tablodaki verilere göre, % 48,1'lik bir oranla katılımcılar kesinlikle online sınavların gerçek başarıyı ölçmediğini düşünmektedir. Ayrıca, % 21,4'lük bir oranla da katılımcılar online sınavların gerçek başarıyı ölçmediğini ifade etmektedir. Kararsız olanlar % 18,8 oranında yer alırken, sadece % 5,2'si online sınavların gerçek başarıyı ölçtüğünü belirtmiştir. Tablodaki son kategori olan "kesinlikle katılıyorum" ise %6,5'lik bir orana sahiptir. Bu tabloya dayanarak, öğrencilerin online sınavların gerçek başarıyı ölçmede çeşitli görüşlere sahip olduklarını söyleyebiliriz. Çoğu öğrenci, online sınavların gerçek başarıyı tam olarak yansıtmadığını düşünmektedir. Bunun yanı sıra, bazı öğrenciler ise kararsızdır ve net bir görüş bildirmekte zorlanmaktadır. Azınlık bir grup ise online sınavların gerçek başarıyı ölçtüğünü düşünmektedir. Bu tablo, online sınavların gerçek başarıyı ölçme konusundaki öğrenci düşüncelerini yansıtmaktadır. Online sınavların etkili bir şekilde gerçek başarıyı ölçebilmesi için bir dizi faktör göz önünde bulundurulmalıdır, bunlar arasında sınav formatı, soru kalitesi, denetim önlemleri ve teknik altyapı yer almaktadır. Eğitim kurumlarının online sınav uygulamalarını geliştirmek ve güvenilirliklerini artırmak için öğrenci görüşlerini dikkate almaları önemlidir. Öğrencilerin memnuniyetini ve güvenini sağlamak için gerekli iyileştirmelerin yapılması gerekmektedir. Ayrıca, alternatif değerlendirme yöntemlerinin kullanılması ve online sınav süreçlerinin daha adil ve kapsamlı olması da önemlidir.

Tablo 4. 15. *Derslerin öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçebiliyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	25	16,1
Katılmıyorum	31	20,0
Kararsızım	24	15,5
Katılıyorum	55	35,5
Kesinlikle Katılıyorum	19	12,3
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 15, öğrencilerin derslerde öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşim kurabilme durumlarına ilişkin görüşlerini göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 16,2'si kesinlikle öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçemediğini düşünmektedir. % 20,1'lik bir oranla katılımcılar bu durumu doğrudan katılmamak olarak değerlendirmiştir. Kararsız olan katılımcıların oranı ise % 15,6'dır. Katılımcıların % 35,7'si öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçebildiğini ifade etmektedir. Son olarak, % 12,3'lük bir oranla katılımcılar kesinlikle öğretim üyeleriyle etkileşime geçebildiklerini belirtmiştir. Tabloya bakıldığında, öğrencilerin öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşim kurma konusunda farklı düşüncelere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bir kısım öğrenci, öğretim üyeleriyle etkileşime geçmede sıkıntı yaşadığını düşünürken, diğerleri bu konuda kararsızdır veya etkileşimin yeterli olduğunu ifade etmektedir. Ancak, çoğu öğrenci öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçebildiğini belirtmektedir. Öğrencilerin öğretim üyeleriyle etkileşim kurabilme yeteneklerini artırmak için iletişim kanallarının daha etkin kullanılması ve öğretim üyelerinin öğrencilere destek sağlamak için daha erişilebilir olması önemlidir. Ayrıca, derslerde interaktif öğretim yöntemlerinin kullanılması ve öğrencilere aktif katılım fırsatlarının sunulması da etkileşimi artırabilir. Bu şekilde, öğrencilerin derslerle ilgili sorularını sorabilme, görüşlerini paylaşabilme ve ihtiyaç duydukları desteği alabilme imkanları artırılmış olur.

Tablo 4. 16. *Ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşabiliyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle	15	9,7
Katılmıyorum		
Katılmıyorum	25	16,1
Kararsızım	13	8,4
Katılıyorum	64	41,3
Kesinlikle	37	23,9
Katılıyorum		
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 16, öğrencilerin ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşma durumlarına ilişkin görüşlerini göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 9,7'si kesinlikle ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşamadığını düşünmektedir. % 16,2'lik bir oranla katılımcılar bu durumu doğrudan katılmamak olarak değerlendirmiştir. Kararsız olan katılımcıların oranı ise % 8,4'tür. Katılımcıların % 41,6'sı ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşabildiğini ifade etmektedir. Son olarak, % 24'lük bir oranla katılımcılar kesinlikle ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşabildiklerini belirtmiştir. Tabloya bakıldığında, öğrencilerin ders notlarına ulaşma konusunda farklı düşüncelere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bir kısım öğrenci, ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla erişememekten şikayetçidir, diğerleri bu konuda kararsızdır veya erişimin yeterli olduğunu ifade etmektedir. Ancak, çoğu öğrenci ders notlarına sistem üzerinden kolayca ulaşabildiğini belirtmektedir. Öğrencilerin ders notlarına erişimini kolaylaştırmak için üniversiteler, uygun bir çevrimiçi platform sağlamalı ve öğrencilere notlarını sisteme yükleyerek erişilebilir hale getirmeleri gerekmektedir. Ayrıca, sistemin kullanımının kolay olması ve öğrencilerin ders notlarına hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri için gerekli teknik altyapının sağlanması önemlidir. Bu şekilde, öğrenciler derslerle ilgili performanslarını takip edebilir, eksikliklerini belirleyebilir ve gerektiğinde öğretim üyeleriyle iletişime geçerek destek alabilirler.

Tablo 4. 17. *Uzaktan eğitime herkes eşit şekilde erişebilmiştir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle	55	35,5
Katılmıyorum		
Katılmıyorum	45	29,0
Kararsızım	27	17,4
Katılıyorum	15	9,7
Kesinlikle	12	7,7
Katılıyorum		
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 17, uzaktan eğitime herkesin eşit şekilde erişebilme durumunu göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 35,7'si kesinlikle uzaktan eğitime herkesin eşit şekilde erişemediğini düşünmektedir. % 29,2'lik bir oranla katılımcılar bu durumu doğrudan katılmamak olarak değerlendirmiştir. Kararsız olan katılımcıların oranı ise % 17,5'tir. Katılımcıların % 9,7'si uzaktan eğitime herkesin eşit şekilde erişebildiğini ifade etmektedir. Son olarak, % 7,8'lik bir oranla katılımcılar kesinlikle uzaktan eğitime herkesin eşit şekilde erişebildiğini belirtmiştir. Tabloya bakıldığında, uzaktan eğitime herkesin eşit erişim sağlamadığına dair bir algının olduğu görülmektedir. Öğrenciler arasında farklı teknolojik altyapıya, internet erişimine veya diğer kaynaklara sahip olma durumları nedeniyle eşitlik konusunda bazı endişeler bulunmaktadır. Bu durum, uzaktan eğitim sürecinin adil bir şekilde yürütülmesi ve tüm öğrencilerin eşit fırsatlara sahip olması gerektiğini vurgulamaktadır. Üniversiteler, uzaktan eğitime erişimi artırmak için çeşitli önlemler almalıdır. Bu önlemler arasında, öğrencilere teknolojik altyapı sağlama, internet erişimi sağlama veya diğer kaynaklara erişim imkanı sunma gibi adımlar yer alabilir. Ayrıca, öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik destek mekanizmaları oluşturmak ve iletişim kanallarını açık tutmak da önemlidir. Bu şekilde, uzaktan eğitimde eşitlik sağlanabilir ve tüm öğrencilerin potansiyellerini gerçekleştirmeleri için fırsat eşitliği sağlanabilir.

Tablo 4. 18. *Derslerle ilgili talep ve önerilerimi ilgili kişilere iletebiliyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	27	17,4
Katılmıyorum	29	18,7
Kararsızım	27	17,4
Katılıyorum	49	31,6
Kesinlikle Katılıyorum	22	14,2
Total	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 18, derslerle ilgili taleplerin ve önerilerin ilgili kişilere iletilme durumunu göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 17,5'i kesinlikle talep ve önerilerini ilgili kişilere iletemediğini düşünmektedir. % 18,8'lik bir oranla katılımcılar bu durumu doğrudan katılmamak olarak değerlendirmiştir. Kararsız olan katılımcıların oranı ise % 17,5'tir. Katılımcıların % 31,8'i derslerle ilgili talep ve önerilerini ilgili kişilere iletebildiklerini ifade etmektedir. Son olarak, % 14,3'lük bir oranla katılımcılar kesinlikle talep ve önerilerini ilgili kişilere iletebildiklerini belirtmiştir. Tabloya bakıldığında, bazı katılımcıların derslerle ilgili taleplerini ve önerilerini ilgili kişilere iletemediklerini düşündükleri görülmektedir. Bu durum, iletişim kanallarının yetersiz olduğunu veya öğrencilerin taleplerinin yeterince dikkate alınmadığını göstermektedir. Öğrencilerin derslerle ilgili taleplerini iletebilmeleri ve önerilerini paylaşabilmeleri, eğitim sürecinin geliştirilmesi ve öğrenci memnuniyetinin artırılması açısından önemlidir. Üniversiteler, öğrencilerin derslerle ilgili taleplerini ve önerilerini iletmelerini sağlayacak iletişim kanalları ve mekanizmaları oluşturmalıdır. Öğrencilere, geri bildirim verme ve önerilerini paylaşma imkanı sunan platformlar veya öğrenci temsilcileri gibi araçlar sağlanabilir. Ayrıca, öğrencilere yapılan geri bildirimlere duyarlı olunmalı ve taleplerin değerlendirilerek uygulanabilir olanların hayata geçirilmesi sağlanmalıdır. Bu şekilde, öğrencilerin görüşlerine önem verilir ve derslerin kalitesi ve içeriği üzerinde etkili olmaları sağlanır.

Tablo 4. 19. *Yüz yüze eğitimin önemini bu süreç ortaya çıkarmıştır.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle	17	11,0
Katılmıyorum		
Katılmıyorum	17	11,0
Kararsızım	15	9,7
Katılıyorum	41	26,5
Kesinlikle Katılıyorum	64	41,3
Toplam	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 19, yüz yüze eğitimin önemini bu süreçte ortaya çıkaran katılımcıların görüşlerini yansıtmaktadır. Tabloya göre, katılımcıların % 11'i kesinlikle yüz yüze eğitimin önemini ortaya çıkarmadığını düşünmektedir. Aynı oranda (% 11) katılımcılar da bu görüşe katılmamaktadır. % 9,7'lik bir oranla kararsız olan katılımcılar, yüz yüze eğitimin önemini bu süreçte ortaya çıkaramamış olabilirler. Diğer yandan, katılımcıların % 26,6'sı yüz yüze eğitimin önemini bu süreçte ortaya çıktığını ifade etmektedir. Bu katılımcılar, yüz yüze eğitimin etkili bir şekilde gerçekleştiği durumları veya yüz yüze eğitimin öğrenme deneyimine katkı sağlayan unsurları vurgulayabilirler. En yüksek oran (% 41,6) ise kesinlikle yüz yüze eğitimin önemini bu süreçte ortaya çıkardığını düşünen katılımcılara aittir. Bu katılımcılar, yüz yüze eğitimin sunduğu etkileşim, sosyal bağlantılar, doğrudan öğretim ve öğrenme deneyimi gibi faktörleri vurgulayarak yüz yüze eğitimin değerini vurgulamaktadırlar. Tabloya bakıldığında, bazı katılımcıların yüz yüze eğitimin önemini bu süreçte ortaya çıkarabildiğini belirtirken, diğer katılımcılar bu görüşe katılmamaktadır. Bu farklı görüşler, öğrencilerin deneyimlerine, eğitim düzeylerine ve öğrenme tercihlerine bağlı olarak değişebilir. Öğrencilerin farklı öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için esnek ve çeşitlendirilmiş eğitim modellerinin sunulması önemlidir.

Tablo 4. 20. *Uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandım.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle	23	14,8
Katılmıyorum		
Katılmıyorum	27	17,4
Kararsızım	18	11,6
Katılıyorum	40	25,8
Kesinlikle	46	29,7
Katılıyorum		
Toplam	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 20, katılımcıların uzaktan eğitim derslerinde çalışmada zorlandıkları konusundaki görüşlerini yansıtmaktadır. Tabloya göre, katılımcıların % 14,9'u kesinlikle uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandığını belirtmektedir. Aynı şekilde % 17,5 oranındaki katılımcılar da bu görüşe katılmaktadır. Bu, bazı öğrencilerin uzaktan eğitim formatında çalışma konusunda zorluklar yaşadığını göstermektedir. % 11,7'lik bir oranla kararsız olan katılımcılar, uzaktan eğitim derslerinde çalışma konusunda belirgin bir görüş bildirememiş olabilirler. Diğer yandan, katılımcıların % 26'sı uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandığını ifade etmektedir. Bu katılımcılar, uzaktan eğitim sürecinin motivasyon, disiplin, zaman yönetimi ve öğrenme düzenlemesi gibi unsurlarla ilgili zorluklar yaşadıklarını düşünebilirler. En yüksek oran (% 29,9) ise kesinlikle uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandığını belirten katılımcılara aittir. Bu katılımcılar, uzaktan eğitimin kendileri için verimli bir çalışma ortamı sağlamadığını veya öğrenme sürecini olumsuz etkileyen faktörlerin olduğunu düşünmektedirler. Tablo 4. 20'ye bakıldığında, bazı katılımcıların uzaktan eğitim derslerinde çalışmada zorlandığını ifade ettiği görülmektedir. Bu, uzaktan eğitimin bazı öğrenciler için farklı zorluklar ve uyum süreçleri içerdiğini göstermektedir. Eğitim kurumlarının, öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde daha iyi desteklenmelerini sağlamak için

gerekli kaynakları ve stratejileri sunmaları önemlidir. Öğrencilere etkili çalışma yöntemleri, teknoloji becerileri ve öğrenme kaynakları konusunda destek sağlamak, uzaktan eğitim deneyimlerini iyileştirebilir.

Tablo 4. 21. *Yüz yüze eğitimde daha başarılı olacağıma inanıyorum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Kesinlikle Katılmıyorum	20	12,9
Katılmıyorum	13	8,4
Kararsızım	21	13,5
Katılıyorum	33	21,3
Kesinlikle Katılıyorum	67	43,2
Toplam	154	99,4
Eksik Veri	1	,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 21, katılımcıların yüz yüze eğitimde daha başarılı olacaklarına yönelik görüşlerini yansıtmaktadır. Tabloya göre, katılımcıların % 13'ü kesinlikle yüz yüze eğitimde daha başarılı olacaklarına inanmadığını belirtmektedir. Aynı şekilde % 8,4'lük bir oranla katılımcılar da bu görüşe katılmaktadır. Kararsız olan katılımcıların oranı % 13,6'dır. Bu katılımcılar, yüz yüze eğitimde başarılı olup olamayacakları konusunda belirgin bir görüş bildirememiş olabilirler. % 21,4'lük bir oranla katılımcılar, yüz yüze eğitimde daha başarılı olacaklarına inandıklarını ifade etmektedir. Bu katılımcılar, yüz yüze etkileşim, doğrudan öğretmen rehberliği ve sınıf ortamının sağladığı avantajların başarılarını artıracığına inanmaktadırlar.

Tablo 4. 22. *Arka planda kalmayı tercih ederim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	52	33,5
Uygun Değil	40	25,8
Orta/Kararsız	29	18,7
Biraz Uygun	28	18,1
Çok Uygun	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 22, katılımcıların arka planda kalmayı tercih etme düzeylerini göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 33,5'i hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, arka planda kalmaktan hoşlanmadıklarını ifade etmektedirler. Benzer şekilde, % 25,8'lik bir oranla katılımcılar da arka planda kalmayı uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Kararsız olan katılımcıların oranı % 18,7'dir. Bu katılımcılar, arka planda kalmayı tercih etme düzeyleri konusunda belirgin bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, %18,1'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda arka planda kalmaktan hoşlanabileceklerini ifade etmektedirler. Son olarak, % 3,9'luk bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Yani, genel olarak arka planda kalmaktan hoşlanmaktadırlar. Verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun arka planda kalmayı tercih etmediği ve bunun onlar için uygun olmadığı sonucuna varabiliriz. Ancak, bazı katılımcılar belirli durumlarda arka planda kalmayı biraz uygun veya çok uygun bulabilmektedir.

Tablo 4. 23. *Söyleyecek çok şeyim yoktur.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun	45	29,0
Değil		
Uygun Değil	43	27,7
Orta/Kararsız	33	21,3
Biraz Uygun	25	16,1
Çok Uygun	9	5,8
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 23, katılımcıların "Söyleyecek çok şeyim yoktur" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 29'u bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, onlar için söyleyecek çok şeyi olmamak hoşlarına gitmemektedir. Benzer şekilde, % 27,7'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Kararsız olan katılımcıların oranı % 21,3'tür. Bu katılımcılar, söyleyecek çok şeyleri olup olmadığı konusunda belirgin bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 16,1'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda söyleyecek çok şeyleri olmamasını uygun bulabilmektedirler. Son olarak, % 5,8'lik bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Yani, genel olarak söyleyecek çok şeyleri olmaktan memnundurlar. Verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun söyleyecek çok şeyi olmamanın uygun olmadığını düşündüğünü söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar belirli durumlarda bu durumu biraz uygun veya çok uygun bulabilmektedir.

Tablo 4. 24. *Dikkati kendi üzerime çekmekten hoşlanmam.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun	23	14,8
Değil		
Uygun Değil	32	20,6
Orta/Kararsız	35	22,6
Biraz Uygun	35	22,6
Çok Uygun	30	19,4
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 24, katılımcıların "Dikkati kendi üzerime çekmekten hoşlanmam" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 14,8'i bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, dikkatin kendi üzerlerine çekilmesinden hoşlanmamaktadırlar. Aynı şekilde, % 20,6'lık bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, dikkati kendi üzerlerine çekmekten hoşlanmamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 22,6'dır. Bu katılımcılar, dikkatin kendi üzerlerine çekilmesinden hoşlanıp hoşlanmadıkları konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 22,6'lık bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda dikkatin kendi üzerlerine çekilmesini hoş karşılayabilmektedirler. Son olarak, % 19,4'lük bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Yani, dikkatin kendi üzerlerine çekilmesinden hoşlanmaktadırlar. Verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun dikkatin kendi üzerlerine çekilmesinden hoşlanmadıklarını söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar belirli durumlarda veya ölçülü bir şekilde dikkat çekmeyi uygun bulabilmektedir.

Tablo 4. 25. *Yabancıların arasında genelde sessizimdir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun	37	23,9
Değil		
Uygun Değil	24	15,5
Orta/Kararsız	34	21,9
Biraz Uygun	43	27,7
Çok Uygun	17	11,0
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 25, katılımcıların "Yabancıların arasında genelde sessizimdir" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 23,9'u bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, yabancıların arasında sessiz kalmaktan hoşlanmamaktadırlar. Aynı şekilde, % 15,5'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, yabancıların arasında sessiz kalmaktan hoşlanmamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 21,9'dur. Bu katılımcılar, yabancıların arasında sessiz kalmak konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, %27,7'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda yabancıların arasında sessiz kalmayı tercih edebilmektedirler. Son olarak, % 11,0'luk bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Yani, yabancıların arasında sessiz kalmaktan hoşlanmaktadırlar. Tablodaki verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun yabancıların arasında sessiz kalmaktan hoşlanmadıklarını söyleyebiliriz.

Tablo 4. 26 Başkalarına pek ilgi duymam.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	31	20,0
Uygun Değil	28	18,1
Orta/Kararsız	36	23,2
Biraz Uygun	38	24,5
Çok Uygun	22	14,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 26, katılımcıların "Başkalarına pek ilgi duymam" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 20,0'si bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, başkalarına ilgi duymamaktadırlar. Aynı şekilde, % 18,1'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, başkalarına ilgi duymamaktan hoşlanmamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 23,2'dir. Bu katılımcılar, başkalarına ilgi duyma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 24,5'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda başkalarına ilgi duyabilmektedirler. Son olarak, % 14,2'lik bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Yani, başkalarına ilgi duymaktan hoşlanmaktadırlar. Tablodaki verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun başkalarına ilgi duymaktan hoşlandıklarını söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar başkalarına ilgi duyma konusunda kararsız veya bu konuda ilgisiz olabilir.

Tablo 4. 27. İnsanlara hakaret ederim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	90	58,1
Uygun Değil	29	18,7
Orta/Kararsız	20	12,9
Biraz Uygun	12	7,7
Çok Uygun	4	2,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 27, katılımcıların "İnsanlara hakaret ederim" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 58,1'i bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, insanlara hakaret etmek onlar için kabul edilemez bir davranıştır. % 18,7'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, insanlara hakaret etmeyi onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 12,9'dur. Bu katılımcılar, insanlara hakaret etme konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 7,7'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda insanlara hakaret etme eğiliminde olabilirler. Son olarak, % 2,6'lık bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Ancak, bu oran oldukça düşüktür ve genel olarak insanlara hakaret etmeyi onaylamayan bir tutumu yansıtmaktadır. Tablodaki verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun insanlara hakaret etmeyi uygun bulmadıklarını söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız olabilir veya bazı durumlarda hakaret edebileceklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 4. 28. *Başka insanların problemleriyle ilgilenmem.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	75	48,4
Uygun Değil	40	25,8
Orta/Kararsız	27	17,4
Biraz Uygun	5	3,2
Çok Uygun	8	5,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 28, katılımcıların "Başka insanların problemleriyle ilgilenmem" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tablo4.30'a göre, katılımcıların % 48,4'ü bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, başkalarının problemleriyle ilgilenmeme fikri onlar için kabul edilemez bir tutumdur. % 25,8'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, başkalarının problemleriyle ilgilenmemeyi onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 17,4'tür. Bu katılımcılar, başkalarının problemleriyle ilgilenme konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 3,2'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda başkalarının problemleriyle ilgilenmemeyi tercih edebilirler. Son olarak, % 5,2'lik bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Ancak, bu oran diğer kategorilere göre daha düşüktür ve genel olarak başkalarının problemleriyle ilgilenme eğilimi olduğunu göstermektedir. Verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun başkalarının problemleriyle ilgilenmeme tutumunu uygun bulmadıklarını söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız olabilir veya bazı durumlarda başkalarının problemleriyle ilgilenmeyi tercih etmeyebilirler.

Tablo 4. 29. *Kişisel eşyalarımı etrafa bırakırım.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	88	56,8
Uygun Değil	32	20,6
Orta/Kararsız	19	12,3
Biraz Uygun	10	6,5
Çok Uygun	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 29, katılımcıların "Kişisel eşyalarımı etrafa bırakırım" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 56,8'i bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, kişisel eşyalarını etrafa bırakma fikri onlar için kabul edilemez bir davranıştır. % 20,6'lık bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, kişisel eşyalarını etrafa bırakma eğilimini onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 12,3'tür. Bu katılımcılar, kişisel eşyalarını etrafa bırakma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 6,5'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda kişisel eşyalarını etrafa bırakma davranışını sergileyebilirler. Son olarak, % 3,9'luk bir oranla katılımcılar çok uygun olduğunu ifade etmektedir. Ancak, bu oran diğer kategorilere göre daha düşüktür ve genel olarak kişisel eşyalarını etrafa bırakma eğilimi olduğunu göstermektedir. Tablodaki verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun kişisel eşyalarını etrafa bırakma davranışını uygun bulmadıklarını söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız olabilir veya bazı durumlarda kişisel eşyalarını etrafa bırakma eğiliminde olabilirler.

Tablo 4. 30. İşleri karmakarışık yaparım.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	92	59,4
Uygun Değil	27	17,4
Orta/Kararsız	19	12,3
Biraz Uygun	10	6,5
Çok Uygun	7	4,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 30, katılımcıların "İşleri karmakarışık yaparım" ifadesine verdikleri tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 59,4'ü bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, işlerini karmakarışık yapma fikri onlar için kabul edilemez bir davranıştır. % 17,4'lük bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, işleri karmakarışık yapma eğilimini onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 12,3'tür. Bu katılımcılar, işleri karmakarışık yapma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 6,5'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda işlerini karmakarışık yapma davranışını sergileyebilirler.

Tablo 4. 31. Genellikle eşyaları yerine koymayı unuturum.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	71	45,8
Uygun Değil	34	21,9
Orta/Kararsız	30	19,4
Biraz Uygun	13	8,4
Çok Uygun	7	4,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 31, "Genellikle eşyaları yerine koymayı unuturum" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 45,8'i bu ifadenin hiç uygun olmadığını

belirtmektedir. Yani, eşyaları yerine koymayı sürekli olarak unutma durumu onlar için kabul edilemez bir davranıştır. % 21,9'luk bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, eşyaları yerine koyma alışkanlığını onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 19,4'tür. Bu katılımcılar, eşyaları yerine koyma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 8,4'lük bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda eşyaları yerine koymayı unutma eğilimini gösterebilirler. Son olarak, % 4,5'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, eşyaları yerine koymayı genellikle unutma davranışını sıklıkla sergileyebilirler.

Tablo 4. 32. *Görevlerimden kaçırım.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	77	49,7
Uygun Değil	34	21,9
Orta/Kararsız	27	17,4
Biraz Uygun	11	7,1
Çok Uygun	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 32, "Görevlerimden kaçırım" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 49,7'si bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, görevlerden kaçınma eğilimi onlar için kabul edilemez bir davranıştır. % 21,9'luk bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, görevlerden kaçınma davranışını onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 17,4'tür. Bu katılımcılar, görevlerden kaçma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 7,1'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda görevlerden kaçma eğilimi gösterebilirler. Son olarak, % 3,9'luk bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, görevlerden kaçma davranışını sıklıkla sergileyebilirler.

Tablo 4. 33. Kolayca kendimi baskı altında hissederim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	48	31,0
Uygun Değil	28	18,1
Orta/Kararsız	35	22,6
Biraz Uygun	33	21,3
Çok Uygun	11	7,1
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 33, "Kolayca kendimi baskı altında hissederim" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 31,0'u bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, kendini baskı altında hissetme durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 18,1'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, kendini baskı altında hissetme durumunu onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 22,6'dır. Bu katılımcılar, kendini baskı altında hissetme konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 21,3'lük bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda kendini baskı altında hissetme eğilimi gösterebilirler. Son olarak, % 7,1'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, kendini baskı altında hissetme durumunu sıklıkla yaşayabilirler.

Tablo 4. 34. Her şeye endişelenirim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	44	28,4
Uygun Değil	33	21,3
Orta/Kararsız	37	23,9
Biraz Uygun	29	18,7
Çok Uygun	12	7,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 34, "Her şeye endişelenirim" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 28,4'ü bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, her şeye endişelenme durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 21,3'lük bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, her şeye endişelenme durumunu onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 23,9'dur. Bu katılımcılar, her şeye endişelenme konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 18,7'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda her şeye endişelenme eğilimi gösterebilirler. Son olarak, % 7,7'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, her şeye endişelenme durumunu sıklıkla yaşayabilirler.

Tablo 4. 35. Kolayca huzursuz olurum.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	41	26,5
Uygun Değil	22	14,2
Orta/Kararsız	40	25,8
Biraz Uygun	30	19,4
Çok Uygun	22	14,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 35, "Kolayca huzursuz olurum" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 26,5'i bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, kolayca huzursuz olma durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 14,2'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, kolayca huzursuz olma durumunu onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 25,8'dir. Bu katılımcılar, kolayca huzursuz olma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 19,4'lük bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda kolayca huzursuz olma eğilimi gösterebilirler. Son olarak, % 14,2'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, kolayca huzursuz olma durumunu sıklıkla yaşayabilirler.

Tablo 4. 36. *Moralim çabuk bozulur.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	34	21,9
Uygun Değil	29	18,7
Orta/Kararsız	35	22,6
Biraz Uygun	33	21,3
Çok Uygun	24	15,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 36, "Moralim çabuk bozulur" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 21,9'u bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, moralin çabuk bozulma durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 18,7'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, moralin çabuk bozulma durumunu onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 22,6'dır. Bu katılımcılar, moralin çabuk bozulma durumu hakkında net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 21,3'lük bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda moralin çabuk bozulabileceğini ifade etmektedirler. Son olarak, % 15,5'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, moralin çabuk bozulma durumunu sıklıkla yaşayabilirler.

Tablo 4. 37. *Ruh halim çok sık değişir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	30	19,4
Uygun Değil	24	15,5
Orta/Kararsız	31	20,0
Biraz Uygun	31	20,0
Çok Uygun	39	25,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 37, "Ruh halim çok sık değişir" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 19,4'ü bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, ruh halinin sık sık değişmesi durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 15,5'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, ruh halinin sık sık değişmesini onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 20,0'dir. Bu katılımcılar, ruh halinin sık sık değişmesi konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 20,0'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda ruh halinin değişebileceğini ifade etmektedirler. Son olarak, % 25,2'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, ruh halinin sık sık değişmesini sıklıkla deneyimleyebilirler.

Tablo 4. 38. Ruhsal dengem sık değişir.

	<i>F</i>	%
Hiç Uygun Değil	33	21,3
Uygun Değil	22	14,2
Orta/Kararsız	34	21,9
Biraz Uygun	29	18,7
Çok Uygun	37	23,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 38, "Ruhsal dengem sık değişir" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 21,3'ü bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, ruhsal dengenin sık sık değişmesi durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 14,2'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, ruhsal dengenin sık sık değişmesini onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 21,9'dur. Bu katılımcılar, ruhsal dengenin sık sık değişmesi konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 18,7'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda ruhsal dengenin değişebileceğini ifade etmektedirler. Son olarak, % 23,9'luk bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, ruhsal dengenin sık sık değişmesini sıklıkla deneyimleyebilirler.

Tablo 4. 39. *Çabuk rahatsız olurum.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	35	22,6
Uygun Değil	28	18,1
Orta/Kararsız	35	22,6
Biraz Uygun	27	17,4
Çok Uygun	30	19,4
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 39, "Çabuk rahatsız olurum" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 22,6'sı bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, çabuk rahatsız olma durumu onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 18,1'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, çabuk rahatsız olmayı onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 22,6'dır. Bu katılımcılar, çabuk rahatsız olma durumuyla ilgili net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 17,4'lük bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, bazı durumlarda çabuk rahatsız olabileceklerini ifade etmektedirler. Son olarak, % 19,4'lük bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, çabuk rahatsız olma durumunu sıklıkla deneyimleyebilirler.

Tablo 4. 40. *Çoğu zaman kendimi keyifsiz hissederim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	31	20,0
Uygun Değil	34	21,9
Orta/Kararsız	43	27,7
Biraz Uygun	26	16,8
Çok Uygun	21	13,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 40, "Çoğu zaman kendimi keyifsiz hissedirim" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 20'si bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, çoğu zaman keyifsiz hissetmek onlar için kabul edilemez bir durumdur. % 21,9'luk bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, genellikle keyifsiz hissetmeyi onaylamamaktadırlar. Kararsız olan katılımcıların oranı % 27,7'dir. Bu katılımcılar, çoğu zaman keyifsiz hissetme durumuyla ilgili net bir görüş bildirememiş olabilirler. Tablonun devamında, % 16,8'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu belirtmiştir. Yani, zaman zaman keyifsiz hissedebileceklerini ifade etmektedirler. Son olarak, % 13,5'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, çoğu zaman keyifsiz hissetme durumunu sıklıkla deneyimleyebilirler.

Tablo 4. 41. Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	69	44,5
Uygun Değil	41	26,5
Orta/Kararsız	23	14,8
Biraz Uygun	10	6,5
Çok Uygun	12	7,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 41, "Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 44,5'i bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, soyut fikirleri kavramakta zorlanmayı reddetmektedirler. % 26,5'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, soyut fikirleri kavramakta zorlanmanın kendileri için nadir bir durum olduğunu belirtmektedirler. Tabloda % 14,8'lik bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, soyut fikirleri kavramakta zorlanma konusunda kesin bir görüş bildirememiş olabilirler. % 6,5'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu ifade etmiştir. Yani, bazen soyut fikirleri kavramakta zorlanabileceklerini belirtmektedirler. Son olarak, % 7,7'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, soyut fikirleri kavramakta zorlanmayı sıkça deneyimleyebilirler.

Tablo 4. 42. *Soyut fikirlerle ilgilenmem.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	64	41,3
Uygun Değil	35	22,6
Orta/Kararsız	37	23,9
Biraz Uygun	11	7,1
Çok Uygun	8	5,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 42, "Soyut fikirlerle ilgilenmem" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 41,3'ü bu ifadenin hiç uygun olmadığını belirtmektedir. Yani, soyut fikirlerle ilgilenmeyi reddetmektedirler. % 22,6'lık bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, soyut fikirlerle ilgilenmeyi tercih etmediklerini belirtmektedirler. Tabloda % 23,9'luk bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, soyut fikirlerle ilgilenme konusunda kesin bir görüş bildirememiş olabilirler. % 7,1'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu ifade etmiştir. Yani, bazen soyut fikirlerle ilgilenmeyi düşünebileceklerini belirtmektedirler. Son olarak, % 5,2'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, soyut fikirlerle ilgilenmekten hoşlanmamaktadırlar.

Tablo 4. 43. *Hayal gücüm kuvvetli değildir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Hiç Uygun Değil	77	49,7
Uygun Değil	41	26,5
Orta/Kararsız	24	15,5
Biraz Uygun	5	3,2
Çok Uygun	8	5,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 43, "Hayal gücüm kuvvetli değildir" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 49,7'si bu ifadeyi hiç uygun bulmadıklarını belirtmektedir. Yani, hayal güçlerinin kuvvetli olduğunu ifade etmektedirler. % 26,5'lik bir oranla katılımcılar da bu ifadeyi uygun bulmadıklarını ifade etmektedir. Yani, hayal güçlerinin kuvvetli olmadığını düşündüklerini belirtmektedirler. Tabloda % 15,5'lik bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, hayal güçlerinin kuvvetli olup olmadığı konusunda kesin bir görüş bildirememiş olabilirler. % 3,2'lik bir oranla katılımcılar biraz uygun olduğunu ifade etmiştir. Yani, hayal güçlerinin bazen kuvvetli olmadığını düşünebileceklerini belirtmektedirler. Son olarak, % 5,2'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi çok uygun bulduklarını ifade etmiştir. Yani, hayal güçlerinin kuvvetli olmadığını düşünmektedirler.

Tablo 4. 44. Toplantıların gözdesiyim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	23	14,8
Biraz Uygun	33	21,3
Orta/Kararsız	53	34,2
Uygun Değil	23	14,8
Hiç Uygun Değil	23	14,8
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 44, "Toplantıların gözdesiyim" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 14,8'i bu ifadeyi "çok uygun" bulduklarını belirtmiştir. Bu, toplantılarda önemli bir rol oynamaktan ve beğenilmekten hoşlandıklarını göstermektedir. % 21,3'lük bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "biraz uygun" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, toplantılarda bazen öne çıktıklarını ve ilgi gördüklerini düşünmektedirler. Tabloda % 34,2'lik bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, toplantılarda ne kadar gözde oldukları konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. % 14,8'lik bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, toplantılarda öne çıkmaktan ve gözde olmaktan hoşlanmadıklarını belirtmektedirler. Son olarak, % 14,8'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi "hiç uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, toplantılarda gözde olmaktan hoşlanmadıklarını ve bu durumu istemediklerini belirtmektedirler.

Tablo 4. 45. Çok konuşmam.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	19	12,3
Biraz Uygun	52	33,5
Orta/Kararsız	33	21,3
Uygun Değil	34	21,9
Hiç Uygun Değil	17	11,0
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 45, "Çok konuşmam" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 12,3'ü bu ifadeyi "çok uygun" bulduklarını belirtmiştir. Bu, katılımcıların iletişimde aktif bir rol oynamaktan ve çok konuşmaktan hoşlandıklarını göstermektedir. % 33,5'lik bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "biraz uygun" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, katılımcılar bazen konuşmaktan keyif aldıklarını ve aktif olarak iletişim kurmayı tercih ettiklerini düşünmektedirler. Tabloda % 21,3'lük bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, konuşma miktarları konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. % 21,9'luk bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, fazla konuşmaktan veya sürekli konuşmaktan hoşlanmadıklarını belirtmektedirler. Son olarak, % 11'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi "hiç uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, sessiz kalmaktan ve çok konuşmaktan hoşlanmadıklarını ve bu durumu tercih etmediklerini belirtmektedirler.

Tablo 4. 46. İnsanlar arasında kendimi rahat hissedirim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	37	23,9
Biraz Uygun	40	25,8
Orta/Kararsız	47	30,3
Uygun Değil	19	12,3
Hiç Uygun Değil	12	7,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 46, "İnsanlar arasında kendimi rahat hissedirim" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 23,9'u bu ifadeyi "çok uygun" bulduklarını belirtmiştir. Bu, katılımcıların sosyal ortamlarda rahat hissettiklerini ve insanlar arasında iletişim kurmaktan keyif aldıklarını göstermektedir. % 25,8'lik bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "biraz uygun" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, katılımcılar genellikle insanlar arasında rahat hissettiklerini, ancak bazen bazı durumlarda daha fazla çaba gerektirebileceğini düşünmektedirler. Tabloda % 30,3'lük bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, kendilerini insanlar arasında rahat hissedip hissetmedikleri konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler. % 12,3'lük bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, bazı katılımcılar sosyal ortamlarda kendilerini rahat hissetmekte zorlanabileceklerini belirtmektedirler. Son olarak, % 7,7'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi "hiç uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, bazı katılımcılar insanlar arasında kendilerini rahat hissetmekten hoşlanmadıklarını ve sosyal ortamlardan kaçınmayı tercih ettiklerini belirtmektedirler.

Tablo 4. 47. Konuşmayı genelde ben başlatırım.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	32	20,6
Biraz Uygun	38	24,5
Orta/Kararsız	51	32,9
Uygun Değil	22	14,2
Hiç Uygun Değil	12	7,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 47, "Konuşmayı genellikle ben başlatırım" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 20,6'sı bu ifadeyi "çok uygun" bulduklarını belirtmiştir. Bu, katılımcıların genellikle iletişimi başlatma konusunda aktif olduklarını ve konuşmalara giriş yapmaktan hoşlandıklarını göstermektedir. % 24,5'lik bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "biraz uygun" bulduklarını ifade etmiştir. Bu da katılımcıların bazen konuşmayı başlatmaktan çekinebileceklerini veya başlatma konusunda daha dikkatli olabileceklerini göstermektedir. Tabloda % 32,9'luk bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu

katılımcılar, konuşmayı başlatma konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler veya duruma göre değişebileceğini düşünebilirler. % 14,2'lik bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, bazı katılımcılar konuşmayı başlatmayı tercih etmeyebilirler ve daha çok dinlemeyi tercih edebilirler. Son olarak, % 7,7'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi "hiç uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, bazı katılımcılar konuşmayı başlatmayı sevmediklerini ve genellikle diğer insanların konuşmalarına katılmayı tercih ettiklerini belirtmektedirler.

Tablo 4. 48. *Toplantılarda değişik insanlarla konuşabilirim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	41	26,5
Biraz Uygun	49	31,6
Orta/Kararsız	36	23,2
Uygun Değil	17	11,0
Hiç Uygun Değil	12	7,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 48, "Toplantılarda farklı insanlarla konuşabilirim" ifadesine verilen tepkileri göstermektedir. Tabloya göre, katılımcıların % 26,5'i bu ifadeyi "çok uygun" bulduklarını belirtmiştir. Bu, katılımcıların toplantılarda farklı insanlarla konuşmaktan hoşlandıklarını ve bunu rahatlıkla yapabildiklerini göstermektedir. % 31,6'lık bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "biraz uygun" bulduklarını ifade etmiştir. Bu da katılımcıların toplantılarda farklı insanlarla konuşmayı tercih ettiklerini ancak bazen daha çekingen veya seçici olabileceklerini göstermektedir. Tabloda % 23,2'lik bir oranla orta/kararsız olan katılımcılar bulunmaktadır. Bu katılımcılar, toplantılarda farklı insanlarla konuşabilme konusunda net bir görüş bildirememiş olabilirler veya duruma göre değişebileceğini düşünebilirler. % 11,0'luk bir oranla katılımcılar, bu ifadeyi "uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, bazı katılımcılar toplantılarda farklı insanlarla konuşmaktan pek hoşlanmayabilir veya daha çok belirli kişilerle iletişim kurmayı tercih edebilirler. Son olarak, % 7,7'lik bir oranla katılımcılar ise bu ifadeyi "hiç uygun değil" bulduklarını ifade etmiştir. Yani, bazı katılımcılar toplantılarda farklı insanlarla konuşmaktan hoşlanmadıklarını ve genellikle daha sınırlı bir iletişim tercih ettiklerini belirtmektedirler.

Tablo 4. 49. *İlgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	45	29,0
Biraz Uygun	44	28,4
Orta/Kararsız	29	18,7
Uygun Değil	22	14,2
Hiç Uygun Değil	15	9,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 49, "İlgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam" ifadesine verilen yanıtları göstermektedir. Toplamda 155 katılımcının olduğu araştırmada, katılımcıların % 57'si (89 kişi) bu ifadeye "çok uygun" veya "biraz uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genel olarak ilgi odağı olmaktan rahatsızlık duymadıklarını veya bu durumdan etkilenmediklerini göstermektedir. Öte yandan, % 23'ü "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir, yani ilgi odağı olmaktan ne rahatsızlık duyduklarını ne de duymadıklarını net bir şekilde belirtmemişlerdir. % 14'ü "uygun değil" yanıtını verirken, % 10'u ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının ilgi odağı olmaktan rahatsızlık duyduğunu veya bunun onları rahatsız ettiğini göstermektedir. Tablo 4. 49, katılımcıların ilgi odağı olma durumuna yönelik farklı görüşleri olduğunu göstermektedir. Her bireyin tercihleri ve rahatsızlık düzeyi farklı olabilir, bu nedenle herkesin ilgi odağı olma konusundaki deneyimleri bireysel olarak değişebilir.

Tablo 4. 50. *İnsanlarla ilgilenirim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	54	34,8
Biraz Uygun	46	29,7
Orta/Kararsız	32	20,6
Uygun Değil	16	10,3
Hiç Uygun Değil	7	4,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 50, "İnsanlarla ilgilenirim" ifadesine verilen yanıtları göstermektedir. Araştırmaya katılan 155 kişi üzerinden değerlendirildiğinde, katılımcıların % 64,5'i (100 kişi) bu ifadeye "çok uygun" veya "biraz uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genel olarak insanlarla ilgilenmeyi tercih ettiklerini veya bu konuda aktif olduklarını göstermektedir. Öte yandan, % 20,6'sı "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir, yani insanlarla ilgilenmeye yönelik tercihlerini net bir şekilde belirtmemişlerdir. % 10,3'ü "uygun değil" yanıtını verirken, % 4,5'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının insanlarla ilgilenmeyi tercih etmediğini veya bu konuda isteksiz olduğunu göstermektedir. Tablo, katılımcıların insanlarla ilgilenme konusunda farklı tercihleri olduğunu ortaya koymaktadır. Her bireyin sosyal etkileşim ve ilişkilere yönelik tercihleri farklı olabilir, bu nedenle herkesin insanlarla ilgilenme düzeyi bireysel olarak değişebilir.

Tablo 4. 51. *Başkalarının duygularını anlayıp paylaşırım.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	63	40,6
Biraz Uygun	50	32,3
Orta/Kararsız	23	14,8
Uygun Değil	13	8,4
Hiç Uygun Değil	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 51, "Başkalarının duygularını anlayıp paylaşım" ifadesine verilen yanıtları göstermektedir. Araştırmaya katılan 155 kişi üzerinden değerlendirildiğinde, katılımcıların % 40,6'sı (63 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların başkalarının duygularını anlama ve paylaşma konusunda kendilerini yetenekli hissettiklerini göstermektedir. Diğer yandan, % 32,3'ü "biraz uygun" yanıtını seçerken, % 14,8'i "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların başkalarının duygularını anlama ve paylaşma konusunda belirsiz veya kararsız olduklarını göstermektedir. Tabloda, % 8,4'ü "uygun değil" yanıtını verirken, % 3,9'u ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının başkalarının duygularını anlama ve paylaşma konusunda isteksiz veya yeteneksiz olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların başkalarının duygularını anlama ve paylaşma konusunda farklı düzeylerde yeteneklere sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Empati becerileri her bireyde farklılık gösterebilir ve bazıları bu konuda daha yetenekli hissederken diğerleri daha zorlanabilir.

Tablo 4. 52. *Yumuşak kalpliyim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	71	45,8
Biraz Uygun	44	28,4
Orta/Kararsız	23	14,8
Uygun Değil	8	5,2
Hiç Uygun Değil	9	5,8
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 52, "Yumuşak kalpliyim" ifadesine verilen yanıtları göstermektedir. Araştırmaya katılan 155 kişi üzerinden değerlendirildiğinde, katılımcıların % 45,8'i (71 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların kendilerini yumuşak kalpli olarak tanımladıklarını ve duygusal olarak hassas olduklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 28,4'ü "biraz uygun" yanıtını seçerken, % 14,8'i "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların kendilerinin yumuşak kalpli olup olmadığı konusunda belirsiz veya kararsız olduklarını göstermektedir. Tabloda, % 5,2'si "uygun değil" yanıtını verirken, % 5,8'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının kendilerini yumuşak kalpli olarak tanımlamadıklarını veya duygusal olarak hassas olmadıklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların duygusal hassasiyet ve yumuşak kalplilik konusunda farklı düzeylerde kendilerini

tanımladıklarını ortaya koymaktadır. Her bireyin duygusal yapısı farklı olabilir ve bazıları kendilerini yumuşak kalpli olarak tanımlarken diğerleri daha az duygusal olarak tanımlanabilir.

Tablo 4. 53. *Başkalarına zaman ayırırım.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	63	40,6
Biraz Uygun	48	31,0
Orta/Kararsız	24	15,5
Uygun Değil	14	9,0
Hiç Uygun Değil	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 53, "Başkalarına zaman ayırırım" ifadesine verilen yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 40,6'sı (63 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların başkalarına zaman ayırmaya önem verdiklerini ve başkalarının ihtiyaçlarına odaklandıklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 31,0'u "biraz uygun" yanıtını seçerken, % 15,5'i "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların başkalarına zaman ayırmak konusunda belirli bir düzeyde kararsız olduklarını veya tereddüt ettiklerini göstermektedir. Tabloda, % 9,0'ı "uygun değil" yanıtını verirken, % 3,9'u ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının başkalarına zaman ayırmaya önem vermediğini veya bunu yapmaktan rahatsızlık duyduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların başkalarına zaman ayırma konusunda farklı düzeylerde değerlendirmelerde bulunduklarını göstermektedir. Bazıları bu konuya büyük önem verirken, diğerleri daha az ilgili veya kararsız olabilir. Her bireyin zaman ve kaynakları farklı şekillerde dağıtma tercihleri olduğu unutulmamalıdır.

Tablo 4. 54. *Başkalarının duygularını hissederim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	67	43,2
Biraz Uygun	53	34,2
Orta/Kararsız	17	11,0
Uygun Değil	12	7,7
Hiç Uygun Değil	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 54, "Başkalarının duygularını hissederim" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 43,2'si (67 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların başkalarının duygularını anlama ve empati kurma yeteneklerine sahip olduklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 34,2'si "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 11,0'u "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların başkalarının duygularını hissetme konusunda belirli bir düzeyde kararsız olduklarını veya bu yeteneği sınırlı bir şekilde gösterdiklerini göstermektedir. Tabloda, % 7,7'si "uygun değil" yanıtını verirken, % 3,9'u ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının başkalarının duygularını hissetme konusunda zayıf olduğunu veya bu yeteneği önemsemediğini göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların başkalarının duygularını hissetme konusunda farklı düzeylerde değerlendirmelerde bulunduklarını göstermektedir. Empati yeteneği, insanlar arasında değişkenlik gösterebilir ve bu tablo da farklı bireylerin farklı duygusal farkındalık düzeylerine sahip olduğunu yansıtmaktadır.

Tablo 4. 55. İnsanları rahatlatırım.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	56	36,1
Biraz Uygun	50	32,3
Orta/Kararsız	32	20,6
Uygun Değil	9	5,8
Hiç Uygun Değil	8	5,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 55, "İnsanları rahatlatırım" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 36,1'i (56 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların insanları rahatlatabilen ve rahatlatma becerisine sahip olduklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 32,3'ü "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 20,6'sı "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların insanları rahatlatma konusunda belirli bir düzeyde kararsız olduklarını veya bu beceriyi sınırlı bir şekilde gösterdiklerini göstermektedir. Tabloda, % 5,8'i "uygun değil" yanıtını verirken, % 5,2'si ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bir kısmının insanları rahatlatma becerisine sahip olmadığını veya bu beceriyi önemsemediğini göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların insanları rahatlatma konusunda farklı düzeylerde değerlendirmelerde bulunduklarını göstermektedir. İnsanları rahatlatma becerisi, kişiden kişiye değişebilir ve bu tablo da farklı bireylerin farklı rahatlatma becerilerine sahip olduğunu yansıtmaktadır.

Tablo 4. 56. Her zaman hazırlıklıyım.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	41	26,5
Biraz Uygun	41	26,5
Orta/Kararsız	50	32,3
Uygun Değil	12	7,7
Hiç Uygun Değil	11	7,1
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 56, "Her zaman hazırlıklıyım" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 26,5'i (41 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genellikle hazırlıklı olduklarını ve her zaman durumlara önceden hazırlık yaptıklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 26,5'i "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 32,3'ü "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların hazırlıklı olma konusunda belirli bir düzeyde kararsız olduğunu veya bu konuda değişkenlik gösterdiklerini göstermektedir. Tabloda, % 7,7'si "uygun değil" yanıtını verirken, % 7,1'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların genel olarak hazırlıklı olma durumuna önem vermediğini veya bu konuda zayıf olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların hazırlıklı olma konusunda farklı düzeylerde değerlendirmelerde bulunduklarını göstermektedir. Hazırlıklı olma becerisi, kişiden kişiye değişebilir ve bu tablo da farklı bireylerin farklı hazırlıklı olma düzeylerine sahip olduğunu yansıtmaktadır.

Tablo 4. 57. Detaylara dikkat ederim.

	F	%
Çok Uygun	69	44,5
Biraz Uygun	45	29,0
Orta/Kararsız	25	16,1
Uygun Değil	9	5,8
Hiç Uygun Değil	7	4,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 57, "Detaylara dikkat ederim" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 44,5'i (69 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genellikle detaylara önem verdiklerini ve dikkatlerini bu konuya odakladıklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 29'u "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 16,1'i "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların detaylara dikkat etme konusunda belirli bir düzeyde kararsız olduğunu veya bu konuda değişkenlik gösterdiklerini göstermektedir. Tabloda, % 5,8'i "uygun değil" yanıtını verirken, % 4,5'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların genel olarak detaylara dikkat etme durumuna önem vermediğini veya bu konuda zayıf olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların detaylara dikkat etme konusunda farklı düzeylerde

değerlendirmelerde bulunduklarını göstermektedir. Detaylara dikkat etme becerisi, kişiden kişiye değişebilir ve bu tablo da farklı bireylerin farklı detaylara dikkat etme düzeylerine sahip olduğunu yansıtmaktadır.

Tablo 4. 58. *İşleri hemen hallederim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	50	32,3
Biraz Uygun	54	34,8
Orta/Kararsız	34	21,9
Uygun Değil	6	3,9
Hiç Uygun Değil	11	7,1
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 58, "İşleri hemen hallederim" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 32,3'ü (50 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genellikle işleri hızlı bir şekilde tamamladıklarını ve görevlere hemen odaklandıklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 34,8'i "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 21,9'u "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların işleri hemen halletme konusunda belirli bir düzeyde kararsız olduklarını veya bu konuda değişkenlik gösterdiklerini göstermektedir. Tabloda, % 3,9'u "uygun değil" yanıtını verirken, % 7,1'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların genel olarak işleri hemen halletme konusuna önem vermediğini veya bu konuda zayıf olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların işleri hemen halletme konusunda farklı düzeylerde değerlendirmelerde bulunduklarını göstermektedir. İşleri hemen halletme becerisi, kişiden kişiye değişebilir ve bu tablo da farklı bireylerin farklı hızlarda işleri tamamlama düzeylerine sahip olduğunu yansıtmaktadır.

Tablo 4. 59. Düzeni severim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	75	48,4
Biraz Uygun	41	26,5
Orta/Kararsız	22	14,2
Uygun Değil	11	7,1
Hiç Uygun Değil	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 59, "Düzeni severim" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 48,4'ü (75 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların düzenli bir ortamı tercih ettiklerini ve düzenli bir yaşam tarzından hoşlandıklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 26,5'i "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 14,2'si "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların düzeni sevmekle birlikte bazen daha esnek veya kararsız olabileceğini göstermektedir. Tabloda, % 7,1'i "uygun değil" yanıtını verirken, % 3,9'u ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların düzenli bir yaşam tarzını tercih etmediklerini veya düzenle ilgilenmediklerini göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların genel olarak düzeni sevdiklerini ve düzenli bir ortamı tercih ettiklerini göstermektedir. Ancak, bazı katılımcılar düzen konusunda daha esnek veya kararsız olabilirken, bazıları ise düzeni önemsememektedir. Bireylerin düzen konusundaki tercihleri ve değerleri kişisel farklılıklara bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 60. Bir planı takip ederim.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	59	38,1
Biraz Uygun	48	31,0
Orta/Kararsız	24	15,5
Uygun Değil	15	9,7
Hiç Uygun Değil	9	5,8
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 60, "Bir planı takip ederim" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 38,1'i (59 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genellikle bir plana sadık kalmayı tercih ettiklerini ve planlı bir şekilde hareket etmeyi sevdiklerini göstermektedir. Diğer yandan, % 31,0'u "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 15,5'i "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların planları takip etmeye eğilimli olmakla birlikte bazen daha esnek veya kararsız olabileceğini göstermektedir. Tabloda, % 9,7'si "uygun değil" yanıtını verirken, % 5,8'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların planları takip etmeyi tercih etmediğini veya planlı hareket etmekten hoşlanmadığını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların genel olarak bir planı takip etmeyi sevdiklerini ve planlı bir şekilde hareket etmeyi tercih ettiklerini göstermektedir. Ancak, bazı katılımcılar daha esnek olabilirken, bazıları ise planlı hareket etmekten hoşlanmayabilir. Bireylerin planları takip etme konusundaki tercihleri ve değerleri kişisel farklılıklara bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 61. İşimde titizimdir.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	70	45,2
Biraz Uygun	48	31,0
Orta/Kararsız	26	16,8
Uygun Değil	4	2,6
Hiç Uygun Değil	7	4,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 61, "İşimde titizimdir" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 45,2'si (70 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların işlerinde titiz olduklarını, ayrıntılara önem verdiklerini ve dikkatli bir şekilde çalıştıklarını göstermektedir. Diğer yandan, % 31,0'u "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 16,8'i "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların işlerinde titizlik gösterme eğiliminde olduklarını ancak bazı durumlarda daha esnek veya kararsız olabileceklerini göstermektedir. Tabloda, % 2,6'sı "uygun değil" yanıtını verirken, % 4,5'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların işlerinde titizlik gösterme konusunda tercihi olmadığını veya bu özelliği kendilerinde bulunmadığını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo, katılımcıların genel olarak işlerinde titizlik göstermeye

eğilimli olduğunu ve ayrıntılara önem verdiklerini göstermektedir. Ancak, bazı katılımcılar daha esnek olabilirken, bazıları ise titizlik göstermeyi tercih etmeyebilir. İşyerindeki titizlik düzeyi, kişisel tercihler ve işin gereklilikleri göz önünde bulundurularak değişiklik gösterebilir.

Tablo 4. 62. *Genelde rahatımdır.*

	<i>F</i>	<i>P (%)</i>
Çok Uygun	57	36,8
Biraz Uygun	48	31,0
Orta/Kararsız	31	20,0
Uygun Değil	9	5,8
Hiç Uygun Değil	10	6,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 62, "Genelde rahatımdır" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcı üzerinden yapılan değerlendirmeye göre, katılımcıların % 36,8'i (57 kişi) bu ifadeye "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların genellikle rahat olduklarını ve stres seviyelerinin düşük olduğunu göstermektedir. Diğer yandan, % 31,0'u "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 20,0'si "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların genel olarak rahat olduklarını ancak bazı durumlarda daha belirsiz veya kararsız olabileceklerini göstermektedir. Tabloda, % 5,8'i "uygun değil" yanıtını verirken, % 6,5'i ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların genel rahatlık durumuna ilişkin tercihi olmadığını veya bu özelliği kendilerinde bulunmadığını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo genel olarak katılımcıların rahat olmaya eğilimli olduğunu göstermektedir, ancak bazı katılımcılar için bu durum değişebilir. Bireylerin rahatlık seviyeleri, kişisel tercihler, çevresel etkenler ve yaşam koşulları gibi faktörlere bağlı olarak farklılık gösterebilir.

Tablo 4. 63. *Nadiren kendimi keyifsiz hissederim.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	35	22,6
Biraz Uygun	35	22,6
Orta/Kararsız	47	30,3
Uygun Değil	23	14,8
Hiç Uygun Değil	15	9,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 63, "Nadiren kendimi keyifsiz hissederim" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. Tabloya göre, 155 katılımcının değerlendirmesi dikkate alındığında, % 22,6'sı (35 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların nadiren kendilerini keyifsiz hissettiklerini ifade etmektedir. Aynı zamanda, % 22,6'sı (35 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiş ve % 30,3'ü (47 kişi) ise "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların nadiren keyifsiz hissettiklerini ancak bazı durumlarda bu durumun değişebileceğini veya kararsızlık yaşadıklarını göstermektedir. Tabloda, % 14,8'i "uygun değil" yanıtını verirken, % 9,7'si ise "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların kendilerini nadiren keyifsiz hissetmediklerini veya bu durumu deneyimlemediklerini göstermektedir. Tabloya dayanarak, genel olarak katılımcıların nadiren keyifsiz hissettiği sonucuna varabiliriz. Ancak, bazı katılımcılar arasında bu durum farklılık gösterebilir ve keyifsizlik hissi kişisel tercihler, yaşam koşulları ve diğer faktörlere bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 64. *Kelime hazinem geniştir.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	46	29,7
Biraz Uygun	52	33,5
Orta/Kararsız	47	30,3
Uygun Değil	6	3,9
Hiç Uygun Değil	4	2,6
Toplam	155	100,0

Tablo 4.64, "Kelime hazinem geniştir" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmeleri dikkate alındığında, tabloya göre: % 29,7'si (46 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların kelime hazinelerinin geniş olduğunu ifade etmektedir. % 33,5'i (52 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu da katılımcıların kelime hazinelerinin kısmen geniş olduğunu göstermektedir. % 30,3'ü (47 kişi) ise "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların kelime hazineleri hakkında kararsız olduklarını veya bu konuda net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 3,9 "uygun değil" yanıtını verirken, % 2,6 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların kelime hazinelerinin geniş olmadığını veya bu konuda olumsuz bir görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tabloya dayanarak, çoğu katılımcının kelime hazinelerinin geniş olduğunu söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya olumsuz bir görüşe sahip olabilir. Kelime hazinesi, kişisel tercihler, eğitim düzeyi ve deneyimler gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 65. Olayları zihnimde canlandırırım.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	76	49,0
Biraz Uygun	50	32,3
Orta/Kararsız	20	12,9
Uygun Değil	6	3,9
Hiç Uygun Değil	3	1,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4.65, "Olayları zihnimde canlandırırım" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmeleri dikkate alındığında, tabloya göre: % 49,0'ı (76 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların olayları zihinlerinde canlandırma yeteneklerinin yüksek olduğunu ifade etmektedir. % 32,3'ü (50 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu da katılımcıların olayları kısmen zihinlerinde canlandırma yeteneklerine sahip olduklarını göstermektedir. % 12,9'u (20 kişi) ise "orta/kararsız" olduğunu ifade etmiştir. Bu, bazı katılımcıların olayları zihinlerinde canlandırma konusunda kararsız olduklarını veya bu konuda net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 3,9 "uygun değil" yanıtını verirken, % 1,9 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu, bazı katılımcıların olayları zihinlerinde canlandırma yeteneklerinin düşük olduğunu veya bu konuda olumsuz bir görüşe

sahip olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tablo 4.67'ye dayanarak, çoğu katılımcının olayları zihinlerinde canlandırma yeteneklerinin olduğunu söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya olumsuz bir görüşe sahip olabilir. Olayları zihinde canlandırma yeteneği, kişisel tercihler, hayal gücü ve görselleştirme becerileri gibi faktörlere bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 66. *Mükemmel fikirlerim vardır.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	48	31,0
Biraz Uygun	50	32,3
Orta/Kararsız	43	27,7
Uygun Değil	8	5,2
Hiç Uygun Değil	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 66, "Mükemmel fikirlerim vardır" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmeleri dikkate alındığında, tabloya göre: % 31,0'u (48 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların kendilerinde mükemmel fikirler olduğunu düşündüklerini göstermektedir. % 32,3'ü (50 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu da katılımcıların kısmen mükemmel fikirlerinin olduğunu ifade etmektedir. % 27,7'si (43 kişi) ise "orta/kararsız" olduğunu belirtmiştir. Bu, bazı katılımcıların mükemmel fikirler konusunda kararsız olduklarını veya bu konuda net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 5,2 "uygun değil" yanıtını verirken, % 3,9 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu da bazı katılımcıların mükemmel fikirler konusunda olumsuz bir görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tabloya dayanarak, katılımcıların çoğunun kendilerinde mükemmel fikirler olduğunu düşündüğünü söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya olumsuz bir görüşe sahip olabilir. Mükemmel fikirler, kişisel özgüven, yaratıcılık ve deneyim gibi faktörlere bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 67. *Olayları anlamada hızlıyım*dır.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	61	39,4
Biraz Uygun	57	36,8
Orta/Kararsız	27	17,4
Uygun Değil	3	1,9
Hiç Uygun Değil	7	4,5
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 67, "Olayları anlamada hızlıyım" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmeleri dikkate alındığında, tabloya göre: % 39,4'ü (61 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların olayları hızlı bir şekilde anlama yeteneklerine güvendiklerini göstermektedir. % 36,8'i (57 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu da katılımcıların kısmen olayları hızlı bir şekilde anlama yeteneklerine sahip olduklarını ifade etmektedir. % 17,4'ü (27 kişi) ise "orta/kararsız" olduğunu belirtmiştir. Bu, bazı katılımcıların olayları hızlı bir şekilde anlama konusunda kararsız olduklarını veya bu konuda net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 1,9 "uygun değil" yanıtını verirken, % 4,5 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu da bazı katılımcıların olayları hızlı anlama konusunda olumsuz bir görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tabloya dayanarak, katılımcıların çoğunun olayları hızlı bir şekilde anlama yeteneklerine güvendiklerini söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya olumsuz bir görüşe sahip olabilir. Olayları hızlı bir şekilde anlama yeteneği, dikkat, zihinsel esneklik ve deneyim gibi faktörlere bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 68. Zor kelimeler kullanırım

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	29	18,7
Biraz Uygun	27	17,4
Orta/Kararsız	58	37,4
Uygun Değil	29	18,7
Hiç Uygun Değil	12	7,7
Toplam	155	100,0

Tablo 4.68, "Zor kelimeler kullanırım" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmeleri dikkate alındığında, tabloya göre: % 18,7'si (29 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların zor kelimeleri kullanma konusunda kendilerine güvendiklerini ve sıklıkla bu tür kelimeleri tercih ettiklerini göstermektedir. % 17,4'ü (27 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu da katılımcıların bazen zor kelimeleri kullandıklarını, ancak tercihlerinin daha çok orta seviyede olduğunu ifade etmektedir. % 37,4'ü (58 kişi) "orta/kararsız" olduğunu belirtmiştir. Bu, bazı katılımcıların zor kelimeler kullanma konusunda kararsız olduklarını veya bu konuda net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 18,7 "uygun değil" yanıtını verirken, % 7,7 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu da bazı katılımcıların zor kelimeleri kullanma konusunda olumsuz bir görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, tabloya dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun zor kelimeleri kullanma konusunda orta düzeyde veya daha fazla bir yeteneğe sahip olduklarını söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya olumsuz bir görüşe sahip olabilir. Zor kelimeleri kullanma tercihi, kişinin kelime hazinesi, ifade etme tercihleri ve iletişim amacına bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 69. *Olaylar üzerinde düşünerek vakit geçiririm.*

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	62	40,0
Biraz Uygun	47	30,3
Orta/Kararsız	32	20,6
Uygun Değil	8	5,2
Hiç Uygun Değil	6	3,9
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 69, "Olaylar üzerinde düşünerek vakit geçiririm" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmelerine göre: % 40,0'ı (62 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların olaylar üzerinde düşünmeyi ve zamanlarını bu şekilde geçirmeyi tercih ettiklerini göstermektedir. Bu kişiler olayları analiz etmeye, sonuçlarını değerlendirmeye ve derinlemesine düşünmeye yönelik bir eğilime sahip olabilirler. % 30,3'ü (47 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu da katılımcıların zamanlarının bir kısmını olaylar üzerinde düşünerek geçirmeyi tercih ettiklerini göstermektedir. Ancak, bu konuda orta seviyede bir ilgiye sahip olduklarını ifade eder % 20,6'sı (32 kişi) "orta/kararsız" olduğunu belirtmiştir. Bu, katılımcıların olaylar üzerinde düşünme konusunda kararsız olduklarını veya bu konuda net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 5,2 "uygun değil" yanıtını verirken, % 3,9 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu da bazı katılımcıların olaylar üzerinde düşünmek konusunda daha az ilgili olduklarını veya bunu tercih etmediklerini göstermektedir. Sonuç olarak, tabloya dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun olaylar üzerinde düşünerek vakit geçirmeyi tercih ettiklerini söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya daha az ilgili olabilir. Olaylar üzerinde düşünme tercihi, kişinin düşünce süreci, ilgi alanları ve kişisel tercihlerine bağlı olarak değişebilir.

Tablo 4. 70. Fikirlerle doluyumdur.

	<i>F</i>	<i>%</i>
Çok Uygun	53	34,2
Biraz Uygun	49	31,6
Orta/Kararsız	40	25,8
Uygun Değil	5	3,2
Hiç Uygun Değil	8	5,2
Toplam	155	100,0

Tablo 4. 70 "Fikirlerle doluyumdur" ifadesine yönelik yanıtları göstermektedir. 155 katılımcının değerlendirmelerine göre: % 34,2'si (53 kişi) "çok uygun" yanıtını vermiştir. Bu, katılımcıların kendilerini fikirlerle dolu hissettiklerini ve birçok fikir üretebileceklerini göstermektedir. Bu kişiler yaratıcı düşünme, problem çözme ve yenilikçilik konularında yoğun ilgiye sahip olabilirler. % 31,6'sı (49 kişi) "biraz uygun" yanıtını seçmiştir. Bu, katılımcıların bazı durumlarda fikirlerle dolu hissettiklerini ifade etmektedir, ancak bunun sürekli bir durum olmadığını gösterir. Bu kişiler zaman zaman yaratıcı düşünme süreçlerine katılırken, bazen de daha az yoğun bir şekilde fikirlerle meşgul olabilirler. % 25,8'i (40 kişi) "orta/kararsız" olduğunu belirtmiştir. Bu, katılımcıların fikirlerle dolu olma konusunda kararsız olduklarını veya net bir görüşe sahip olmadıklarını göstermektedir. Tablonun geri kalanında, % 3,2 "uygun değil" yanıtını verirken, % 5,2 "hiç uygun değil" yanıtını seçmiştir. Bu da bazı katılımcıların fikirlerle dolu olma konusunda daha az ilgili olduklarını veya bunu tercih etmediklerini göstermektedir. Sonuç olarak, verilere dayanarak, katılımcıların çoğunluğunun fikirlerle dolu hissettiklerini söyleyebiliriz. Ancak, bazı katılımcılar bu konuda kararsız veya daha az ilgili olabilir. Fikirlerle dolu olma durumu, kişinin yaratıcılık düzeyi, ilgi alanları ve düşünce süreçlerine bağlı olarak değişebilir. Ankete verilen cevapların ortalama ve standart hata ortalamalarına göre; "Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yaptığına inanıyorum" ifadesi ortalama değeri 1.40 olarak görünüyor. Bu, katılımcıların genel olarak üniversitenin uzaktan eğitim sürecinde yeterli çabayı gösterdiğine inandığını gösteriyor. "Üniversitemiz öğrencilerine çok kısa zamanda güzel bir imkan sundu" ifadesinin ortalama değeri 3.74 olarak belirlenmiş. Bu da öğrencilerin genel olarak üniversitenin kısa sürede iyi bir imkan sağladığına inandığını gösteriyor. "Uzaktan eğitimde karşılaşılan mağduriyetlere üniversite çözüm üretmiştir" ifadesi ortalama değeri 2.75 olarak belirlenmiş. Bu ifadeye göre, katılımcıların çoğunluğu üniversitenin uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan sorunlara çözüm

ürettiğine inanmaktadır. "Üniversitemin uzaktan eğitim sisteminden genel olarak memnunum" ifadesinin ortalama değeri 2.77'dir. Bu, katılımcıların genel olarak üniversitenin uzaktan eğitim sisteminden memnun olduğunu göstermektedir. "Uzaktan eğitim sürecinde üniversite tarafından yapılan bilgilendirmeler yeterlidir" ifadesi ortalama değeri 2.69'dur. Bu, katılımcıların üniversite tarafından yapılan bilgilendirmelerin genel olarak yeterli olduğunu düşündüğünü göstermektedir.

4.2. Faktör Analizi

Tablo 4.2.1. Faktör Analizi Tablosu

		<i>Bileşen</i>			
		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2	Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yaptığa inanıyorum.	,275	,786	,183	-,022
	Üniversitemiz öğrencilerine çok kısa zamanda güzel bir imkan sundu.	,216	,784	,174	,015
3	Uzaktan eğitimde karşılaşılan mağduriyetlere üniversite çözüm üretmiştir.	,180	,796	,057	,043
	Üniversitemin uzaktan eğitim sisteminden genel olarak memnunum.	,185	,778	,144	,114
5	Uzaktan eğitim sürecinde üniversite tarafından yapılan bilgilendirmeler yeterlidir.	,210	,833	,053	,080
	Üniversitenin UZEM için alt yapısı yeterlidir.	,202	,708	,174	,160
7	Uzaktan eğitimde hocalar gerekli çabayı göstermişlerdir.	,226	,767	,138	-,047
	Öğretim üyeleri ders konusunda çözüm odaklı olmuşlardır.	,305	,734	,054	-,087
9	Ders veren öğretim üyeleri uzaktan eğitim için hazırlıklıdır.	,235	,791	,165	,038

	Uzaktan eğitimde ders veren öğretim	,255	,728	,062	-,022
11	üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyalleri yeterli buluyorum.				
12	Online Sınavların gereksiz olduğunu düşünüyorum.	,242	,120	-,120	-,469
13	Vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun buluyorum.	,109	,375	,220	,155
14	Online sınavlar haksızlığa neden olmuştur.	,242	,110	-,153	-,522
15	Online sınavlar gerçek başarıyı ölçmüştür.	,107	,223	,275	,303
16	Derslerin öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçebiliyorum.	,299	,662	,068	-,062
17	Ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşabiliyorum.	,308	,701	-,021	-,149
18	Uzaktan eğitime herkes eşit şekilde erişebilmiştir.	,070	,571	,241	,260
19	Derslerle ilgili talep ve önerilerimi ilgili kişilere iletebiliyorum.	,196	,743	,128	,106
20	Yüz yüze eğitimin önemini bu süreç ortaya çıkarmıştır.	,214	,182	-,301	-,591
21	Uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandım.	,229	-,003	-,204	-,554
22	Yüz yüze eğitimde daha başarılı olacağıma inanıyorum.	,193	,119	-,260	-,614
23	Arka planda kalmayı tercih ederim.	,428	,083	-,211	,055
24	Söyleyecek çok şeyim yoktur.	,420	-,013	-,146	,143
25	Dikkati kendi üzerime çekmekten hoşlanmam.	,475	,004	-,205	-,053
26	Yabancıların arasında genelde sessizimdir.	,593	,031	-,273	-,016
27	Başkalarına pek ilgi duymam.	,406	,036	-,224	,025
28	İnsanlara hakaret ederim.	,220	-,071	-,060	,466

	Başka insanların problemleriyle	,349	-,093	-,020	,363
29	ilgilenmem.				
30	Kişisel eşyalarımı etrafa bırakırım.	,334	-,175	,094	,375
31	İşleri karmakarışık yaparım.	,466	-,061	-,014	,455
	Genellikle eşyaları yerine koymayı	,476	-,140	-,030	,345
32	unuturum.				
33	Görevlerimden kaçarım.	,480	-,164	-,145	,418
	Kolayca kendimi baskı altında	,624	-,060	-,423	,155
34	hissederim.				
35	Her şeye endişelenirim.	,545	-,033	-,523	,118
36	Kolayca huzursuz olurum.	,623	-,011	-,550	,156
37	Moralim çabuk bozulur.	,632	,070	-,586	,129
38	Ruh halim çok sık değişir.	,577	,161	-,514	,100
39	Ruhsal dengem sık değişir.	,585	,091	-,480	,162
40	Çabuk rahatsız olurum.	,616	,029	-,545	,179
	Çoğu zaman kendimi keyifsiz	,602	-,070	-,389	,205
41	hissederim.				
42	Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım.	,533	-,114	-,169	,419
43	Soyut fikirlerle ilgilenmem.	,414	-,101	-,055	,398
44	Hayal gücüm kuvvetli değildir.	,431	-,128	-,124	,451
45	Toplantıların gözdesiyim.	,566	,091	,041	-,272
46	Çok konuşmam.	-,051	,244	,176	-,068
	İnsanlar arasında kendimi rahat	,569	-,089	,077	-,145
47	hissederim.				
48	Konuşmayı genelde ben başlatırım.	,634	-,057	,050	-,265
	Toplantılarda değişik insanlarla	,655	-,162	,094	-,228
49	konuşabilirim.				
50	İlgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam.	,580	-,048	,012	-,268
51	İnsanlarla ilgilenirim.	,675	-,232	,236	-,128
	Başkalarının duygularını anlayıp	,562	-,135	,526	-,032
52	paylaşıyorum.				
53	Yumuşak kalpliyim.	,381	-,246	,567	,002
54	Başkalarına zaman ayırırım.	,535	-,212	,606	,105
55	Başkalarının duygularını hissedirim.	,529	-,193	,662	,069

56	İnsanları rahatlatırım.	,567	-,193	,479	,044
57	Her zaman hazırlıklıyım.	,583	-,149	,296	-,078
58	Detaylara dikkat ederim.	,561	-,296	,499	,050
59	İşleri hemen hallederim.	,615	-,158	,040	-,195
60	Düzeni severim.	,481	-,167	,183	-,015
61	Bir planı takip ederim.	,570	-,048	,076	-,021
62	İşimde titizimdir.	,527	-,285	,169	-,068
63	Genelde rahatımdır.	,459	-,113	,115	-,162
64	Nadiren kendimi keyifsiz hissedirim.	,529	-,048	-,193	-,214
65	Kelime hazinem geniştir.	,571	-,117	,096	-,276
66	Olayları zihnimde canlandırıyorum.	,498	-,318	,197	-,047
67	Mükemmel fikirlerim vardır.	,540	-,180	,223	-,178
68	Olayları anlamada hızlıyım.	,611	-,273	,203	-,088
69	Zor kelimeler kullanırım	,440	-,017	-,077	-,366
	Olaylar üzerinde düşünerek vakit	,512	-,264	,165	-,176
70	geçiririm.				
71	Fikirlerle doluyumdur.	,661	-,182	,223	-,127

Tablo 4.2.1'e göre 16, 17, 19, 26, 28, 29, 45, 47, 48, 50, 54, 55, 56, 66. sorular sosyal etkileşim ve insan ilişkileri faktörüne aittir. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 23, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 68, 70. Sorular düzen ve örgütlülük faktörünü temsil eder. 25, 29, 32, 37, 40, 52, 53, 63, 64. sorular duygusal denge ve empati faktörünü temsil eder. 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 24, 27, 30, 31, 33, 34, 35, 42, 43, 44, 65, 67, 69, 71 kişisel içsel deneyim ve öz gelişim faktörü adı altında toplanmaktadır.

4.3. Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Faktör

Tablo 4.3.2. *Sosyal Etkileşim ve insan İlişkileri Tablosu*

<i>C</i>	<i>X</i>	<i>N</i>
K	2,4252	92
E	2,3316	62
ToPLAM	2,3876	154

Tablo 4.3.2.'de sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Faktörünün skor ortalamalarına baktığımızda, soruların cevaplarına ortalamaları kadınların 2,42 ve erkeklerin 2,33' tür. Bu faktörün sonuçları hem kadınlar hem de erkekler genel olarak katılmıyor.

Tablo 4.3.3. *Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Anova Tablosu*

		<i>SS</i>	<i>Sd</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri	BG (C)	,325	1	,325	,710	,401
	WG	69,483	152	,457		
	Total	69,808	153			

Tablo 4.3.3.'de, "Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri" üzerine yapılan bir araştırmanın ANOVA (Varyans Analizi) sonuçlarını göstermektedir. Araştırma, katılımcıların cinsiyetleri ile sosyal etkileşim ve insan ilişkileri arasındaki farkları değerlendirmeyi amaçlamıştır. Tablodaki "Between Groups" kategorisi altında yer alan veriler, gruplar arasındaki toplam varyansın (Combined) 0.325 olduğunu göstermektedir. Gruplar arasındaki varyansın ortalama değeri 0.325'tir. Tablonun sonuçlarına göre, gruplar arasındaki farkın F değeri 0.710 ve p değeri 0.401 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre, "Katılımcının Cinsiyeti" faktörü ile "Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri" arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı sonucuna varılabilir.

Tablo 4.3.4. Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri Katılımcı Cinsiyeti Tablosu

		η	η^2
Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri	Katılımcı cinsiyeti	,068	,005

Tablo 4.3.4'te, "Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasındaki ilişkinin ölçümleri sunulmaktadır. "Eta" katsayısı 0.068 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, "Sosyal Etkileşim ve İnsan İlişkileri" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasında zayıf bir ilişki olduğunu gösterir.

4.4. Düzen ve Örgütlülük Faktörü

Tablo 4.4.1. Düzen ve Örgütlülük Faktörü Tablosu

C	$\bar{X}$	N
K	2,8933	92
E	2,9788	62
Toplam	2,9278	154

Tablo 4.1.1'te kadın katılımcıların "Düzen ve Örgütlülük" puanlarının ortalaması 2.89, erkek katılımcıların ise 2.97 olarak bulunmuştur. Toplam katılımcı sayısı ise 154'tür.

Tablo 4.4.2. Düzen ve Örgütlülük Anlamlılık Tablosu

				SS	Sd	MS	F	p
Düzen ve Örgütlülük	Katılımcı Cinsiyeti	BG (C)		,271	1	,271	,291	,590
		WG		141,230	152	,929		
		Toplam		141,501	153			

Tablo 4.4.2.'de edilen sonuçlara göre, "Düzen ve Örgütlülük" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmektedir. F istatistiği değeri 0.291 ve p değeri (Sig.) 0.590 'dır. Tablo 4.4.3'te Kare değeri ise, iki değişken arasındaki ilişkinin varyansın ne kadarını açıkladığını ifade eder. Tablodaki Eta Kare değeri 0.002 olarak verilmiştir. Bu değer, "Düzen ve Örgütlülük" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasındaki ilişkinin varyansın sadece çok küçük bir kısmını açıkladığını göstermektedir. Sonuç olarak, Eta ve Eta

Tablo 4.4.3. Düzen ve Örgütlülük Katılımcı Cinsiyeti Tablosu

		η	η^2
Düzen			
ve	Katılımcının	,044	,002
Örgütlülük	Cinsiyeti		

Kare değerleri, "Düzen ve Örgütlülük" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasındaki ilişkinin çok düşük ve önemsiz olduğunu göstermektedir.

4.5. Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü

Tablo 4.5.1 Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü Tablosu

<i>C</i>	<i>X</i>	<i>N</i>
K	1,7745	92
E	2,2903	62
Toplam	1,9821	154

Tablo 4.5.1'e göre, kadın katılımcıların "Duygusal Dengeli ve Empatik" puanları ortalama 1.77 iken erkek katılımcıların puanları ortalama 2.29 olarak bulunmuştur. Genel olarak, erkek katılımcıların duygusal denge ve empati düzeyi kadınlardan daha yüksek görünmektedir.

Tablo 4.5.2. *Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü Anlamlılık Tablosu*

			<i>SS</i>	<i>Sd</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Duygusal Dengeli	BG	(C)	9,857	1	9,857	14,281	,000
ve Katılımcı	WG		104,907	152	,690		
Empatik Cinsiyeti	Toplam		114,763	153			

Tablo 4.5.2'ye göre F değeri 14.281'dir ve $p < 0.001$ (Sig.) olarak belirtilmiştir. Bu, "Duygusal Dengeli ve Empatik" özelliği ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.5.3. *Duygusal Dengeli ve Empatik Faktörü Katılımcı Cinsiyeti Tablosu*

		η	η^2
Duygusal Dengeli ve Empatik	Katılımcının cinsiyeti	,293	,086

Tablo 4.5.3'e göre "Duygusal Dengeli ve Empatik" özelliği ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasında orta derecede bir ilişki olduğunu ve cinsiyetin duygusal dengeli ve empatik özelliklerdeki farklılığın %8.6'sını açıklayabildiğini göstermektedir.

4.6. Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim

Tablo 4.6.1. *Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Tablosu*

C	<i>X</i>	<i>N</i>
K	2,7802	92
E	2,5108	62
Toplam	2,6717	154

Tablo 4.6.1’den elde edilen bilgilere dayanarak, cinsiyetin "Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim" özelliği üzerinde bir etkisi olduğu söylenebilir. Kadın katılımcıların ortalama puanı erkek katılımcıların ortalama puanından daha yüksektir, bu da kadınların genel olarak daha yüksek bir kişisel içsel deneyim ve öz gelişim seviyesine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.6.2 *Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Anlamlılık Tablosu*

			<i>SS</i>	<i>Sd</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Kişisel	BG	(C)	2,689	1	2,689	6,119	,014
İçsel	Katılımcı	WG	66,801	152	,439		
Deneyim	ve						
Cinsiyeti	Toplam		69,490	153			
Öz Gelişim							

Tablo 4.6.2’ye göre , "Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim" faktörü ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasındaki ilişkiyi analiz etmek için yapılan bir ANOVA (Varyans Analizi) sonucunu göstermektedir. Bu tablodaki sonuçlara göre, "Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. F istatistiği 6,119 ve p değeri 0,014 olarak hesaplanmıştır. P değeri genellikle 0,05 veya daha küçük olduğunda, gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ifade eder. Bu durumda, "Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim" faktörünün, ‘Katılımcının Cinsiyeti’ne bağlı olarak farklılık gösterdiği söylenebilir.

Tablo 4.6.3. *Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Katılımcı Cinsiyeti Tablosu*

		η	η^2
Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim	Katılımcının Cinsiyeti	,197	,039

Tablo 4.5.3'deki sonuçlara göre, "Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim" ile "Katılımcının Cinsiyeti" arasındaki ilişki düşük düzeyde bir ilişki olarak değerlendirilebilir. Eta değeri 0,197 ve Eta Squared değeri 0,039 olarak hesaplanmıştır.

BÖLÜM V

V. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Çalışmanın bu bölümünde bulgulardan yola çıkarak elde edilen sonuçlara ve tartışma kısmında SWOT analizi yapılarak çalışmadan elde edilen verilerin güçlü, zayıf, fırsatlar ve tehditler değerlendirilmektedir. En son kısımda ise önerilere değinilmektedir.

5.1. Sonuç

2019 yılında tüm dünyayı etkileyen ve eğitim sektöründe değişime sebep olan COVID-19 pandemisi ve yakın zamanda ülkemizde 10 ilimizde yaşanan deprem ile uzaktan eğitime geçmiştir. Bu çalışma birçok psikolojik ve fizyolojik sorunla karşı karşıya kalan öğrencilerin uzaktan eğitim ile kişilikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla oluşturulmuş ve sonuçlar nitel değerlendirme ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmanın verileri Akdeniz Bölgesi'nde bulunan bir devlet üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programında aktif olarak öğrenim gören 155 öğrenci çalışma grubu olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın nicel araştırma sonucunda ulaşılan verileri 'Salgın Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği' ve 'Beş Faktör Kişilik Envanteri' ile toplanmıştır. Çalışmanın nicel verilerinin analiz edilmesi cinsiyete göre bir farklılık oluşup oluşmadığı incelenmiştir.

Sosyal etkileşim ve insan ilişkileri faktöründe, hem kadın hem erkek genel olarak katılmıyor sonucu ortaya çıkmıştır. Düzen ve Örgütlülük faktöründe, kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla daha fazla olduğu ve arasındaki ilişkinin düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Duygusal Dengeli ve Empati Faktöründe, erkek katılımcıların duygusal denge ve empati düzeyi kadında yüksek görülmektedir. Bu faktörün cinsiyet ile anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır. Kişisel İçsel Deneyim ve Öz Gelişim Faktöründe ise kadın katılımcıların ortalama puanı erkeklerin ortalama puanlarından daha yüksektir. Bu durum cinsiyete göre farklılık göstermiştir. Çalışmada 2022-2023 yıllarında verilere ulaşılmıştır.

Beş Büyük Kişilik Testinde, beş adet faktör vardır. Bunlar dışa dönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengelilik, zeka/hayal gücüdür. Anket sonuçlarından elde edilen verilere göre; dışa dönüklük özelliği yüksek olan öğrenciler toplantıların gözdesiyim, çok konuşmam,

insanlar arasında kendimi rahat hissedirim, konuşmayı genelde ben başlatırım, toplantılarda değişik insanlarla konuşabilirim, ilgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam sorularına olumlu cevap vermişlerdir. Dışa dönüklük özelliği düşük olan bireyler ise; arka planda kalmayı tercih ederim, söyleyecek çok şeyim yoktur, dikkati kendi üzerime çekmekten hoşlanmam, yabancıların arasında genelde sessizimdir maddelerinde yüksek bir sonuç ortaya koymuşlardır. Bu öğrencilerin dışa dönüklük özelliği diğerlerine göre daha düşüktür. Uyumluluk özelliği yüksek olan öğrenciler insanlarla ilgilenirim, başkalarının duygularını anlayıp paylaşıyorum, yumuşak kalpliyim, başkalarına zaman ayırıyorum, başkalarının duygularını hissedirim, insanları rahatlatırım maddelerine olumlu cevap vermişlerdir. Uyumluluk özelliği düşük olan birey ise başkalarına pek ilgi duymam, insanlara hakaret ederim, başka insanların problemleriyle ilgilenmem, aslında başkalarıyla pek ilgilenmem maddelerine daha yüksek bir derecelendirmeyle cevap vermişlerdir. Sorumluluk özelliğini taşıyan öğrenciler, her zaman hazırlıklıyım, detaylara dikkat ederim, işleri hemen hallederim, düzeni severim, bir plan takip ederim, işimde titizimdir maddelerine olumlu cevap vermişlerdir. Sorumluluk özelliği düşük olan öğrenciler ise kişisel eşyalarımı etrafa bırakırım, işleri karmakarışık yaparım, genellikle eşyaları yerine koymayı unuturum, görevlerimden kaçırım maddelerine yüksek bir değerlendirme yapmışlardır. Duygusal dengelilik özelliği yüksek olan öğrenciler, genelde rahatımdır, nadiren kendimi keyifsiz hissedirim maddelerine olumlu cevap vermişlerdir ve bu öğrencilerin duygusal dengelilik özelliklerinin kolayca kendimi baskı altında hissedirim, her şeye endişelenirim, kolayca huzursuz olurum, moralim çabuk bozulur, ruh halim çok sık değişir, ruhsal dengem sık değişir, çabuk rahatsız olurum, çoğu zaman kendimi keyifsiz hissedirim maddelerine olumlu cevap verenlerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Zeka/ Hayal gücü özelliği yüksek olan öğrenciler, kelime hazinem geniştir, olayları zihnimde canlandırırım, mükemmel fikirlerim vardır, olayları anlamada hızlıyım, zor kelimeler kullanırım, olaylar üzerinde düşünerek vakit geçiririm, fikirlerle doluyumdur maddelerine olumlu yanıt vermişlerdir. Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım, soyut fikirlerle ilgilenmem maddelerine yüksek yanıt veren öğrenciler ise zeka/hayal gücü özelliği diğerlerine göre daha düşüktür.

Dışa dönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal dengelilik, zeka/hayal gücü yüksek öğrencilerin ders motivasyon ve başarısının doğru orantılı olduğu dikkat çekmektedir.

5.2. Tartışma

Uzaktan eğitim ile beş faktör kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacı ile bu bölümde SWOT analizinden yararlanılmıştır. SWOT analizi, kişilerin profesyonel değerlendirmelerinde ve kurumların stratejik değerlendirmelerinde kullanılmasının dışında, bilimsel araştırmalarda da kullanılmaktadır. SWOT analizi ile çalışmamın güçlü yönlerini, zayıf yönlerini, fırsatlarını ve olası tehditleri görüp belirlemek ve öneriler bölümünde sonuçlarla ilişkisi kurularak önerilerde bulunmak amaçlanmaktadır.

Güçlü yönleri, çalışmada iki adet ölçek kullanılmıştır ve anket yapılmıştır yani metodoloji güçlü ve güvenilirdir. Veriler objektif yorumlanmıştır. Sonuçlar güvenilirdir. Veriler objektif yorumlanmıştır. Araştırma konusu orijinal olduğu için literatüre katkı sağlayacağını göstermektedir. Son yıllarda gündeme gelen COVID-19 pandemisi ve deprem gibi büyük ve önemli durumların uzaktan eğitime etkisi ve kişilik özelliklerinin ilişkisi incelendiği için güncel ve ilgi çekici olduğunu göstermektedir. Gelecekteki çalışmalara temel olabilir niteliktedir.

Zayıf yönleri, çalışmanın örneklemini 155 kişi ile sınırlı kalmıştır. Daha büyük bir örneklem ile gelecekte çalışılabilir. Çalışmadaki nicel verilere bakıldığında demografik özelliklerin artırılabilir nitelikte olduğu tespit edilmiştir.

Fırsatlar, araştırmada elde edilen bulgular, uzaktan eğitim sürecinin öğrenci kişilikler ile ilgili ilişkisine dikkat edip daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir, diğer paydaşlar için kaynak niteliği taşıyabilir.

Tehditler, her çalışmanın potansiyel tehlikeleri vardır. Literatür ve eğitim dünyasındaki değişim ve gelişim her daim devam etmektedir. Bu nedenle güncellik durumu değişebilir.

Uzaktan eğitim ve kişilik özellikleri ile ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Diğer çalışmalarla ortaya çıkan bulgular ile benzerlik göstermektedir. Aydın & Coşkun (2020) çalışmasında uzaktan eğitim döneminde kişilik özellikleri ile eğitime bakış açıları arasındaki ilişkiyi değerlendirmiş ve bunu Türkiye'deki öğrenciler üzerinde çalışmıştır. Eryılmaz & Atasoy (2018), uzaktan eğitim ile kişilik özellikleri ve bunların öğrenci motivasyonuna etkisini incelemiştir. Benzer olarak yine Özdemir & Arslan (2017), uzaktan eğitim alan öğrencilerin kişilik özellikleri ile başarı arasındaki ilişki düzeyini değerlendirmiştir.

5.3. Öneriler

- Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yaptığına inanıyorum ve inanmıyorum görüş sayısı birbirine yakın olduğu için üniversite kapsamında daha fazla bilgilendirici duyuru ve etkinlikler oluşturmalıdır.
- Üniversitemiz öğrencilere çok kısa zamanda güzel bir imkan sundu görüşüne katılmayan öğrenciler, katılanlardan daha fazla olduğu için üniversitede yetkili birimlerle görüşülüp imkanlar geliştirilmelidir.
- Uzaktan eğitimde karşılaşılan mağduriyetlere üniversitenin yeterince çözüm üretmediğini düşünen öğrenciler, ürettiğini düşünenlere göre daha fazladır bu nedenle internet imkanı vs. öğrencilerin talepleri doğrultusunda karşılanmalıdır.
- UZEM alt yapısının yeterli olmadığını düşünen öğrenciler daha fazladır. Bu nedenle UZEM altyapı çalışmaları yapılmalı ve geliştirilmelidir.
- Öğrencilerin çoğunluğu vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun bulmuyor ve online sınavların gerçek başarıyı ölçtüğünü düşünmüyor. Burada alternatif çözümler üretilebilir. Örneğin; online sunum veya canlı bir şekilde sözel değerlendirme ölçütleri bazı derslerde kullanılabilir.
- Uzaktan eğitime eşit şekilde yararlanılması için alt yapı geliştirilmeli, her öğrenciye internet imkanı sağlanmalı, derse girebilecekleri cihazlar elde edilip ulaştırılmalıdır.
- Uzaktan eğitim sürecinde ders çalışmakta zorlanmamak için motivasyon arttırmak için ders çalışma monotonluğu önlemek için etkili çalışma yöntemleri kullanılabilir, online çalışma gruplarına katılabilirler.

- Öğrencilerin kişilik özellikleri göz önünde bulundurularak rehber öğretmen veya psikolojik destek sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Abdinor, A. (2017). Uzaktan eğitim yönetiminde balanced scorecard kullanımı ve aös örneği [The use of balanced scorecard in distance education management: a case study of AÖS] (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi [Unpublished Master's Thesis]). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Arslan, R. (2021). Salgın döneminde uygulanan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. KAÜİİBFD, 12(23), 369-393.

Arslan, Ö. (2018). Çevrimiçi uzaktan eğitim öğrencilerinin programları terk etme nedenlerinin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Aydın, S., & Coşkun, A. (2020). Uzaktan eğitimde öğrencilerin kişilik özellikleri ve eğitim algısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 90-105.

Bahşi, A. (2019). Uzaktan ve örgün eğitim öğrencilerinin eğitsel düşünce ve uygulamaları [Educational thinking and practices of distance and face-to-face education students] (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi [Unpublished Master's Thesis]). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma [A study on the effectiveness of distance education during the coronavirus (covid-19) pandemic]. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.

Bertiz, Y. (2018). Farklı bilişsel esneklik düzeyine sahip öğrencilerin uzaktan eğitime karşı motivasyon düzeylerinin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Boz, A. (2019). Öğretmen adaylarının teknoloji kabullenme ve kullanımı bağlamında uzaktan eğitim algılarının incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Bulut, İ. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretiminin uzaktan eğitim yolu ile yapılmasına ilişkin görüşlerin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Costa Jr, P. T., & McCrae, R. R. (1980). Influence of extraversion and neuroticism on subjective well-being: Happy and unhappy people. *Journal of Personality and Social Psychology*, 38(4), 668-678. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.38.4.668>

Çiçek, İ., & Aslan, A. E. (2020). Kişilik ve beş faktör kişilik özellikleri: kuramsal bir çerçeve. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 10(1).

Demirci, M. (2018). uzaktan eğitimde öğrenme stillerine dayalı akademik destek hizmetlerinin pedagojik formasyon öğrencilerinin başarısına etkisi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Enfiyeci, T. (2019). Çevrimiçi ortamlarda lisansüstü uzaktan eğitim öğrencilerinin topluluk hissi, motivasyon ve akademik başarısı arasındaki ilişki: Ahmet Yesevi Üniversitesi örneği. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Eroğlu, F. (2018). Üniversitelerdeki zorunlu ortak derslerin uzaktan ve yüz yüze eğitim uygulamalarının değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ersolak, K. (2018). Çevrimiçi uzaktan eğitim programlarında katılım örüntülerinin ve başarıya etki eden unsurların incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Eryılmaz, A., & Atasoy, B. (2018). uzaktan eğitimde katılımcıların kişilik özellikleri ve motivasyonları arasındaki ilişki. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(66), 1-14.

Gencer, N. (Çeviren). (2018). Öznel iyi oluş: genel bir bakış. Hitit Üniversitesi *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3), 2621-2638. doi: 10.17218/hititsosbil.457382

Goldberg, L. R. (1993). The structure of phenotypic personality traits. *American Psychologist*, 48(1), 26-34.

Göker, M. (2019). Yabancı dil olarak türkçenin öğretiminde uzaktan eğitim web sitelerinin kullanılabilirlik açısından incelenmesi (3 dakikada türkçe örneği) [Unpublished master's thesis]. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Gürkan, F. (2017). Açık ve uzaktan eğitimde öğrenim gören öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kaba, E. (2019). Uzaktan eğitimde asenkron etkileşimi artıran faktörler: bir eylem araştırması. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Koç, E. (2021). Nasıl bir uzaktan eğitim? 1 yılın sonunda yapılan çalışmaların değerlendirilmesi [What kind of distance education? evaluation of studies at the end of 1 year]. *International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal*, 7(2), 13-16.

Lassoued, Z., Alhendawi, M., & Bashitialshaaer, R. (2020). Exploratory study on the barriers to achieving quality in distance education during the covid-19 pandemic. *Education Sciences Journal*, 10(9), 232. <https://doi.org/10.3390/educsci10090232>

Orakcıoğlu, E. (2019). Türkiye'de uzaktan eğitim temalı 2013-2018 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Özdemir, M., & Arslan, R. (2017). Uzaktan eğitimde öğrencilerin kişilik özellikleri ve başarıları arasındaki ilişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(2), 207-216.

Sel, F. (2018). İnönü üniversitesi uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrimiçi öğrenci bağlılık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Sinecen, F. (2019). Türk dili dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Sipahi, K. (2019). Mesleki açık öğretim lisesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik algıladıkları engeller ile tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Tatar, O., Korkmaz, M., & Somer, O. (2002). Beş faktör kişilik envanteri. *Türk Psikoloji Dergisi*, 17(49), 21-33.

Tathioğlu, K. (2014). üniversite öğrencilerinin beş faktör kişilik kuramına göre kişilik özellikleri alt boyutlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi [Investigation of university students' personality traits sub-dimensions according to some variables]. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 7(XVII), 939-971.

Türnüklü, A. (2001). Eğitimbilim alanında aynı araştırma sorusunu yanıtlamak için farklı araştırma tekniklerinin birlikte kullanılması. *Eğitim ve Bilim/Education and Science*, 26(120), 8-13.

Uçuş, H. (2017). Uzaktan eğitimin görme engellilerin problem çözüm sürecine yansımalarının incelenmesi: düşünme yapıları bağlamında matematiksel iletişim. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Uluğ, H. (2017). Uzaktan İngilizce öğretiminin öğrenenlerin akademik başarı, yabancı dile yönelik kaygıları ve erişişe etkisi [The effect of online english teaching on learners' academic achievement, foreign language anxiety, and attainment] (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi [Unpublished Master's Thesis]). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

Ülkü, S. (2018). İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

EK-1. Covid-19 Salgını Döneminde Sunulan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği

Ek: 1. Geçerliliği ve güvenirliği sağlanmış “Covid 19 Salgını Döneminde Sunulan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği”

	Kesinlikle katılmıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Faktör 1: Uzaktan Eğitimde Üniversitenin Sunduğu İmkanlardan Memnuniyet,						
Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yaptığına inanıyorum.						
Üniversitemiz öğrencilerine çok kısa zamanda güzel bir imkan sundu.						
Uzaktan eğitimde karşılaşılan mağduriyetlere üniversite çözüm üretmiştir.						
Üniversitemin uzaktan eğitim sisteminden genel olarak memnunum.						
Uzaktan eğitim sürecinde üniversite tarafından yapılan bilgilendirmeler yeterlidir.						
Üniversitenin UZEM için alt yapısı yeterlidir.						

392

KAÜİİBFD 12(23), 2021: 369-393

Faktör 2: Uzaktan Eğitimde Öğretim Üyelerine yönelik tutum						
Uzaktan eğitimde hocalar gerekli çabayı göstermişlerdir.						
Öğretim üyeleri ders konusunda çözüm odaklı olmuşlardır.						
Ders veren öğretim üyeleri uzaktan eğitim için hazırlıklıdır.						
Uzaktan eğitimde ders veren öğretim üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyalleri yeterli buluyorum.						
Faktör 3: Online Sınavlara Yönelik Tutum,						
Online Sınavların gereksiz olduğunu düşünüyorum.						
Vize ve finallerin internet üzerinden yapılmasını uygun buluyorum.						
Online sınavlar haksızlığa neden olmuştur.						
Online sınavlar gerçek başarıyı ölçmüştür.						
Faktör 4: Uzaktan Eğitimde İletişim ve Erişim,						
Derslerin öğretim üyeleriyle gerektiğinde etkileşime geçebiliyorum.						
Ders notlarına sistem üzerinden rahatlıkla ulaşabiliyorum.						
Uzaktan eğitime herkes eşit şekilde erişebilmiştir.						
Derslerle ilgili talep ve önerilerimi ilgili kişilere iletebiliyorum.						
Faktör 5: Uzaktan Eğitim ve Yüz Yüze Eğitimin Kıyaslanması						
Yüz yüze eğitimin önemini bu süreç ortaya çıkarmıştır.						
Uzaktan eğitim derslerine çalışmada zorlandım.						
Yüz yüze eğitimde daha başarılı olacağıma inanıyorum.						

EK-2. Beş Büyük Kişilik Testi

Ek 1. Büyük Beş Kişilik Testi-50 Türkçe Formu (B5KT-50-Tr)

Kendinizi nasıl tanımlarsınız? Her anlatımın size ne kadar uygun olduğunu anlatımın yanındaki yanıtlardan uygun olanını işaretleyerek belirtiniz. Kendinizi, gelecekte, olmak istediğiniz gibi değil, şu an nasıl görüyorsanız o şekilde tanımlayınız.

1. Toplantıların gözdesiyimdir. (I+)
2. Başkalarına pek ilgi duymam. (II-)
3. Her zaman hazırlıklıyım. (III+)
4. Kolayca kendimi baskı altında hissederim. (IV-)
5. Kelime hazinem zengindir. (V+)
6. Çok konuşmam. (I-)
7. İnsanlarla ilgilenirim. (II+)
8. Kişisel eşyalarımı etrafta bırakırım. (III-)
9. Genelde rahatımdır. (IV+)
10. Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım. (V-)
11. İnsanların arasında kendimi rahat hissederim. (I+)
12. İnsanlara hakaret ederim. (II-)
13. Detaylara dikkat ederim. (III+)
14. Her şeye endişelenirim. (IV-)
15. Olayları zihnimde canlandırırım. (V+)

Anatolian Journal of Psychiatry 2017; 18(1):51-61

Tatar 61

16. Arka planda kalmayı tercih ederim. (I-)
17. Başkalarının duygularını anlayıp paylaşıyorum. (II+)
18. İşleri karmakarışık yaparım. (III-)
19. Nadiren kendimi keyifsiz hissederim. (IV+)
20. Soyut fikirlerle ilgilenmem. (V-)
21. Konuşmayı genelde ben başlatırım. (I+)
22. Başka insanların problemleriyle ilgilenmem. (II-)
23. İşleri hemen hallederim. (III+)
24. Kolayca huzursuz olurum. (IV-)
25. Mükemmel fikirlerim vardır. (V+)
26. Söyleyecek çok şeyim yoktur. (I-)
27. Yumuşak kalpliyim. (II+)
28. Genellikle eşyaları yerlerine koymayı unuturum. (III-)
29. Moraliim çabuk bozulur. (IV-)
30. Hayal gücüm kuvvetli değildir. (V-)
31. Toplantılarda değişik insanlarla konuşabilirim. (I+)
32. Aslında başkalarıyla pek ilgilenmem. (II-)
33. Düzeni severim. (III+)
34. Ruh halim çok sık değişir. (IV-)
35. Olayları anlamada hızlıyım. (V+)
36. Dikkat kendi üzerime çekmekten hoşlanmam. (I-)
37. Başkalarına zaman ayırırım. (II+)
38. Görevlerimden kaçırım. (III-)
39. Ruhsal dengem sık değişir. (IV-)
40. Zor kelimeler kullanırım. (V+)
41. İgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam. (I+)
42. Başkalarının duygularını hissederim. (II+)
43. Bir plan takip ederim. (III+)
44. Çabuk rahatsız olurum. (IV-)
45. Olaylar üzerinde düşünerek vakit geçiririm. (V+)
46. Yabancıların arasında genelde sessizimdir. (I-)
47. İnsanları rahatlatırım. (II+)
48. İşimde titizimdir. (III+)
49. Çoğu zaman kendimi keyifsiz hissederim. (IV-)
50. Fikirlerle doluyumdur. (V+)

+ : Hiç uygun değil=1, Uygun değil=2, Orta/kararsız=3, Biraz uygun=4, Çok uygun=5

- : Hiç uygun değil=5, Uygun değil=4, Orta/kararsız=3, Biraz uygun=2, Çok uygun=1

I) Dışa dönüklük, II) Uyumluluk, III) Sorumluluk, IV) Duygusal dengelilik, V) Zeka/hayal gücü

EK 3: Ölçek Kullanım İzni

Ölçek Kullanım İzni Yazışması

Sevda Demirdağ: Merhabalar hocam, Akdeniz Üniversitesi'nde yüksek lisans öğrencisiyim. Tezimde sizin oluşturmuş olduğunuz ' Salgın döneminde uygulanan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğini' kullanabilir miyim?

Tezimin adı :Yakın geçmişte uygulanan uzaktan eğitim: Beş faktör kişilik özellikleriyle uzaktan eğitim algısı arasındaki ilişkinin incelenmesi

Sevda DEMİRDAĞ (Sosyal bilgiler eğitimi yüksek lisans öğrencisi)

Rahim Arslan: Elbette kullanabilirsiniz.

Sevda Demirdağ: Çok teşekkür ederim.

Ölçek Kullanım İzni Yazışması

Sevda Demirdağ: Merhaba hocam ben Sevda Demirdağ, yüksek lisans öğrencisiyim beş faktör kişilik ölçeğini tezimde kullanabilir miyim?

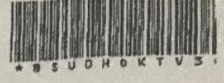
Mediha Korkmaz: Merhaba Beş Faktör Kişilik Envanterini araştırmanızda kullanabilirsiniz.

EK 4: Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.12.2021-234741

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ : 30.11.2021
TOPLANTI SAYISI : 15
KARAR SAYISI : 435

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimleri Eğitimi Bölümü Doç. Dr. Ayhan AKIŞ'ın danışmanlığını, Sevdâ DEMİRDAĞ'ın araştırmacılığını üstlendiği, "Yakın Geçmişte Uygulanan Uzaktan Eğitim: Beş Faktör Kişilik Özellikleriyle Uzaktan Eğitim Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Sibel MEHTER AYKIN

Üye
Prof. Dr.
Ebru İÇİGEN

Üye
Prof. Dr.
Nurşen ADAK

Üye
Prof. Dr.
Sibel PAŞAOĞLU YÖNDEM
(katılamadı)

Üye
Prof. Dr.
Taner KORKUT

Üye
Prof. Dr.
Gökhan AKYÜZ

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Sevda DEMİRDAĞ

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Süleyman Demirel Üniversitesi / Eğitim F. / Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi / Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans

İletişim

E-Posta Adresi:

Tarih : 08.06.2023

İNTİHAL RAPORU

Sevda DEMİRDAĞ_YL

ORJİNALLİK RAPORU

% 14	% 14	% 2	% 0
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	% 3
2	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	% 1
3	www.int-e.net İnternet Kaynağı	% 1
4	docs.neu.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
5	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	% 1
6	acikerisim.sakarya.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
7	acikerisim.akdeniz.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
8	www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
9	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	<% 1

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her anlıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

☐ Tezimin / Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

☐ Tezim/ Raporum sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir. Tezimin/Raporumun Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezmin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

..../..../....23

Sevda DEMİRDAĞ